

KOMERCIJALNA I TRGOVAČKA ŠKOLA BJELOVAR

14. ljetopis

2019./2020.

Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar
Bjelovar, 2020.

Ljetopis Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar 14/2020

Nakladnik: Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar

Za nakladnika: Nataša Vibiral

Glavni urednik: Nataša Vibiral

Urednik: Tatjana Kreštan

Uredništvo: Nastavničko vijeće Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar

Lektura: Tatjana Kreštan

Korektura: Tatjana Kreštan, Nataša Vibiral

Fotografije: nastavnici i učenici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar

ustupljeni materijali: Zdenko Balog, Darinka Bojčić, Foto-studio FOTOMAN, Jozo Lovrić, Branka Sobodić, Teatar Exit

Prijelom: AZ PROMO (www.azpromo.hr)

Naslovnica: Kristina Čavić, mag. oec. i učenici 1. c

Publikacija izlazi jedanput godišnje.

ISSN

SADRŽAJ

5

PREGOVOR

6

OPĆI PODACI O ŠKOLI

11

NASTAVNIČKO VIJEĆE

14

NEFORMALNO

16

RAZREDNI ODJELI

42

DOGODILO SE TIJEKOM ŠKOLSKE GODINE

104

RAZLIČITI OBLICI NASTAVE,
PROJEKTI

112

NATJECANJA I SMOTRE

114

SPORT

118

PUTOVANJA, IZLETI,
TERENSKA NASTAVA

120

ŠKOLA U MEDIJIMA

PREDGOVOR

Svake godine pišući predgovor novom broju našeg ljetopisa pregledavam svaku stranicu tražeći inspiraciju za rečenice koje se ne će ponavljati. Svaka je školska godina pomalo slična jedna drugoj, tek ponekad je obilježje događaji po kojima je pamtimo.

Ništa u rujnu prošle godine nije nagovještavalo da će školska godina 2019./2020. biti značajno drugačija od prethodnih. Najuzurbaniji je to dio godine, novi učenici, novi kurikulumi, nastavak započetih projekata, vrevu na školskim hodnicima i školskom dvorištu, iznenadna kakofonija zvukova... svi još preplanuli od ljeta koje prolazi.

Jesen je pak bila drugačija od ostalih. Prekidi nastave od jednog dana povećavali su se na nekoliko dana u tjednu i prešli u najduži štrajk prosvjetara u povijesti naše zemlje. Obje strane nisu popuštale, a učenici su ostali kod kuće. Kratki dogovor svih oko nastavka štrajka i ostajem sama u praznoj zgradi. Nakon dogovora krenuli smo s nastavom, skraćenih ili ukinutih praznika, trudili se nadoknaditi propušteno. Dobili smo vrijednu nagradu kao mirotvorna škola, sudjelovali u mnogim projektima i humanitarnim akcijama, organizirali stručne skupove, susretali se s kolegama i savjetnicima, obilježavali važne datume, hvatali ritam... otpočeli 2019.

Užurbano smo pripremali provedbu našeg prvog Erasmus+ projekta, presretni što je učenicima pružena prilika da steknu svoje međunarodno iskustvo radeći tri tjedna na stručnoj praksi u Milanu u Italiji. Ponosni smo na njih i školu što je dobila projekt. Iako je mobilnost bila planirana za travanj, zbog niza okolnosti prebačena je na siječanj. Nije bilo lako organizirati i ubrzati sve pripreme i aktivnosti. Naše prigovore oko pomicanja datuma kasnije će zamijeniti neizmjerena sreća što smo projekt uopće realizirali.

Postoje dani i godine u životima svakoga od nas koje za uvijek pamtimo. Svi znamo što smo tog dana radili ili što se dogodilo baš te godine i prisjećamo ih se ne razmišljajući. Godine obilježavamo brojevima, ali neke posebne kao 2020. dobiju i svoje ime. Ovo je godina korone. Korona (vijenac, kruna). Kako lijepe riječi za ovu tešku godinu. Godinu u kojoj se nepovratno promijenio način života.

Gledali smo vijesti iz Kine i Italije i pripremali se za natjecanja i Dan škole, marljivo vježbali nastupe, plesne i dramske točke misleći da je sve to daleko. I onda tog 13. ožujka u petak (ima li u tom datumu neke simbolike, zaključite sami) započinjemo s pripremama za ponovni prekid nastave na dva tjedna, najduže mjesec dana, kako smo očekivali... Nastojali smo biti pozitivni misleći kako se još sve stigne nadoknaditi. O naglom prelasku u virtualni svijet nastave pročitajte više u članku pedagoginje. Nosili smo se s tim najbolje što smo znali i mogli uz nestabilne sustave i internetske veze.

U stvarnom svijetu, u školskoj zgradi, nije mi bilo lako ponovno biti sama; u hladnoj, pustoj i tihoj zgradi dočekivati roditelje i učenike koji su dolazili po tablete i računala kako bi mogli pratiti online nastavu, poštare i dostavljače, gledati projektore, pametne ploče i ostalu tehniku kako skuplja prašinu i ničemu ne služi, prazne stolce i klupe, školske hodnike, dvorište po čijim dijelovima neočekivano raste trava jer nitko ne prolazi.

Nakratko su se još u lipnju i koji dan u srpnju vratili učenici završnih razreda na obrane završnih radova, ispite i potvrde o položenim ispitima državne mature. U malim grupama, na razmaku... Svi ostali i dalje su bili samo u našim prijenosnim računalima, u timovima i kanalima.

Ovo je predgovor našem prvom online ljetopisu... Nedostaje mi jaki miris svježih tiskanih primjeraka ljetopisa koji bi mi ovo vrijeme svake godine ispunili ured da ih zajedno sa svjedodžbama uručimo učenicima završnih razreda.

U tijeku su pripreme za naše prve potpuno online upise. Dolaze nove generacije, mladi koji već dugo žive umreženi u svom virtualnom svijetu. Možda je ova godina korone samo prva u nizu koje nas očekuju. Ostale možda neće imati svoja imena. Ali bit će neobične, a ovih proteklih ćemo se sjećati s većom nostalgijom nego inače.

Na kraju, zahvaljujem učenicima i nastavnicima za rad u virtualnoj nastavi i za rad na ovom virtualnom ljetopisu... Svi ste zaslužili vijenac ili krunu kao znak pobjede nad svim nedaćama koje smo prevladali ove školske godine.

Vaša ravnateljica

Naziv škole	Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar
Županija	Bjelovarsko-bilogorska
Adresa	Poljana dr. F. Tuđmana 9, 43 000 Bjelovar
Šifra škole	07-004-504
Telefoni	043/241-276 (tajništvo) 043/241-920 (ravnateljica) 043/220-080 (zbornica) 043/243-998 (pedagoginja) 043/247-797 (knjižnica) 043/243-895 (sportska dvorana)
Faks	043/220-079
E-mail	tajnistvo@ss-trgovacka-bj.skole.hr kts@ss-trgovacka-bj.skole.hr
Mrežna stranica	www.trgovackaskola-bjelovar.hr
Facebook	http://www.facebook.com/#!/pages/Komercijalna-%C5%A1kola-Bjelovar/117369008295685
Broj učenika	286
Broj razrednih odjela	13
Obrazovna područja	Komercijalist - 4 godine Prodavač - 3 godine

Računovodstvo	
Rukovoditeljica računovodstva	Nada Antičić, dipl. ekonomist
Računovodstvena djelatnica	Ankica Kovačić-Dončević, ekonomist
Računovodstvena djelatnica	Ivanka Ilkoski, ekonomist

ŠKOLSKI ODBOR	
I.	IZ REDA NASTAVNIKA
1.	Zoran Atlija, dipl. oec., predsjednik
2.	Daniela Ivanov Štimac, dipl. oec.
II.	PREDSTAVNICA RADNIKA
3.	Ivana Štiglić, dipl. ing. preh. tehn.
III.	IZ REDA RODITELJA UČENIKA
4.	Dubravka Ivančić, bacc. med. tech.
IV.	IZ REDA OSNIVAČA
5.	Snježana Mišir, dipl. oec.
6.	Monika Gregorić, mag. oec.
7.	Dunja Vasić, dipl. oec.

Tehnički djelatnici	
Spremačice	Mirjana Sokolović, 3/4 radnog vremena Sandra Kresović, do 6. siječnja 2020. Vera Pikivača
Domar	Vladimir Zeman

Administrativni djelatnici	
Tajnica	Marijana Veselski, up. pravnik
Administrator	Ivanka Cesar, administrativno kadrovski referent, 1/4 radnog vremena
Administrator	Mirjana Sokolović, ekonomist za komercijalne poslove, 1/4 radnog vremena

Stručno-pedagoški djelatnici	
Ravnateljica	Nataša Vibiral, univ. spec. oec.
Pedagoginja	Ornela Malogorski, prof. pedagogije, stručni suradnik savjetnik
Knjižničarka	Tatjana Kreštan, prof. hrvatskog jezika i književnosti i dipl. knjižničar, stručni suradnik mentor

Ornela Malogorski, prof. pedagogije, stručni suradnik savjetnik

Tatjana Kreštan, prof. hrvatskog jezika i književnosti i dipl. knjižničar, stručni suradnik mentor

Administrativno-tehničko osoblje:

Sjede: Mirjana Sokolović, Nataša Vibiral i Vera Pikivača
 Stoje: Marijana Veselski, Vladimir Zeman i Ivanka Cesar

**Nastavni plan i godišnji fond nastavnih sati za zanimanje
k o m e r c i j a l i s t**

Red. br.	Nastavni predmet	Sati tjedno			
		1. godina	2. godina	3. godina	4. godina
OPĆI SADRŽAJI (OS)					
1.	Hrvatski jezik	3	3	3	3
2.	Strani jezik I.	3	3	3	3
3.	Povijest	2	2	-	-
4.	Geografija	2	2	-	-
5.	Tjelesna i zdravstvena kultura	2	2	2	2
6.	Politika i gospodarstvo	2	-	-	-
7.	Vjeronauk / Etika	1	1	1	1
8.	Matematika	3	3	3	2
9.	Izborni sadržaji: Strani jezik II.	2	2	2	2
	(OS) UKUPNO	20	18	14	13
STRUKOVNI SADRŽAJI (SS)					
10.	Poznavanje robe	3	3	3	2
11.	Poslovne komunikacije	2	2	2	2
12.	Informatika	2	2	2	-
13.	Trgovinsko poslovanje	2	3	3	-
14.	Računovodstvo	2	2	2	-
15.	Poduzetništvo	-	-	2	3
16.	Osnove trgovačkog prava	-	-	2	-
17.	Psihologija prodaje	-	-	-	2
18.	Marketing	-	-	-	3
19.	Transport, špedicija i osiguranje	-	-	-	2
20.	Tehnika vanjskotrgovinskog poslovanja	-	-	-	3
	(SS) UKUPNO	11	12	16	17
21.	Strukovne vježbe	2	2	2	2
	SVEUKUPNO	33	32	32	32
22.	Stručna praksa (sati)	80	80	80	40

Nastavni plan i godišnji fond nastavnih sati za zanimanje p r o d a v a č

A. ZAJEDNIČKI OPĆEOBRAZOVNI DIO

PREDMETI	Tjedni i godišnji broj nastavnih sati					
	1. razred 2018./2019.*		2. razred		3. razred	
	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje	tjedno	godišnje
Hrvatski jezik	3	105	3	105	3	96
Strani jezik	2	70	2	70	2	64
Povijest	2	70	-	-	-	-
Geografija	-	-	2	70	-	-
Vjeronauk / Etika	1	35	1	35	1	32
Politika i gospodarstvo	-	-	-	-	2	64
Tjelesna i zdravstvena kultura	2	70	2	70	2	64
Matematika	2	70	2	70	2	64
Osnove informatike	-	-	2	70	-	-
Ukupno sati A	12	420	14	490	12	384

B. POSEBNI STRUČNI DIO

B1. STRUKOVNO-TEORIJSKI PREDMETI

I. OBVEZNI STRUKOVNI PREDMETI						
Nabavno poslovanje	4	140	-	-	-	-
Poslovanje prodavaonice	1	35	-	-	-	-
Poznavanje robe	3	105	3	105	2	64
Prodajno poslovanje	-	-	3	105	-	-
Prodajna komunikacija	2	70	-	-	-	-
Poslovna dokumentacija	-	-	-	-	1	32
Osnove marketinga	-	-	2	70	-	-
Ponašanje potrošača	-	-	-	-	1	32
Ukupno sati obveznih strukovnih predmeta	10	350	8	280	4	128
II. IZBORNI STRUKOVNI PREDMETI						
Ekologija i održivi razvoj	2	70	-	-	-	-
Kreativnost u poslovanju	2	70	-	-	-	-
Aranžiranje i estetsko oblikovanje	-	-	2	70	-	-
Prezentacijske vještine	-	-	2	70	-	-
Upravljanje prodavaonicom	-	-	-	-	2	64
Odnosi s kupcima	-	-	-	-	2	64
Ukupno sati izbornih strukovnih predmeta	2	70	2	70	2	64
Ukupno sati B1.	12	420	10	350	6	192

B2. PRAKTIČNA NASTAVA

PRAKTIČNA NASTAVA						
Praktična nastava	4	140	7	245	14	448
UKUPNO SATI B2.	4	140	7	245	14	448
UKUPNO SATI B1 + B2	16	560	17	595	20	640
SVEUKUPNO SATI A + B	28	980	31	1085	32	1024

Napomena: U 1., 2. i 3. razredu bira se jedan od ponuđenih izbornih predmeta.

* Od školske godine 2018./2019. praktična nastava je Trgovačka praksa.

Predstavnici Vijeća učenika i Vijeća roditelja u šk. god. 2019./2020.

r.	Ime i prezime učenika predsjednika razrednog odjela (predstavnik u Vijeću učenika)	Ime i prezime roditelja izabranog u Vijeće roditelja
1.a	Slavko Valenčić	Renata Rožić
1.b	Lana Ćutić	Ivana Gelenčir
1.c	Mario Boffo	Jovanka Jazvec
1.d	Mihaela Antić	Goran Đurđević
2.a	Monika Đurđević	Brigita Starc
2.b	Gabrijela Markovinović	Marijanka Kos
2.c	Marina Pecek	Draga Žalac
3.a	Marta Biškup	Dubravka Ivančić
3.b	Lovro Mišura	Marina Petrić
3.c	Patricia Grđijan	Marijana Turkalj
3.d	Filip Tirić	Milena Srebrenović
4.a	Lorena Puček	Dubravka Puček
4.b	Jan Šmid	Željko Šmid

NASTAVNIČKO VIJEĆE

Nastavničko vijeće šk. god. 2019./ 2020.

Prvi red (sjede): Mihaela Polančec, Kristina Čavić, Sanela Baršić, Nataša Vibiral, Nina Plažanin, Silvestar Čamber, Sanja Papić i Etelka Testijan Nemet.

Drugi red (stoje): Tomislav Cug, Jurica Korade, Mirela Tomić, Sonja Đuračić, Ivana Štiglić, Tatjana Kreštan, Spomenka Bohaček i Zoran Atlija.

Treći red (stoje): Ornela Malogorski, Marina Marušić, Josipa Vitković, Valentina Herčeki, Daria Vuglovečki, Ana Kralj, Andrea Štefanec, Dario Elijaš, Mario Šavorić i Dario Malogorski.

Fotografija je snimljena 19.2.2020.

Redni broj	Prezime i ime, zvanje	Predmeti koje predaje i zaduženja
1.	Alebić, Mirela - prof. njemačkog jezika i književnosti i opće lingvistike	Njemački jezik, razrednica 3. b
2.	Atlija, Zoran - dipl. oec.	stručni predmeti, voditelj trgovačke prakse, razrednik 1. c
3.	Baršić, Sanela - prof. hrvatskog jezika i književnosti i poljskog jezika i književnosti	Hrvatski jezik, zapisničarka Nastavničkog vijeća, zamjena za A. Štefanec (1/2 radnog vremena), razrednica 2. c
4.	Bodiš, Ivan - mag. educ. math. et inf.	Matematika
5.	Bohaček, Spomenka - dipl. oec., mentor	stručni predmeti, razrednica 1. a, voditeljica sekcije učeničke zadruge
7.	Crnčić, Gordana - prof. fizičke kulture	Tjelesna i zdravstvena kultura, voditeljica ŠŠD-a „Trgokomerc“
7.	Cug, Suzana - dipl. oec.	stručni predmeti, zamjena za K. Čavić (1/2 radnog vremena) do 23. prosinca 2019. i zamjena za J. Rosić od 7. siječnja do 14. travnja 2020.
8.	Cug, Tomislav - univ. spec. oec.	stručni predmeti, ispitni koordinator za državnu maturu, voditelj školskog stručnog aktiva, povjerenik zaštite na radu, razrednik 1. b
9.	Čamber, Silvestar - dipl. kateheta	Vjeronauk
10.	Čavić, Kristina - mag. oec.	stručni predmeti, roditeljski dopust do 23. prosinca 2019.
11.	Đuračić, Sonja - mag. oec.	stručni predmeti, satničarka, razrednica 4. b
12.	Elijaš, Dario - struč. spec. oec.	stručni predmeti, razrednik 4. a, zamjena za I. Orešković
13.	Herčeki, Valentina - prof. njemačkog jezika i književnosti i pedagogije	Njemački jezik
14.	Ivanov Štimac, Daniela - dipl. oec., mentor	Informatika, zapisničarka sjednica Prosudbenog odbora
15.	Jareb, Ivanka - dipl. pravnik	Osnove trgovačkog prava
16.	Jeleković, Maja - prof. engleskog jezika i književnosti i pedagogije, profesor mentor	Engleski jezik
17.	Konir Ladović, Natalija - dipl. oec.	stručni predmeti, razrednica 1. d
18.	Kopriva, Dalibor - bacc. ing. el.	Matematika (do 30. lipnja 2020.)
19.	Korade, Jurica - mag. educ. philol. angl.	Engleski jezik, razrednik 2. b
20.	Kralj, Ana - mag. educ. math.	Matematika, koordinatorica samovrednovanja

Redni broj	Prezime i ime, zvanje	Predmeti koje predaje
21.	Kreić Sandra - mag. oec.	stručni predmeti, zamjena za K. Čavić (1/2 radnog vremena) do 9. studenoga 2019.
22.	Malogorski, Dario - prof. geografije, profesor savjetnik	Geografija, zamjenik ravnateljice
23.	Marinić, Nikolina - prof. hrvatskog jezika i književnosti, profesor savjetnik	Hrvatski jezik, voditeljica ŽSV-a, rad u Mentorskoj radnoj skupini za provođenje eksperimentalnog programa Škola za život za potrebe MZO-a (od 1. travnja 2018.)
24.	Martinčević, Tajana - mag. paed. relig. et catech.	Vjeronauk, porodični dopust
25.	Marušić, Marina - mag. paed. relig. et catech.	Vjeronauk, zamjena za T. Martinčević
26.	Miklić, Luka - prof. fizičke kulture	Tjelesna i zdravstvena kultura
27.	Orešković, Ivana - dipl. oec.	stručni predmeti, mirovanje ugovora o radu
28.	Papić, Sanja - dipl. oec.	Informatika i stručni predmeti, voditeljica praktične nastave, koordinatorica za e-Dnevnik
29.	Plažanin, Nina - dipl. psih. - profesor	Psihologija prodaje
30.	Polančec, Mihaela - dipl. politolog	Politika i gospodarstvo, Etika, razrednica 3. a
31.	Rosić, Jadranka - dipl. ing. preh. tehn., mentor	Poznavanje robe, razrednica 3. c, sindikalna povjerenica, voditeljica učeničke zadruge
32.	Šavorić, Mario – prof. hrvatskog jezika i književnosti i engleskog jezika i književnosti	Engleski jezik, koordinator Erasmus+ programa
33.	Štefanec, Andrea - prof. hrvatske kulture i filozofije	Hrvatski jezik, rad na 1/2 radnog vremena
34.	Štiglić, Ivana - dipl. ing. preh. tehn.	Poznavanje robe, razrednica 3. d, voditeljica sekcije učeničke zadruge
35.	Testijan Nemet, Eteka - mag. oec., mentor	stručni predmeti, razrednica 2. a
36.	Tomić, Mirela - mag. oec.	stručni predmeti, zamjena za N. Konir Ladović od 5. veljače do 25. ožujka 2020.
37.	Torčić, Ivan - mag. educ. hist.	Povijest, zamjenik razrednice 1. d (od 5. veljače do 25. ožujka)
38.	Vitković, Josipa - prof. hrvatske kulture i sociologije	Hrvatski jezik, zamjena za N. Marinić
39.	Vuglovečki, Daria - prof. povijesti i geografije	Povijest
40.	Zalović, Maja - mag. edukacije engleskog jezika i književnosti i povijesti	Engleski jezik do 8. prosinca 2019.

1. A | KOMERCIJALIST

Sjede: David Budemac, Ana Razum, Ivona Blažević, Nikolina Perić, Antonio Komes, Klaudija Pešić, Claudia Tomljenović i Klara Rožić.

Prvi red (stoje): **razrednica Spomenka Bohaček**, Emerik Sekelj, Tomislav Megloba, Maja Domitrović, Petra Hegedić, Lucia Ćurković, Lorena Kosovec, Nikola Marčinko i Marijo Stankić.

Drugi red (stoje): Marina Smiljanović, Nikolina Dragarić, Anita Gvozdanović, Petra Fleković, Hrvoje Mužek, Matej Horvat, Slavko Valenčić i Erik Lebec.

BILJEŠKA O RAZREDU

Stigli smo u novu školu uplašeni i mirni. No to se nakon nekoliko dana promijenilo. Krenula su prijateljstva, možda gdje koja ljubav, stvarale se uspomene.

U razredu imamo tvrdoglavog Erika Lebeca kojeg sve zanima, postavlja puno pitanja, ponekad i bez smisla, ali je nama postao nekako drag zbog toga. Naš predsjednik razreda Slavko Valenčić brine o nama toliko dobro kao i sama razrednica. Imamo komičara Marija Stankića čije fore nasmiju cijeli razred, čak i neke profesore. Svi su primijetili Klaru Rožić jer je uvijek vesela, nasmijana i najglasnija. Ali i Nikolinu Dragarić koja često svima nama izmamљуje osmijeh na lica. O svakome u razredu mogli bismo reći samo lijepe riječi jer je svatko od njih poseban na svoj način.

Svi zajedno se jako dobro slažemo. Nismo se baš puno viđali ove školske godine. Zato se veselimo idućim godinama, učenju i zajedničkom druženju.

Razrednica Spomenka Bohaček je uvijek tu za nas i vodi brigu o nama. O našoj razrednici možemo reći samo riječi hvale. Imamo najbolju razrednicu i najbolje profesore koje smo mogli dobiti. I na kraju želimo reći da nam se sviđa u novoj školi i okruženju koje nas je dočekalo.

Anita Gvozdanović i Slavko Valenčić, 1. a

1. B | KOMERCIJALIST

Sjede: Leonardo Ivančan, Dominik Šarkanj, Luka Tolić, Marko Delić, Emanuel Božičković, Matea Sedić Bjelanović i Maja Mijić.

Prvi red (stoje): **razrednik Tomislav Cug**, Antonija Križanec, Marko Čipčić, Mario Kosi, Ana Zrinski, Katja Gelenčir i Lovro Ferenčak.

Drugi red (stoje): Katarina Turković, Dorotea Božić, Nikola Vujašković, Augustin Matić, Marijana Filić, Žana Taritaš i Monika Tutić.

Nisu na fotografiji: Lana Ćutić, Mateo Đurđević, Samantha Matanović i Ana Pavković.

BILJEŠKA O RAZREDU

Prvi razred srednje škole je za nas bio novi početak u životu. Nova škola, osobe, profesori. Došli smo zbunjeni, potišteni. U prvih nekoliko tjedana bili smo sramežljivi, ali kasnije to se promijenilo. Razred kao razred nismo baš komunicirali. No vremenom postali smo obitelj. Uvijek svi spremni pomoći jedan drugome. Zatim naš prvi izlet u Zagreb. Dobro nam je došao da se još više zblžimo. A onda štrajkovi. Za nas je to tada bilo dobro, jer nismo znali koliko ćemo imati posla kasnije. Naš razrednik je bio tu da nam sve javlja. Kao i obično. Nakon nekog vremena vratili smo se u svoje klupe. Ponovno prijatelji, smijeh, zezanje. Nismo dugo bili u svojim klupama, jer zašto bi bilo sve normalno?! Došla je online nastava. Svima nama nešto novo. Ali snašli smo se. Naravno, da nije bilo razrednika, bilo bi teže. Profesori daju zadatke, ali ne vidimo ih i nema tog doživljaja. Ali svi znamo da će sve to proći i da ćemo se ponovno vratiti u svoje klupe. Odmorni i spremni za nove izazove.

Žana Taritaš, 1. b

Ovo je 1. b. Dvadeset i četvero osobenjaka, dvadeset peti ih predvodi. Svatko od nas je po nečemu poseban i imam osjećaj da bi mi trebalo dvadeset četiri godine da svakoga upoznam. Taman mislim da sam upoznao učenika, kada me iznenadi nečim novim. Nisam siguran da će nam četiri godine biti dovoljne, a jedna je već pobjegla, nošena štrajkovima, virusima, fizičkom odvojenošću. Tek smo jednu zajedničku stvar odradili, a planirali smo tri za ovu godinu. Naravno, cijelo smo vrijeme na WhatsAppu, informiramo se, podržavamo, nasmijavamo, ali ne vidimo se. Ljudi se mijenjaju, djeca još brže. Rastu kose, mijenja im se boja, rastu djeca, ali raste i povezanost što smo odvojeniji. Shvatili smo da je svatko od nas čudan na svoj način i ta nas čudnovatost povezuje. Ponosni smo što smo drugačiji. Ponosni smo što smo svoji. I jedva čekamo da se ponovo vidimo u klupama, pa da još jedan sat nastave potrošimo na priče koliko je kome bilo teško u izolaciji, umjesto na učenje dosadnih školskih stvari. Ma, to možemo i sami doma naučiti. Ali za ovakve priče, e za to trebamo jedan drugoga.

Razrednik Tomislav Cug, mag.oec.

1. C | PRODAVAČ

Sjede: Ivana Gidić, Marinela Bednajić, Maria Boffo, Dorotea Jelenčić, Valentina Šerepec, Anamarija Matošević i Valentina Mihajlović.

Prvi red (stoje): **razrednik Zoran Atlija**, Dominik Jus, Renato Karadakić, Mihael Ilinović i Nikola Frančić.

Drugi red (stoje): Antonija Luketić, Sara Horvat, Petra Jazvec, Martina Butorac i Ivana Vuk.

Nisu na fotografiji: Marko Djaković, Veronika Karlovčan, Hrvoje Kilić i Doroteja Kralj.

BILJEŠKA O RAZREDU

1. c srednje škole? To je razred koji definitivno ima svoju priču. Na početku nisam baš svakoga poznavala, samo nekoliko ljudi koje sam, eto, vidjela u prolazu. A sada neki od tih ljudi su mi toliko dobri prijatelji, a neki su svoja priča. Ali bitno je da se svi slažemo i da možemo zajedno toliko toga napraviti. Svaki dan sam dolazila u školu naučiti nešto, ali odjednom sam shvatila da zapravo idem u školu zbog tog razreda, zbog ljudi koje sam upoznala... U dobre ljude će oni izrasti, svatko od nas je još dijete. Uvijek to pomislim kad ih vidim u učionici kako pričaju, smiju se i ne slušaju profesore... Naravno, rasti ćemo se, ali i to je za ljude, otići će i ova godina i to jako brzo... Želim da ostanemo svi u kontaktu jer, eto, volim sve njih u razredu, volim te glasne osmijehe. Moram pohvaliti razrednika jer nas uči i jer ima toliko razumijevanja za naše „mušice“ i ispade...

Ivana Gidić

Kada sam krenula u srednju školu, bila sam zbunjena i prestrašena jer nisam znala kako ću se uklopiti u novi 1. c razred. Kada sam upoznala svoje nove školske prijatelje bilo mi je odmah lakše jer su bili dobri i veseli. Do sada je bilo i svađa i problema, ali uvijek nađemo rješenje za njih.

Anamarija Matošević

1. c razred. Iskreno, kada sam došla u školu mislila sam si „zar ću stvarno ići u razred s njima?“ Ali sada sam sretna što idem baš s njima u razred. Svaki dan je s njima poseban čak i ako se skoro svaki dan posvađamo, uvijek smo tu jedni za druge! Ispadamo kao razred koji se stalno svađa, ali ipak smo složni i sretna sam što baš s njima provodim cijeli dan.

Valentina Mihajlović

Moj razred... eh, ovako, naravno, bilo je svađa, bilo je ružnih ponašanja, ali svi radimo na tome da se promijenimo da bude bolje nama i našem razredniku. Ima predivnih učenika, a ima i malo onih lošijih, ali, naravno, nismo mi svi isti. Volim svoj razred i jako se ugodno osjećam u njemu, imam dosta prijatelja. Bilo je puno svađa, ali i to smo riješili; jedino što bih promijenila je to da svi poradimo na sebi. Krenut ću od sebe i poraditi na ocjenama i ponašanju na nastavi.

Ivana Vuk

Zadovoljan sam svojim razredom. Kada sam došao nije mi se nitko posebno svidio, ali sada mi se većina sviđa i svi su korektni. Imali smo malo svađa, ali je sve došlo na svoje i siguran sam da ćemo u budućnosti biti još složniji razred.

Marko Djaković

1. D | PRODAVAČ

Prvi red: Marijana Gaši, Emanuela Đorđević, Dorian Ratnik, Mislav Kokotić, Đulijana Đurđević, Bernard Krasnići i Matea Lukačić.

Drugi red: Isabela Šipoš, David Ljatifi, Ines Cvjetojević i Ana Čavrag.

Treći red: Mihaela Antić, Patricija Novaković, **razrednica Natalija Konir Ladović**, Lucija Crkvenac, Petra Posarić i Petra Lovrić.

Nisu na fotografiji: Ivona Blažeković, Sandra Mijoković, Pavla Rastović i Kasandra Valentić.

BILJEŠKA O RAZREDU

Mi smo složan i veseo razred. Voljni smo pomoći jedni drugima ono što znamo. Razred smo koji voli svađe i drame jer smo svi različiti. Razlikujemo se po mišljenju, stavu i karakteru, ali trudimo se prilagoditi jedni drugima najviše koliko možemo. Kakvi god bili, to smo mi, 1. d!

Patricija Novaković

Mi smo jako složni, veseli i uvijek tu jedni za druge!

Marijana Gaši

Mi smo super razred, lijepo se slažemo i pomažemo jedni drugima. Većinom smo veseli, a ponekad se malo razljutimo jedni na druge. Bez obzira na sve to opet smo složni i volimo pomoći. Takvi smo mi, malo smotani 1. d!

Kasandra Valentić

2. A | KOMERCIJALIST

Sjede: Josip Husar, Emanuel Starc, Josip Ivić, Leonardo Lalić, Stefano Palijan, Luko Jaković i Dino Hećimović.

Prvi red (stoje): Lorena Vincelj, Nikolina Balen, Leonardo Gefić, Monika Đurđević, Suzana Ivanić, Lucija Zeko, Nikolina Orlović (asistentica) i **razrednica Etelka Testijan Nemet.**

Drugi red (stoje): Stela Blatarić, Sandra Zorbas, Anamarija Granc, Ana Matić, Lara Žarković, Matea Matešin, Martina Žgela i Nada Mileković.

Nisu na fotografiji: Adriana Krog.

BILJEŠKA O RAZREDU

ONAJ 2. a

Najbučniji, najglasniji, najnemirniji, ali i najaktivniji, najspremniji pomoći, osjetljiv na tuđe probleme i nesreću, uvijek aktivan u Zadruzi, u prodavanju proizvoda na školskom hodniku... e, to je „onaj“ 2. a.

Mi smo zbroj toliko različitih karaktera, da bi nas neki psiholog samo mogao poželjati kao uzorak za proučavanje. Ne postoje dva ista koliko se god trudili pronaći ih. Ali.... to je samo ono što bi netko vidio na prvi pogled. Mi smo, zapravo, svi samo djeca koju je ovaj život, koji bi po svim „dječjim definicijama“ trebao biti bezbrižan, lak, pun smijeha, zabave, doooobro i sa puuuno učenja, rada i zalaganja, zaustavio, rekao „stop“ i prekinuo naša maštanja o nekom tamo crnom ili plavom dečku, o onoj maleckoj iz 1. b ili možda starijoj, iz trećeg razreda... Baš smo maštali kako ćemo s dečkima na nogomet i kako pobijediti gimnazijalce u rukometu, kako je dobra ona haljina ili cipele što smo je jučer vidjele u šetnji s prijateljicama, kad se ni od kuda pojavio taj mali, zli, nevidljivi neprijatelj i sve uništio. Prekinuo je sve u trenu. A baš nam je dobro išlo. Postali smo super razred, tako se dobro slažemo. I ne dijelimo se na dečke i cure, na one koji dobro uče i one koji baš i ne uče. Baš kao na dječjem rođendanu. Kad postane najbolje, dođe mama po tebe i kaže da moraš ići kući. Odjednom, nismo više razred. Svatko je morao svojoj kući. Nije da se ne čujemo i ne pišemo, ali nije isto kao kad se vidimo i kad se zajedno smijemo. Tako smo pažljivo pratili predavanje iz povijesti, kada nam je iznenada priopćeno da od ponedjeljka nema škole. Što stvarno? Znači ono kad nešto imate i shvaćate to „zdravo za gotovo“ i ne mislite uopće da imate nešto posebno? A onda vam to netko odjednom otme iz ruku i više to nemate. Onda shvatite koliko ste vrijednu stvar ili osobu imali kraj sebe. Nije trebalo više od sekunde da shvatimo što smo izgubili. Izgubili smo prijateljstva, ove drage školske klupe, ploče s kojih svakodnevno prepisujemo, krede kojih nikad nema (hm, pitam se, gdje su?), profesore koji će po stoti put ponoviti Pitagorin teorem, pa zašto je to Njemačka

napala Poljsku, na koju se stranu knjiže troškovi ili kako se tvori Present Simple. Znamo mi to sve, ali profesori to tako dobro objasne, da nam sad stotine knjiga i videa ne može zamijeniti tog jednog jedinog profesora. Svakodnevno sam u školi gledala moj 2. a i u njihovim očima mješavinu novih ljubavi, prijateljstava i nenaučenih lekcija, a tada, tog dana, vidjela sam zbunjenost, neizvjesnost, strah i razočaranje. Uplašila sam se jako kako li ću ja to sada živjeti bez mojih prijatelja, bez njihovog smijeha, bez bezbrojnih, meni toliko smiješnih komentara na satovima... to je činilo moj život vrijednim, smislenim, zanimljivim.

Moj 2. a je jedan neponovljiv, izuzetan, razred s toliko darovite i inteligentne djece, kojoj treba samo malo poticaja pa da učine ovaj svijet puno ljepšim mjestom. Nadam se da ćemo poslije svega ovoga, kad se napokon vratimo u naše drage klupe i dalje ostati samo djeca, neiskvarena, bezbrižna, djeca s velikim osmijesima na licima. Nadam se da ćemo i dalje nasmijavati naše profesore, koje jako volimo i koji nam sad jako, jako fale. Želim da svi ostanu baš takvi kakvi jesu, jer je svaka osobnost lijepa na svoj način i tako činimo svijet divnih različitosti. A svi smo dobra djeca, koja će pokazati svima da možemo biti još bolji, još marljiviji i još bolji ljudi. I još će se pričati o našem 2. a... „onom“ 2. a!

Adriana Krog, 2. a

Nova školska godina i novo razredništvo. Ali ovaj put to nisu nova, nepoznata lica, već poznati razred s kojim sam se družila cijelu prošlu školsku godinu. Jedino sam sada, u vidu razrednice, upoznata s njihovim problemima, brigama, jedinicama i opravdanim ili neopravdanim satima. Još nas puno toga čeka u nastavku njihovog školovanja, nadam se više lijepoga, a najmanje nečega ružnog. Jer sve loše ćemo brzo zaboraviti uz naše šale i smijeh. Mi to možemo, mi smo 2. a.

Razrednica Etelka Testijan Nemet

2. B | KOMERCIJALIST

Sjede: Monika Tomiša, Tea Troha, Nina Begić, Ivona Štefanac, Tara Pelikan i Maja Vrbovčan.

Prvi red (stoje): Domagoj Matić, Josip Spolodor, Martin Drvarić, Mateo Kos i **razrednik Jurica Korade.**

Drugi red (stoje): Ivana Lukač, Elena Nikles, Marija-Magdalena Jozić, Viktorija Jagetić i Ivona Mesarek.

Nisu na fotografiji: Ivona Djorić, Vlatka Lukaček, Gabrijela Markovinović, Luka Sočković, Lucija Šola, Ivona Zapletal i Tea Zorić.

BILJEŠKA O RAZREDU

MOJ RAZRED

Na sjevernom dijelu moga grada
postoji velika crvena zgrada.

Ta zgrada puna je
smijeha, radosti,
a ponekad tuge i bola,
to je moja nova i lijepa škola.

U razredu mom svi smo
veseli, razigrani i nestašni,
često smo profesore ljutili
stjecali nova znanja
i marljivo učili (kako tko...).

U razredu mom vlada
red, rad i disciplina,
a najčešće lom
pa je moj razred 2. b
meni i mojim prijateljima
drugi dom.

No zbog ove korone
školska zvona više ne zvone.

Mi kod kuće
putem interneta učimo i zajedno sa
profesorima i gradivom se mučimo.

Nadam se brzom povratku
u naš razred
gdje ćemo opet biti
veseli i zadovoljni,
kao što smo i prije korone bili.

Monika Tomiša, 2. b

Kada bih ovu školsku godinu trebao opisao jednom rečenicom, to bi bila poznata Heraklitova izreka „Stalna je samo promjena“. Puno se toga promijenilo i u ovom razredu, a i u čitavom obrazovnom sustavu - od razrednika pa sve do samog načina kako provodimo nastavu. Nijedna promjena nije laka ni za koga, a pogotovo za učenike koji se još uvijek pronalaze i grade svoje „ja“. No, unatoč svim promjenama, naši su učenici pokazali upornost, otpornost i volju. Znaju oni biti i prkosni i svadljivi, ali se kroz godinu vidjelo da se stvara povezanost i jedinstvo u razredu što je posebno bitno u ovim promjenjivim vremenima. Možda bi bilo lakše raditi s učenicima koji uvijek bespogovorno poslušaju i naprave kako im se kaže, ali ipak, užitek je vidjeti učenike koji propituju i koji će reći što misle ako smatraju da je nekome nanесena nepravda. Neki su već na dobrom putu da se razviju u sposobne i odgovorne mlade ljude, a neke još treba usmjeriti na pravi put i pomoći im da se pronađu i nadam se da ćemo u tome i uspjети. U jednu sam stvar siguran – iduće dvije godine s njima sigurno neće biti dosadne!

Jurica Korade, razrednik

2. C | PRODAVAČ

Sjede: Ivana Žalac, Petra Vrabec, Marina Pecek, **razrednica Sanela Baršić**, Anamarija Vasiljević, Ana Kolar i Nikolina Radanac.

Prvi red (stoje): Ines Lujić, Laura Gujić, Lucija Dokladal, Sara Gašpar, Elena Stubičan i Antonija Berišić.

Drugi red (stoje): Marko Tonković, Ivan Kovačević, Ivan Okroša, Matej Babić, Ana Prenkepalaj i Valentina Jozić.

BILJEŠKA O RAZREDU

Ima jedan razred u našem kraju i svi ga dobro znaju. Mi smo 2. c, svi nas profesori znaju, a najviše pedagoginja. Razrednici zadajemo glavobolju, a jedni drugima zubobolju. Poznati smo po markiranju i pedagoškim mjerama. Ocjene su nam 'boli glava', a odgovaranja 'bože pomози'. Mi smo jedan čudan razred, ali nam to nitko ne zamjera.

Naš razred je uvijek tu, spreman pomoći kome god treba. Uvijek smo tu jedni za druge. U našem razredu zna biti malih i velikih nesuglasica, ali uspijemo se pomiriti jer smo mi ipak razred u kojemu brinemo jedni o drugima i u kojemu je svatko spreman pomoći koliko može.

Ima nas svakakvih, različitih osobina, karaktera, stavova i ponašanja. Nitko nikoga ne podnosi, ali se ipak svi druže.

*Ana Prenkepalaj,
 Ines Lujić,
 Marina Pecek i
 Petra Vrabec, 2. c*

3. A | KOMERCIJALIST

Sjede: Josipa Halužan, Danijela Šošić, Klaudia Bukovac, **razrednica Mihaela Polančec**, Antonija Starčević, Ana Škondro i Lucija Šarić.

Prvi red (stoje): Anamarija Demović, Katarina Nedeljković, Noa Vujčić, Mateo Novak, Martina Popović, Noa Šignjar, Luka Mišir i Josip Žunić.

Drugi red (stoje): Anamarija Gidić, Ivana Luketić, Ivona Ivančić, Paula Krvajica, Ružica Jenjić, Ivana Žgela, Marta Biškup i Denis Ivorek.

Nisu na fotografiji: Patrik Petrinac.

BILJEŠKA O RAZREDU

Složnost nam ponekad i nije jača strana, ali u ovo vrijeme učenja i izvršavanja zadataka od kuće pomoć stiže sa svih strana. Profesorima rijetko kada može biti dosadno s nama. Aktivno sudjelujemo u svim aktivnostima koje pridonose našem uspjehu. Ove tri godine prošle su u trenu. Od „zaigrane“ djece odrasli smo u prave odrasle ljude. Stvorili smo prijateljstva koja će možda ostati duga, zajedno ćemo se moći prisjećati školskih anegdota. Ne kaže se bez razloga da je najljepše đачko doba! Razred 3. a nastavit će i dalje nizati uspjehe uz potporu naše najbolje razrednice!

Lea Cindrić, 3. a

Izgurali smo još jednu školsku godinu. Mi smo treći razred. Sad bi nam trebalo biti najljepše! Nismo više zbunjeni prvašići, nismo maturanti pod stresom mature i završnih radova. Sad već jako dobro poznajemo sve nastavnike, sebe međusobno, sad smo konačno „glavni“ na hodnicima škole, sad trebamo uživati punim plućima. I onda nam Svemir pošalje tu 2019./2020! - godinu koju će svi pamtiti, godinu koju ćemo pričavati našim unucima! Nezaboravna, turbulentna, puna neizvjesnosti i izazova, stresa, strahova i nedoumica. Pandemija koja se doživi jednom u sto i više godina zatvorila nas je u kuće i „izgurala“ iz škole. Sad je iza nas, prilagodba na nove načine rada je iza nas. Sve smo savladali! Preko noći smo se prilagodili i prihvatili nastavu na daljinu. Naučili nešto, svakako! Shvatili koliko u biti volimo školu, koliko nam nedostaju školske klupe, prijatelji, nastavnici, priča i smijeh. Zašto smo uspjeli? Zato što smo pametni i veseli mladi ljudi! Zato što možemo savladati svaku prepreku koja se pred nas postavi. Zato što smo složni i što se ničega ne bojimo!

Razrednica Mihaela Polančec, dipl. politolog

3. B | KOMERCIJALIST

Sjede: Antonia Štargl, Petra Kopas, Mirna Koren, Antonela Jozić, Martina Andrić, Lea Hosni i Ivona Grgurević.

Prvi red (stoje): Elena Gottschalk, Dajana Peleš, Barbara Malvić, Danijela Aščić, Nikolina Marčinko, Helena Martinčić i **razrednica Mirela Alebić**.

Drugi red (stoje): Marko Petak, Mihael Tunić, Ivan Šešić, Matija Cvjetković, Neven Petrić i Lovro Mišura.

Nisu na fotografiji: Tamara Djordjević, Ivian Đurić, Viktorija Kolarić, Dorotea Rodić, Ivan Skukan i Matea Tober.

BILJEŠKA O RAZREDU

Mi smo 3. b. Sloga nam nije jača strana i ne pretvaramo se da je, ali kada treba, uvijek smo tu jedni za druge. Prihvaćamo jedni druge unatoč tome što svi dolazimo iz različitih krajeva i imamo različite interese. Neki od nas su sportaši, matematičari, neki su izvrsni u stranim jezicima, a neki su šaljivdžije. Sudjelovali smo u sportskim natjecanjima, u njima su se dečki posebno istaknuli. Također smo sudjelovali u Erasmus+ projektu, gdje je 14 učenika iz 3. a i b putovalo u Milano obaviti stručnu prasku. Ovaj put djevojke su bile u većini, išlo ih je čak sedam i s njima

jedan mladić. Ova školska godina posebna je po tome što od ožujka obavljamo nastavu online, što je izazov za nas, ali sve odradimo na vrijeme. Sve probleme rješavamo uz pomoć naše razrednice Mirele Alebić. Ona nam je uvijek na raspolaganju kada trebamo pomoć i zbog toga je cijenimo. Iako nam sloga nije jača strana, uvijek pomažemo jedni drugima, a to se pogotovo ističe kada trebamo pomoć oko nekog predmeta ili zadaće.

Lea Hosni

3. C | PRODAVAČ

Prvi red (stoje): **razrednica Jadranka Rosić**, Matea Sokolović, Gabrijela Bokan, Patricia Grđijan, Sara Duvnjak i Emanuela Karadakić.

Drugi red (stoje): Karlo Šapina, Andro Sabljak, Ivan Dozan, Luka Majerić, Laura Pranjić, Lucija Kramar i Sanja Flekštajn.

Nisu na fotografiji: Stjepan Drmić, Maja Juković, Ivan Kokotić, Marko Miškić i Antonia Pintać.

BILJEŠKA O RAZREDU

Dragi moji učenici,
brzo su prošle ove tri godine. Ova godina i prebrzo. Proživjeli ste niz avantura, uzbudljivih, zabavnih, stresnih i strasnih. Doživjeli ste sve emocije, radost, veselje, tugu, ljutnju, ljubav... Čuli ste i rekli „sve i svašta“. I ja zajedno s vama.

Ja vam želim sreću i zadovoljstvo, želim vam drage i dobre ljude pored vas. Nekada ih je teže prepoznati jer nisu uvijek slatkorječivi. Oni će vas razumjeti i pomoći vam u izazovnim trenucima. Budite i vi osjećajni i moralni ljudi. Brinite o roditeljima i prijateljima.

Pamtite ono što vam je na srcu. U dijelu mojeg ćete zauvijek ostati.

Vaša razrednica

3. D | PRODAVAČ

Sjede: Andrea Neralić, Ivana Jozić, Anita Srebrenović, Antonela Nađ, Jelena Čavrag i Matea Pecek.

Prvi red (stoje): **razrednica Ivana Štiglić**, Erika Bartolčić, Tamara Furmek, Katarina Begović, Kristina Blažeković, Iva Rodić, Antonia Perić, Paula Rodić i Josipa Bosak.

Drugi red (stoje): Marko Pranjčić, Borna Banović, Mateo Krasnić, Filip Tirić i Marko Mrgan.

BILJEŠKA O RAZREDU

Naše je putovanje započelo 2017. godine. Početak pr-vog razreda. Svi smo bili uplašeni i zbunjeni. Došli smo u novu školu i dobili nove prijatelje. To je bio veliki korak za nas. Tada su krenula prva upoznavanja, prva druženja i prvi izostanci. Nismo bili najbolji, najvredniji ni hvaljen razred. Mnogim profesorima smo muke zadavali, ali su se mnogi našim šalama smijali. Svake godine smo gledali maturante kako ranije završavaju školu i divili im se. A onda smo i mi postali maturanti. Rastanak je sve bliže. Rastajemo se od dugogodišnjih prijatelja i škole. No ne rastajemo se od uspomena. Uvijek će nam u sjećanju biti oni sretni i blesavi trenuci, kao i oni manje sretni. Znamo biti dosta svadljivi i većinu vremena se ne možemo složiti oko nečega, ali smo jedni drugima pomogli postati bolje osobe. Tijekom ove tri godine puno briga zadali smo i našoj razrednici. Bilo je tu izostanaka, opomena i loših ocjena. Iako neće više biti naša razrednica, zauvijek će biti naša *raska*. Prije tri godine dobili smo novu razrednicu. Tog smo dana, zapravo, dobili novu prijateljicu i još jednu mamu. Zanimarivali smo svoje obaveze, nismo bili poslušni, ali ona nikada nije digla ruke od nas. Za svaki naš problem je uvijek našla rješenje. Borila se za nas. Hvala Vam za svaki vaš

osmijeh i svaku vjeru i nadu u nas. Hvala od srca i svim našim profesorima koji su nas učili kako da budemo jači i pametniji u nekim životnim situacijama, a najviše vam hvala za sve znanje koje ste nam prenijeli. Nadam se da ćemo iz ove škole izaći kao veće i bolje osobe i da ćemo učiniti ponosnim naše obitelji i razrednicu.

Ivana Jozić, 3. d

Evo nas na kraju trećeg razreda. Kraju koji ćemo svi zapamtiti. Nismo mogli sanjati da ćemo zadnje tjedne nastave provoditi svatko sam u svojoj kući, čuti se samo porukama i ponekim pozivom. Ali, shvatili smo, unatoč pregovorima, prigovorima, svađicama i uplitanjima, da si nedostajemo. Smijeh, šale, dobacivanja, razgovori, to nam još više nedostaje. To su dokazi da smo postali razred, da su se stvorila prijateljstva, da smo upoznali jedni druge, da znamo kako će tko reagirati i što kada napraviti. Tri godine su nam brzo prošle. Svi smo se kroz te tri godine promijenili i puno naučili. Postali smo bolji. Nastavljamo dalje. Svatko svojim putem, ali uvijek ćemo se sjećati svih lijepih stvari koje su nam se dogodile u ove tri godine.

Razrednica Ivana Štiglić, dipl. ing.

4. A | KOMERCIJALIST

Sjede: Luka Medved, Manuel Husnjak, Mario Ćibarić, Zvonimir Dujmović, Adrijan Prenkaj, Marijan Margotić i Fran Novaković.

Prvi red (stoje): Katarina Petreković, Barbara Hršak, Lorena Puček, Jozefina Dominković, Antonija Jozić, Vanesa Mnouček, Josip Milak, Martin Ivanko i **razrednik Dario Elijaš**.

Drugi red (stoje): Irena Matić, Antonela Raić, Matea Ivašković, Marinela Dekalić, Klara Kalamiza i Lucija Pušić.

Nije na fotografiji: Patricia Matić.

BILJEŠKA O RAZREDU

U našem razredu vlada rad i sloga,
 zadaće prepisujemo sa internetskog bloga.
 Svaki ponedjeljak nam je siv
 u problemu nitko nije kriv.

Živimo svatko u svom svijetu,
 štrajk je išao na našu štetu.
 Počelo je kao san,
 a sada smo doma svaki dan. (COVID-19).

Do rastanka brojimo dane
 na kraju od tuge možda i svijet stane.
 Norijada kuca na vrata,
 a od ocjena nam se za glavu hvata.

Manuel Husnjak 4. a

4. B | KOMERCIJALIST

Sjede: Bruno Dokladal, Stjepan Mikšec, Ivan Grgić, Jan Šmid, Dorian Đošić, Patrik Kajtazi, Matej Vuleta i Ivan Zadro.

Prvi red (stoje): **razrednica Sonja Đuračić**, Martina Kolar, Anita Jurčić, Ana Gvozdanović, Antonija Tomec, Anamarija Križan, Antonella Klokočki i Dorotea Rivić.

Drugi red (stoje): Dajana Lekić, Ana Jelić, Marijeta Gnječ, Petra Obranović, Ivana Bišćan i Katarina Đurinec.

Nisu na fotografiji: Dominik Baić, Anita Franković, Lidija Lončar, Ruža Matanović, Danijela Milican i Stefan Pazdrijan.

BILJEŠKA O RAZREDU

I tako je došla četvrta godina našeg druženja i prijateljstva i srednjoškolskog puta.

Priznajem, nije bio lak put kroz ove četiri godine, ali bio je najljepši i ostat će duboko u našim srcima, iako mi nismo svjesni toga. Bilo je smijeha, veselja, ponekad djetinjastih svađa, izostanaka, pa čak i opomena zbog naših bježanja po kafićima. Ove četiri godine ćemo pamtili po našem neslušanju na satu, prigovorima od profesora da smo nemirni i ništa ne radimo. Ali profesori su bili uporni i strpljivi prema nama da bi nas ipak nešto naučili i odveli na pravi put. Profesorima nije bilo lako s nama pa im ovim putem želim zahvaliti što su uložili sav trud i strpljenje u radu s nama. Posebno hvala našoj razrednici Sonji Đuračić što nas je mukotrпно vodila sve ove četiri godine i koja nas je uspjela, uz naše ponašanje, dovesti do kraja i koja nam je davala korisne savjete za budućnost. Imati takav razred velika vam je čast. A vi, dragi prijatelji? Vjerujte mi, nije se lako oprostiti od vas. Znam da ćemo se svi razići svojim putevima, ali uvijek ćete biti u srcu bez obzira na sve.

Želimo zahvaliti našim roditeljima koji su nam omogućili školovanje do kraja, našoj ravnateljici, pedagoginji i tetama spremačicama te svima ostalima koji su nam nešto značili.

„Za nas je uskoro odzvonilo zadnje školsko zvono, šteta, rastajemo se kada postaje najbolje!”

Antonija Tomec, 4. b

Forum mirotvornih škola

Mirela Alebić, prof.

Naša je škola jedna od potpisnica Platforme mirotvornih škola u Hrvatskoj te je 29. i 30. kolovoza 2019. u Moravicama sudjelovala na Forumu mirotvornih škola 2019. – Učeca zajednica za mir: Kako mogu pridonijeti izgradnji boljih odnosa u školi? Čast da predstavljaju školu imale su školska koordinatorica pedagoginja Ornela Malogorski, profesorica Mirela Alebić i učenica 3. b razreda Mirna Koren.

Domaćin ovom trećem po redu okupljanju bila je OŠ Ivana Gorana Kovačića iz Vrbovskog u suradnji s Centrom za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Srednjom školom Delnice i Osnovnom školom Ivane Brlić-Mažuranić Ogulin. Sudionici su bili smješteni u učeničkom domu Željezničke tehničke škole u Moravicama, a nasuprot doma održana su izlaganja i radionice u prostorijama spomenute srednje škole, čiji nas je ravnatelj Borivoj Dokmanović zajedno s

ravnateljkom OŠ I. G. Kovačić Vrbovsko Antonom Burićem uvodno pozdravio te su nam prenijeli neka iskustva iz rada škola i iz života svojih sugrađana. O izazovima s kojima se kao škola susreću govorila nam je i pedagoginja škole u Vrbovskom Tanja Jakovac. Obratila nam se i pučka pravobraniteljica za ljudska prava Lora Vidović koja je poručila da moramo biti zajedno i zajedno raditi na društvu sa što manje nasilja. Voditeljica programa bila je mr. sc. dr. Katarina Kruhonja, mirovna aktivistica i jedna od osnivačica Centra za mir u Osijeku.

Dr. sc. Sara Clarke Habibi sa Sveučilišta Cambridge predstavila je nalaze vanjske evaluacije pilot-projekta Learning communities for Peace - Zajednice učenja za mir u školi Vrbovsko. Grad Vrbovsko i Općina Mrkopalj potpisali su Povelju za potporu i priznanje Forumu Mirotvorna škola, čime smo završili aktivnosti prvog dana druženja, gostujući u Školi mira Franje Starčevića u Mrkoplju. Tamo smo iz prve

ruke od ravnatelja i djelatnika škole čuli kako je Gorski kotar održao mir za vrijeme Domovinskoga rata. Podsjetili su nas da je Gorski kotar važan prostor koji je u ratno vrijeme, mirovnim naporima i dijalogom očuvao mir.

Drugi dan susreta održana je radionica sudioničkog planiranja za nastavnike u svrhu izgradnje boljih odnosa u školi, a učenici su sudjelovali u drugim radionicama: visual voices na temu „Mir je u našim rukama“, nasilje u vršnjačkim vezama, kreativna radionica pisanja na temu „Mir je put“ i vršnjačka medijacija. Po završetku svih radionica prezentirali smo rezultate i razmišljanja. Prije odlaska u razgledavanje škole i grada Vrbovsko te kanjona Kamačnik održana je skupština Foruma na kojemu smo se dogovarali o daljnjem djelovanju Foruma koji će iduće godine biti u Ogulinu, a za dvije godine čast da organizira susret škola koje zajedno s organizacijama civilnoga društva i pojedinaца podržavaju ovu vrijednu inicijativu pripast će našoj školi.

Forum Mirotvorna škola zalaže se za obrazovni sustav u Hrvatskoj i Europi koji razvija kulturu mirotvorstva. On povezuje škole (učenike, nastavnike, roditelje) i druge institucije i organizacije koje rade na izgradnji mira i obrazovanju za mir, lokalne samouprave i stručnjake iz područja mirotvorstva. Inicijativa je proizašla iz kruga laureata i nominiranih škola za Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA koje dodjeljuje Centar za mir – Osijek od 2015.

Mirotvorne su škole one koje u svome radu promiču mir, toleranciju i nenasilje, njihovi učenici i djelatnici pružaju podršku jedni drugima i kroz razne oblike rada i suradnje izgrađuju bolje odnose u školskoj zajednici i šire, međusobno se uvažavaju i izazove rješavaju dijalogom, smislom za zajedništvo, povjerenjem, solidarnošću. Razna su područja djelovanja u kojima se škole mogu iskazati i ponijeti titulu mirotvorne škole: npr. brigom za okoliš, brigom za nezbrinute životinje, sudjelovanjem u projektima Crvenog križa i u raznim humanitarnim akcijama, njegovanjem međureligijskog dijaloga, ukazivanjem na nepravde nastale zbog nekih predrasuda te mnogim drugim aktivnostima na razini razreda, škole, lokalne zajednice i još šire – na nacionalnoj razini.

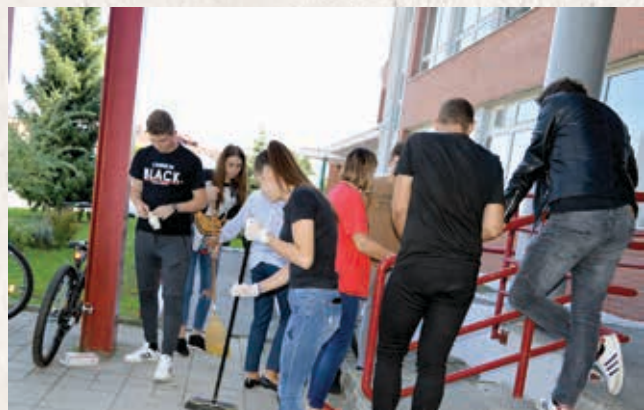

Ekološke aktivnosti u školi

Jadranka Rosić, dipl. ing., mentor

Zelena čistka najveći je jednodnevni ekološki volonterski projekt u Hrvatskoj koji se provodi svake godine. Čišćenjem okoliša i divljih odlagališta želi se potaknuti ljude na razmišljanje o važnosti očuvanja prirode i planeta Zemlje, koji je naše zajedničko dobro.

Učenici Komeracionalne i trgovačke škole Bjelovar i Učenička zadruga „COOL-kolektiva“ rado sudjeluju u svim ekološkim aktivnostima te smo tako proveli ovu akciju u prostoru oko škole. Budući da učenicima stalno ukazujemo na štetnost pušenja kod mladih, ove godine nam je glavna aktivnost bila sakupljanje opušaka. Bili su jako iznenađeni količinom sakupljenog tako da možda pored podizanja svijesti o važnosti osobne brige za okoliš, osvijeste i problematiku nedopuštenog pušenja u vanjskom prostoru škole.

Podržavamo ekološke projekte

Ivana Štiglić, dipl. ing.

Kako bismo kod učenika probudili ekološku svijest i potaknuli ih da razvrstavaju otpad te na taj način pridonese smanjenju otpada, opremili smo sve učionice kutijama za sakupljanje plastike i papira. Na taj način smo podržali i projekt Grada Bjelovara „Odvoji po boji“. Sklapanje kutija, lijepljenje oznaka, stavljanje vreća i raznošenje po učionicama odradili su učenici 3. a razreda. Učenici 3. d razreda pripremili su kutije za sve učionice u koje se mogu odlagati plastični čepovi. Postavljanjem kutija s oznakom „Plastičnim čepovima do skupih lijekova“ podržali smo projekt Udruge oboljelih od leukemije i limfoma Hrvatske (UOLL) sa sjedištem u Čakovcu. Udruga pruža pomoć oboljelima od leukemije, mijeloma, limfoma, GIST-a i srodnih hematoloških i onkoloških bolesti. Udruga sakupljene čepove prodaje te na taj način pomaže oboljelima. Osim što skupljanjem čepova pomažemo radu udruge smanjujemo i količinu otpada u okolišu. Svi učenici su s radošću odradili svoj dio posla uz malu pomoć nastavnice Ivane Štiglić.

Terry Fox Run

Jadranka Rosić, dipl. ing., mentor

Terrance Stanley, „Terry“ Fox, bio je kanadski humanitarac, sportaš i borac protiv raka. Postao je poznat po svome „Maratonu nade“, utrci kroz Kanadu koju je trčao na umjetnoj nozi kako bi skupio novac za istraživanje raka.

U spomen na njega svake godine u rujnu ljudi iz raznih zemalja sudjeluju u humanitarnoj utrci Terry Fox, najvećoj jednodnevnoj akciji prikupljanja novca za borbu protiv raka. I ove godine učenici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar i Učenička zadruga „COOL-kolektiva“ i njihove voditeljice podržali su humanitarnu akciju 20. rujna 2019. sudjelovanjem u utrci i kupnjom majica. Prikupljeni novac uplaćuje se na račun Opće bolnice Bjelovar za nabavu medicinske opreme i preventivne preglede ranog otkivanja zloćudnih bolesti.

Velika hvala svim sudionicima.

Uvod u projektno planiranje

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

U organizaciji Foruma za slobodu odgoja 19. i 20. rujna 2019. godine u Ekonomskoj i turističkoj školi Daruvar održan je seminar Uvod u projektno planiranje. Voditelj seminara bio je Mario Bajkuša. Ova edukacija dio je projekta Mala škola poduzetnosti u kojemu Komercijalna i trgovačka škola sudjeluje kao partner.

Tijekom dva dana družili smo se s kolegama iz Ekonomske i turističke škole Daruvar i Tehničke škole Daruvar

te analizirali što su projekti, kako se određuju ciljevi projekta, na što treba paziti prilikom planiranja projekta i izrade proračuna te kako se projekti financiraju. Sudionici su međusobno izmijenili svoja iskustva s različitih projekata te stekli neka temeljna znanja o projektima koja će moći primijeniti u svom daljnjem radu.

Iz Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar sudjelovali su Sanja Papić, Natalija Konir Ladović, Tomislav Cug i Ornela Malogorski.

Dan grada Bjelovara i bjelovarskih branitelja

Mihaela Polančec, dipl. politolog

Naša škola pridružila se i ove godine svečanom obilježavanju Dana grada Bjelovara 29. rujna 2019. Protokol je počeo u 8.15 u središnjem gradskom parku: himna, polaganje vijenaca, čitanje imena poginulih te vojno-akrobatska ceremonija Počasno-zaštitne satnije koja se posebice svjela našim učenicima. Nešto poslije devet sati formirala se kolona u kojoj smo i mi ponosno koračali na Mimohodu pobjednika do Spomen-područja Barutana gdje je održana komemoracija, paljenje svijeća i polaganje vijenaca te koncelebrirana sveta misa koju je predvodio bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak.

Pohvaljujem učenike koji su se dragovoljno javili i (i iako je nedjelja!) pokazali poštovanje prema poginulim braniteljima i civilima te dostojanstveno predstavili našu školu na obilježavanju Dana grada Bjelovara i bjelovarskih branitelja. Sudjelovali su: Slavko Valenčić (1. a), Anita Srebrenović (3. d) i Antonija Tomec (4. b) u pratnji nastavnica Darie Vuglovečki i Mihaele Polančec.

Posjet izložbi u Gradskom muzeju Bjelovar

Ivana Štiglić, dipl. ing.

Zašto je pčela važnija od čovjeka? Odgovor na to pitanje pokušali su pronaći učenici 1. b i 1. d razreda te neki od članova Učeničke zadruge „COOL – kolektiva“, sekcije Školski vrt (učenici 3. a razreda), koji su u listopadu 2019. posjetili izložbu u pratnji nastavnice Ivane Štiglić. Na taj način su nadogradili nastavne sadržaje iz predmeta Poznavanje robe.

Učenici su imali prilike pročitati puno zanimljivih činjenica o načinu života u pčelinjoj zajednici, tko su članovi te zajednice, kako se pčele orijentiraju, koliko dnevno posjete cvjetova, porijeklo naziva „medeni mjesec“. Također su saznali da pčele kao oprašivači omogućuju održavanje bioraznolikosti biljaka, a time i životinja te da oprašivanjem više od 90 % biljaka i 87 % biljaka u kulturi sudjeluju u proizvodnji više od trećine hrane. Nažalost, pčele nisu otporne na bolesti koje im uzrokuju virusi, plijesni i bakterije, a jedan

od uzroka smanjenja broja pčela su ljudi i pesticidi koje oni koriste. Uz zanimljive tekstove prikazane na panoima u obliku saća učenici su vidjeli privatnu zbirku košnica iz različitih zemalja, pčelarske dimilice, vrcalicu, prešu i još puno toga.

Izložbu su organizirali Hrvatski prirodoslovni muzej i Gradski muzej Bjelovar koji su s razlogom u svoj letak stavili izjavu Alberta Einsteina: „Kada bi nestale pčele, čovjeku bi preostalo samo četiri godine života“. Nad tom rečenicom svi bismo se trebali malo zamisliti i zapitati što može svatko od nas učiniti da do toga ne dođe. A može. Svatko. Puno toga.

Tomislav Cug, univ. spec. oec.

Tjedan cjeloživotnog učenja: Bjelovar očima turista

U srijedu devetoga listopada 2019. u Tjednu cjeloživotnog učenja koji obilježava i naša škola, 3. d razred sa zamjenskim razrednikom i turističkim vodičem Tomislavom Cugom prošao je Bjelovarom na pomalo neuobičajen način. Sat i pol sjedenja u klupama u školi zamijenili su sa sat i pol sjedenja na klupama u parku. Prve su im nametnute kao obvezna oprema učionice, a ove druge bile su njihov izbor. Valjda 3. d voli sjedenje u/na klupama. Krenuvši od škole učenici su se laganim korakom uputili Hebrangovom i Franjevačkom ulicom prema centru. Ugodno se smjestivši na klupe koje je netko donio pred muzej, učenici su saznali detalje o osnutku grada, o ljekarni „K angjelu“, u kojoj danas ne možete dobiti lijek, ali liječi ljepotom ulaza... Također su saznali više o bivšim i sadašnjim funkcijama zgrada na bjelovarskom korzu. Pohvalno je da su mnoštvo podataka učenici već znali, što svjedoči o njihovoj ljubavi prema gradu, ali su saznali i neke detalje iz povijesti grada te neke anegdote koje su inače rezervirane samo za turiste, rijetko za obične građane. Vrijeme je bilo savršeno, sunčano s temperaturom iznad dvadeset stupnjeva, tako da je ova terenska nastava završila krasnim, romantičnim sutonom za sve zaljubljenike u rodni grad. Nadam se da će ih pogled na rodni grad iz perspektive turista navesti da s radošću pročitaju

i poslušaju neke druge podatke i anegdote o gradu i da svoje znanje podijele s drugima kako bi i oni bili zainteresiraniji za mjesto u kojemu žive.

Dani strukovnih nastavnika 2019.

Ornela Malogorski, prof.,
stručni suradnik savjetnik

Ove godine imala sam čast sudjelovati na 3. Danima strukovnih nastavnika u Šibeniku od 9. do 11. listopada 2019. u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Pozvana sam održati predavanje o mentalnom zdravlju mladih s posebnim osvrtom na situaciju u strukovnoj školi. Ovo interaktivno predavanje slušalo je stotinjak nastavnika koji su u evaluaciji izrazili samo pohvale te izrazitu korisnost ove teme za svakodnevni rad s mladima. Također ih je interesirala dodatna literatura, radionički oblik rada te mogućnosti rada s učenicima u razredu, kao i izrada kvalitetnih preventivnih programa.

10. listopada
Svjetski dan mentalnog
zdravlja

Svjetska federacija
za mentalno zdravlje (WFMH)
i Svjetska zdravstvena organizacija (WHO)

Dani strukovnih nastavnika dio su ESF-ova projekta „Modernizacija sustava stručnog usavršavanja nastavnika strukovnih predmeta“ čija je vrijednost veća od 11 milijuna kuna. Zahvaljujući projektne financiranju, ovo je događanje potpuno besplatno za strukovne nastavnike. Ovaj stručni skup bio je prilika da se na jednom mjestu okupi petstotinjak strukovnih nastavnika kako bi se još kvalitetnije pripremili za provedbu kurikularne reforme i bolji rad s učenicima.

Uz brojne stručnjake ASOO-a te stručnjake iz područja školstva nazočnima su se obratili ravnatelj Agencije, zamjenik ministrice Vlado Prskalo i sama ministrica znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Blaženka Divjak.

Svjetski dan čistih ruku

Sonja Đuračić, mag. oec.

Svjetski dan čistih ruku obilježava se 15. listopada. Ove godine obilježili su ga učenici 1. c razreda u okviru predmeta Poslovanje prodavaonice. U sklopu nastavne jedinice Osobna higijena učenici su izradili plakat i slikovito dočarali pravilno pranje ruku s ciljem povećanja svijesti o značenju pranja ruku za zdravlje. Najvažnija mjera za sprečavanje širenja zaraznih bolesti je upravo pravilno pranje ruku jer se na taj način otklanjaju virusi, bakterije, gljivice i paraziti. Plakatom ukazuju i ostalim učenicima na važnost higijene te podsjećaju da je pranje ruku toplom vodom i sapunom najisplativija zdravst-

vena intervencija. Kako bi se promoviralo pranje ruku sapunom i vodom, od 2008. godine u svijetu se 15. listopada obilježava Svjetski dan pranja ruku (Global Handwashing Day) zahvaljujući odluci Generalne skupštine Ujedinjenih naroda. Istraživanja pokazuju da samo pet posto ljudi pere ruke pravilno, odnosno između 15 i 20 sekundi, koliko je potrebno da se ubiju bakterije i spriječi širenje bolesti.

Škola po izboru učenika

Ornela Malogorski, prof.,
stručni suradnik savjetnik

Učenici Patricia Grđijan i Manuel Husnjak u pratnji profesorice Spomenke Bohaček i pedagoginje Ornele Malogorski posjetili su 22. listopada 2019. OŠ Rovišće. U okviru projektnog dana „Škola po izboru učenika“ predstavili su školu i zanimanja učenicima sedmih i osmih razreda.

Patricia i Manuel govorili su o specifičnostima zanimanja prodavač i komercijalist, o tome kako su izabrali srednju školu, koje predmete uče u školi, gdje polaze praksu, što rade na praksi te što ih sve čeka ako upišu našu školu. Sve to odvijalo se kroz zanimljiv dijalog u kojem su se izmjenjivale ozbiljne i vesele teme isprepletene učeničkim šalama, tako da smijeha nije nedostajalo. Učenici su imali prilike pogledati filmiće o dobrom i lošem prodavaču te snimku sajma vježbeničkih tvrtki koji su snimljeni u našoj školi te postavljati pitanja i komentirati sve što ih zanima u vezi zanimanja prodavač i komercijalist. Na kraju smo im poželjeli puno sreće prilikom izbora zanimanja te u daljnjem životu i školovanju.

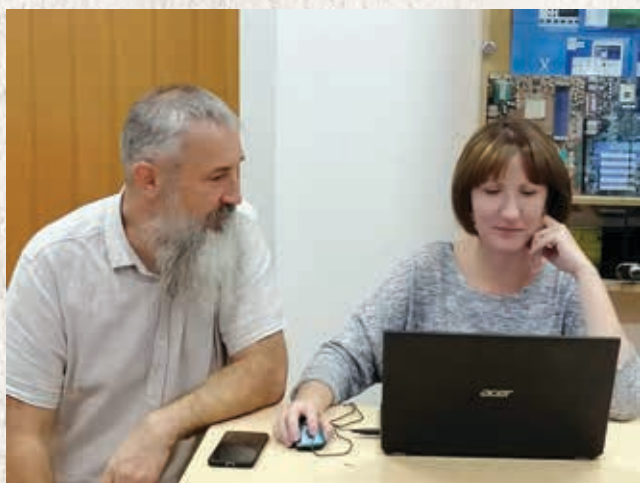
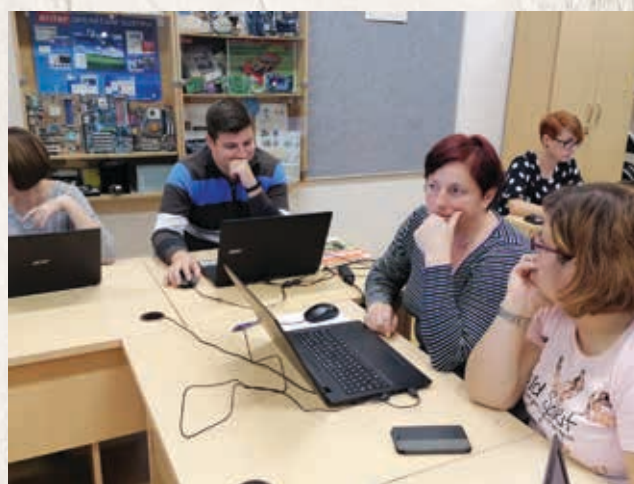

Uporaba sustava Loomen za pisane provjere znanja

Dario Elijaš, dipl. oec.

U okviru Tjedna cjeloživotnog učenja i Tjedna strukovnog obrazovanja 23. listopada 2019. održana je radionica za nastavnike škole. Nastavnici su aktivno sudjelovali u radionici prijenosa znanja u svrhu unapređenja nastavnog procesa. Sudionici radionice su na konkretnim primjerima samostalno izradili pisane provjere za učenike na online sustavu Loomen. Izrađene testove učenici su sa zadovoljstvom prihvatili kao novinu, a nastavnici su dobili još jedan alat za vrednovanje rada učenika.

„Zasadi drvo, ne budi panj!“

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik i
 Ivana Štiglić, dipl. ing.

Naša škola pridružila se akciji „Zasadi drvo, ne budi panj!“ 25. listopada 2019. Zahvaljujući podršci Grada Bjelovara i Upravi šuma - Šumariji Bjelovar te angažmanu profesorice Ivane Štiglić sadnice su stigle u našu školu. S veseljem smo ih posadili i dali doprinos ovoj građanskoj inicijativi koja je pokrenuta s idejom da svatko može zasaditi stablo i tako pridonijeti poboljšanju vlastite životne sredine, a ujedno i borbi protiv klimatskih promjena. U akciji su sudjelovali uvijek vrijedni učenici 2. c, 3. a, 3. d, 4. a i 4. b razreda, članovi Učeničke zadruge „COOL-kolektiva“, sekcije Školski vrt.

Tako smo doprinijeli ozelenjivanju naše životne sredine i isticanju važnosti i dobrobiti drveća i zelenila. Ne smijemo zaboraviti da su naši učenici zasadili i školski voćnjak koji je također važan doprinos očuvanju eko sustava. Nakon provedene akcije dobili smo Zahvalnicu za sudjelovanje i širenje ekološke svijesti!

Mladi mladima o važnosti aktivnog sudjelovanja u školi i lokalnoj zajednici

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Učenice Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar Helena Martinčić i Nikolina Marčinko predstavile su našu školu na okruglom stolu „Mladi mladima o važnosti aktivnog sudjelovanja u školi i lokalnoj zajednici“ koji je održan 30. listopada 2019. godine u X. gimnaziji „Ivan Supek“ u Zagrebu, a u organizaciji Foruma za slobodu odgoja. U pratnji učenica bila je ravnateljica Nataša Vibiral.

Na ovom su okruglom stolu učenice prezentirale aktivnosti i ideje nastale u projektu financiranom od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku „Mala škola poduzetnosti – priprema za let u poduzetan svijet“ u kojemu je sudjelovala i naša škola. Zanimljivo je bilo čuti iskustva drugih sudionika u tom projektu i projektu „I ja znam, i mene se pita: program osnaživanja učenika za aktivniju participaciju u školi i lokalnoj zajednici“. Projektima je zajednička ideja prepoznavanja važnosti poticanja mladih na preuzimanje aktivne uloge u svojim školama i lokalnim zajednicama kao pripreme za aktivno građanstvo i tržište rada. Osim naših učenica pozvani su i učenici iz Srednje škole Dugo Selo, Hotelijsko-turističke škole Zagreb, Tehničke škole Daruvar te Ekonomske i turističke škole Daruvar. Razmijenili su iskustva iz projekata te stavove o važnosti ovakvih projekata za škole.

Tjedan strukovnog obrazovanja

Dani kruha i dani zahvalnosti za plodove zemlje

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Dane kruha tradicionalno obilježavamo u našoj školi. Ove godine 15. listopada 2019. učenici su s profesoricom Ivanom Štiglič uredili izlog i izložbeni stol u predvorju škole. Doprinos je to potpunijem odgoju i obrazovanju za zaštitu okoliša, upoznavanju i očuvanju biološke raznolikosti Hrvatske, podizanju svijesti o ekološkoj poljoprivredi i zdravoj prehrani. Domaći, starinski stolnjaci koje su izrađivale naše bake, lišće i plodovi jeseni te miris domaćeg kruha obogatili su ovaj izložbeni stol i podsjetili sve na važnost očuvanja prirode. Ovogodišnje obilježavanje Dana kruha i postavljanje izložbenog stola dio je obilježavanja Tjedna strukovnog obrazovanja u našoj školi koji smo posvetili marketinškim aktivnostima te vještinama aranžiranja i uređenja izložbenog prostora.

Predavanje Medijski spin

Tomislav Cug, univ. spec. oec.

U Tjednu strukovnog obrazovanja 16. listopada 2019. profesor Tomislav Cug održao je predavanje za učenike drugih i trećih razreda pod nazivom „Medijski spin“. Predavanje je ukazalo na nečasne poslove odnosa s javnošću, političku propagandu i manipulaciju, te što je istina i zašto mainstream mediji ne govore o nekim stvarima. Nadasve zanimljivo predavanje poslije kojega su se mnogi učenici zapitali treba li slijepo vjerovati medijima ili samo društvene mreže govore istinu...

Maštoviti izlozi u znaku jeseni

Spomenka Bohaček, dipl. oec., mentor

Voditeljice sekcija Učeničke zadruge „COOL-kolektiva“, nastavnice Jadranka Rosić i Spomenka Bohaček uključile su se 16. listopada 2019. u Tjedan strukovnog obrazovanja održavanjem radionice „Ukrasimo izloge plodovima jeseni“. Voditeljice su prikupile plodove iz prirode - grančice, kestene, lišće i ostale potrebne materijale te ih zajedno sa zadrugarima iz 1. a, 4. a i 4. b oblikovale u različite predmete i ukrase. Uz malo mašte i vještim rukama izradili smo originalne proizvode. Pokazali smo mogućnost korištenja prirodnih materijala u svrhu aranžiranja i uređivanja prostora. Aranžirani izlozi u potpunosti su dočarali svu ljepotu jeseni.

Dobar ili loš prodavač

Sanela Baršić, prof.

Učenici Martin Ivanko (4. a), Patricia Grđijan (3. c), Matea Sokolović (3. c) i Emanuela Karadakić (3. c) udružili su snage i sa svojom profesoricom Hrvatskog jezika Sanelom Baršić osmislili su i uvježbali scenski prikaz Dobar i loš prodavač. Izveli su ga 17. listopada 2019. godine u sklopu Tjedna strukovnog obrazovanja.

Scenski prikaz izveden je u školskoj prodavaonici kako bi odnos kupca i prodavača i prodajni razgovor što vjernije dočarali. Prodavači su izrazito važni na svim mjestima gdje se prodaje bilo koja roba jer svojim ponašanjem, izgledom i odnosom prema radu mogu privući ili odbiti kupca. Učenicima je prikazan jedan dobar i jedan loš prodajni razgovor i sve njegove faze, od uspostavljanja kontakta s kupcem do zaključivanja razgovora i naplate kupljene robe, a ideja je bila istaknuti koje su to poželjne, a koje nepoželjne osobine prodavača.

Scenski prikaz bio je namijenjen učenicima prvih razreda usmjerenja prodavač kako bi im dočarali kako treba/ne treba obavljati posao koji su izabrali kao svoje buduće zanimanje. Neke situacije koje su prikazane nasmijale su učenike pa su se, osim što su nešto novo naučili, ujedno i dobro zabavili.

Predstavljanje vježbeničke tvrtke CUKONI d.o.o.

Etelka Testijan Nemet, mag. oec.

Učenici 4. a razreda odlučili su 18. listopada 2019. predstaviti rad svoje vježbeničke tvrtke CUKONI d. o. o. učenicima prvih razreda. Posebno su se potrudili oko izložbenog prostora, odnosno estetske usklađenosti svoga štanda u predvorju škole.

Učenike su upoznali s procesom osnivanja vježbeničke tvrtke, izborom imena tvrtke, dokumentacijom i promocijskim materijalima, sudjelovanjima na sajmovima i drugim poslovima koje obavljaju unutar svoje tvrtke. Odgovarali su na pitanja učenika prvih razreda i upoznali ih s brojnim sastavnicama zanimanja komercijalist. Osim što su ostvarili dobru komunikaciju s posjetiteljima, pobrinuli su se da svi zainteresirani dobiju promotivne materijale.

Na Europskom festivalu mladih u Barceloni

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Učenice naše škole Marijeta Gnječ i Lea Hosni u pratnji profesorice Sanele Baršić boravile su od 6. do 8. studenoga 2019. u Barceloni. Ovo putovanje omogućilo im je sudjelovanje u međunarodnom projektu Pokreni promjenu koji je za Hrvatsku vodila organizacija CESI, u kojemu je Komerčijalna i trgovačka škola Bjelovar sudjelovala prošle školske godine. Projekt se bavio senzibilizacijom i osnaživanjem mladih za prevenciju rodno uvjetovanog nasilja kroz audiovizualne medije i glazbu, a mlade je osnaživao te ih poticao na kritičko mišljenje stoga što se putem ovih medija najčešće reproduciraju rodni stereotipi.

Počelo je održavanjem tiskovne konferencije s gradonačelnikom Grada Bjelovara Darijem Hrebakom koji je podržao projekt, a nastavilo se provedbom kampanje #Teens Too, istraživanjem stavova učenika i učenica, obilježavanjem važnih datuma, edukacijom nastavnika i nastavnica, mnogobrojnih radionica za učenike, izradom plakata i letaka te pisanjem teksta pjesme, uglazbljivanjem, snimanjem videospota te organizacijom Nacionalnog festivala mladih u Bjelovaru. U projektu je nastala pjesma i videospot Ljubav putuje gradom koja je prikazana na bjelovarskom Nacionalnom festivalu, a zatim na Europskom u Barceloni.

Projekt je trajao dvije godine uz financijsku podršku Europske unije (DAPHNE), a nositelj je organizacija iz Španjolske (SURT. Fundació de dones). Uz CESI su sudjelovale organizacije iz Grčke (KENTRO MERIMNAS OIKOGENEIAS KAI PAIDIOU), Slovenije (MIROVNI INSTITUT), Poljske

(FUNDACJA FEMINOTEKA), Cipra (Mediterranean Institute of Gender Studies). U Barceloni su se susreli mladi iz navedenih zemalja u kojima se projekt provodio, razmjenjivali su iskustva u radionicama te su prikazani videospotovi nastali u projektu. Uz predstavnike naše škole, Hrvatsku su predstavljali učenici i profesorice Gimnazije Bjelovar te Srednje škole „Ivan Švear“ Ivanić-Grad.

Naše predstavnice vratile su se pune dojmova, oduševljene novim iskustvima, dobrom organizacijom i predivnom Barcelonom.

Putovanje u Barcelonu

Lea Hosni, 3. b

Putovanje avionom, razgledavanje velikog grada, upoznavanje s djevojkama i dečkima iz drugih škola iz Bjelovara i Ivanić-Grada te iz drugih zemalja... Moram priznati da je putovanje u Barcelonu jedno od mojih najljepših putovanja.

Svidjelo mi se sve, od putovanja avionom, hotela pa do razgledavanja grada i povratka kući. Bilo je vrlo zabavno provoditi vrijeme s profesoricom Sanelom i Marijetom. Puno smo jele, pričale i razgledavale znamenitosti. Posebno mi je drag treći dan boravka u Barceloni kada smo išli razgledavati znamenitosti Barcelone. Išli smo u razgledavanje katedrale Sagrada Familia, prošli cijelu šetnicu La Rambla, prošetali ispod Arc De Triomf, kroz park Ciutadella pa sve do predivne plaže Barcelonete.

Svi smo se zblížili i sprijateljili te stvorili predivne uspomene.

Kako je bilo u Barceloni?

Sanela Baršić, prof.

Zajedno sa svojim učenicama Marijetom Gnječ (4. b) i Leom Hosni (3. b) imala sam priliku i čast sudjelovati na Europskom festivalu mladih održanom u Barceloni 7. studenoga 2019. godine u okviru projekta Pokreni promjenu - Senzibilizacija i osnaživanje mladih za prevenciju rodno uvjetovanog nasilja kroz audiovizualne medije i glazbu koji je u našoj školi od 2017. do 2019. koordinirala i vodila pedagoginja Ornela Malogorski, zahvaljujući organizaciji CESI koja nas je uključila u navedeni projekt.

Na Festivalu su se okupili učenici, nastavnici i stručni suradnici iz Hrvatske, Grčke, Španjolske, Cipra, Poljske i Slovenije kako bi razmijenili iskustva rada na projektu te učili i razgovarali o rodno uvjetovanom nasilju. Festival je započeo registracijom sudionika i pozdravnim govorom koordinatorice projekta Albe Elvire iz španjolske organizacije SURT koja je bila domaćin festivala i nositeljica projekta. Nakon toga uslijedio je okrugli stol o stereotipima i seksizmu u suvremenoj glazbi i pratećim audiovizualnim sadržajima. Prva je govorila novinarka Aida Camprubi koja je istaknula važnost educiranja i osvještavanja mladih o ovoj temi. Napomenula je da ih treba osposobiti da kritički promišljaju glazbene sadržaje koji im se svakodnevno „serviraju“ jer se rodno uvjetovani stereotipi najčešće reproduciraju upravo preko glazbe i glazbenih videospotova. Tek tada će mladi moći prepoznati seksizam i stereotipe u pjesmama te izabrati one glazbenike koji su drugačiji i promoviraju ravnopravnost. Nakon nje govorila je producentica i redateljica Cristina Madrid, autorica dokumentarca „Les resilientes“ koji govori o usponu feminističkih glazbenih grupa u Kataloniji, a imali smo priliku i pogledati dio tog dokumentarnog filma. Najupečatljivije je bilo predavanje sociologinje i koreografinje Kim Jordan koja je govorila o plesu koji poučava i

istražuje. Radi se o danas vrlo popularnom plesu zvanom „twerk“ koji izaziva brojne negativne reakcije jer se u suvremenim glazbenim spotovima koristi na način koji degradira žene i često je vulgaran, a malo ljudi zna da taj ples potječe iz Afrike odakle je stigao u Latinsku Ameriku i SAD. Nekada se plesao na obredu vjenčanja, slavio je ljepotu tijela i plodnost te služio za jačanje mišića zdjelice nakon poroda.

Nakon kratke pauze uslijedilo je predstavljanje audiovizualnih materijala koje su tijekom rada na projektu stvarali učenici i njihovi nastavnici i stručni suradnici. S velikim zanimanjem pogledale smo sve prikazane videospotove, a posebno ponosno smo se osjećale kada je predstavljena naša škola i videospot za pjesmu „Ljubav putuje gradom“ koju su osmislili i snimili naši učenici i učenice pod vodstvom pedagoginje Ornele Malogorski i nastavnice Ivane Orešković. Završni dio Festivala bio je posvećen radionicama koje su zamišljene kao razmjena iskustava među sudionicima projekta. Razgovaralo se o tome kako će nam rad na ovom projektu koristiti u budućem radu s učenicima, o novim spoznajama koje smo stekli radeći na projektu, ali i o izazovima i teškoćama s kojima smo se susretali tijekom njegove provedbe.

Nakon Festivala preostalo vrijeme boravka u Barceloni iskoristile smo za istraživanje ovog živopisnog grada koji nas je oduševio svojom arhitekturom, poviješću, susretljivim stanovnicima i ukusnom hranom.

Škole za Afriku

Sonja Đuračić, mag. oec.

Naša škola bila je domaćin odražavanja seminara za koordinate UNICEF-ova programa „Škole za Afriku“ koji je održan u četvrtak 7. studenoga 2019. Seminar u trajanju tri sata održala je Ivana Delač iz UNICEF-ova ureda za Hrvatsku. Na seminaru su prisustvovali koordinatori i predstavnici iz škola i dječjih vrtića s područja Bjelovarsko-bilogorske županije.

Posebna tema bila je prikupljanje sredstava za obrazovanje djece iz Madagaskara kao jedne od najsiromašnijih zemalja Afrike. Tamo je također niska stopa pohađanja nastave, učitelji nisu dovoljno educirani, a klimatske promjene uzrokuju sve češće prirodne katastrofe koje uništavaju škole i domove djece pa je potrebna pomoć u zaštiti i ostvarivanju prava na obrazovanje djece. Osim mnoštva statističkih pokazatelja na što su utrošena prikupljena sredstva i informacija o programskim aktivnostima koje UNICEF provodi kako bi svako dijete imalo pravo obrazovati se, 15-ak sudionika razmijenilo je svoja iskustva o aktivnostima koje su provedene, podijelili su inspirativne priče nastale vrijednim radom djece i mladih, prezentirani su i videozapisi, među kojima i „Prava s Ruby i Jackom“, animirani uradak o dječjim pravima koji je nastao u povodu 30. obljetnice Konvencije o pravima djeteta.

Kako bi im se pružila sigurnija i sretnija budućnost, za dobrobit najranjivije djece u Africi, škole i vrtići i dalje će provoditi različite oblike humanitarnih aktivnosti.

Talent show „Max sucht den Superstar“

Mirela Alebić, prof.

Promicanje učenja njemačkog jezika uz pomoć glazbe i scenskih prikaza neprocjenjivo je iskustvo. Kako učeničke talente prikazati široj javnosti izvan učionica domislila se prije pet godina profesorica Melanija Klarić iz Gospodarske škole Varaždin. Stoga je 8. studenoga 2019. u Hrvatskom narodnom kazalištu održan jubilarni talent show „Max sucht den Superstar“ namijenjen učenicima srednjih škola svih županija te smo im se i mi pridružili i predstavili se pjesmom. Veliku volju i trud uložile su učenice 1. b razreda Samantha Matanović, Dorotea Božić i Marijana Filić. U kratkom vremenu smo pripremali nastup te su djevojke prikazale svoj pjevački talent pjesmom „Hallelujah“ na njemačkom, obradom engleske verzije svjetski poznate pjesme Leonarda Cohena. Važno je reći da je dvjema od njih njemački drugi strani jezik i do sada nisu imale ovakav samostalni nastup.

U Varaždin nas je u 10 sati povezao Tomislav Cug, ponosni razrednik ovih učenica. Probe su počele u 14 sati, a sama priredba u 18.30. Zbog čak 29 točaka izvedbe su trajale do 22.30, a proglašenje pobjednika uslijedilo je nakon petnaest minuta. Nastupile su škole iz Varaždina, Čakovca,

Zlatara, Preloga, Ivanca, Zaboka, Osijeka, Maruševca, Zagreba, Opatije, Malog Lošinja, Cresa, Makarske. Svi su bili nevjerojatno dobri, pohvale organizatorima i kandidatima pljuštale su sa svih strana i dojam je bio da su ove godine stvarno došli najbolji talenti pa ni žiri nije imao lagan zadatak nagraditi samo troje. Pobijedili su učenici iz Ivanca pjesmom Yvonne Catterfeld „Guten Morgen Freiheit“ koju su i otpjevali i odsvirali na gitari i ukuleleu. Nakon natjecanja kratko smo bili na domjenku u prostoru HNK-a te se puni dojmova vratili kući s novim idejama i poticajima koji će pozitivno utjecati i na učenje njemačkog jezika.

Izložba o povijesti trgovine u Bjelovaru

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

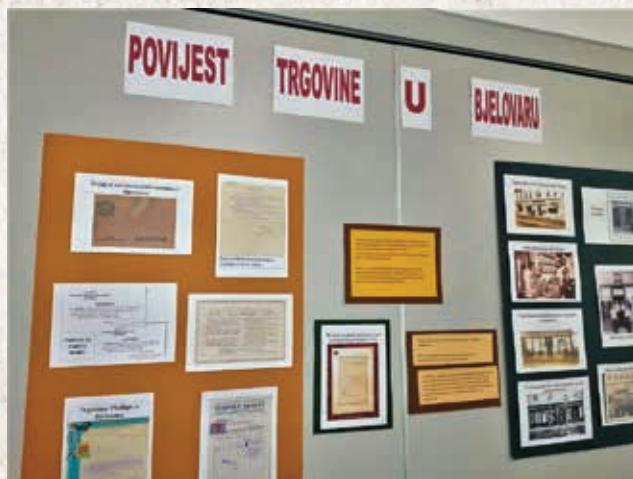
U školi u kojoj se učenici obrazuju za buduće prodavače i komercijaliste dobro je da upoznaju povijest trgovine u Bjelovaru. Brojni povijesni podaci potvrđuju kako je Bjelovar osim statusa vojnog grada s vremenom dobivao sve veće značenje u razvoju obrtništva i posebno trgovine. Ujedno, trgovina je jedna od najstarijih gospodarskih djelatnosti našega grada što je bio i jedan od povoda za ovu izložbu. Bjelovar je i grad sajmovi, a povijest sajmovanja na području Bjelovarsko-bilogorske županije seže u 13. st. otkada datira prvi pisani trag o sajmovima u ovome dijelu Hrvatske.

Učenici 1. b razreda uz pomoć pedagoginje Ornela Malogorski pripremili su tijekom studenog malu izložbu u predvorju škole i zadatke za učenike. Izložba, uz povijesni pregled razvoja trgovine, obuhvaća brojne fotografije starih bjelovarskih prodavaonica i grada, osvrta na marketinške aktivnosti (reklame, oglase, uljudnu komunikaciju s kupcima kroz poruke na oglasima i sl.), ali i zadatke za učenike gdje ih se poziva da pokušaju istražiti i saznati gdje se u Bjelovaru

nalazila prva samoposluga, Šternova trgovina, Gotalova mesnica i Bayerova željezarija. Na izložbi su učenici i gosti škole mogli više saznati o Nami, Bjelovarčanki, Seki i Braci, Univerzalu, Granapu, ali i mnogo starijim prodavaonicama kao što su Julio Lauš i drug, prodavaonica Gjüre Roseberga, prodavaonica i tvornica šešira, razne prodavaonice pomodne robe i tkanina, robe za „neveste“, krojačkim radnjama i sl. Za neke od zadataka bila je potrebna pomoć starijih (roditelja, baka, djedova) koji se možda sjećaju što je bilo na mjestu današnjeg DM-a ili tržnice, kako su izgledali računi, kako je nastala tvornica kekša i kakvu je ambalažu koristila u doba Wolfa i kasnije u doba Koestlina... Vjerujemo da je izložba pomogla u boljem poznavanju svoga grada.

Prvi savjetnički posjet „Škole za život“

Nataša Vibiral, univ. spec. oec. i
Maja Jeleković, prof. mentor

U prvi savjetnički posjet „Škole za život“, pod nazivom Aktivno učenje i vrednovanje, 14. studenoga 2019. došle su nam Irena Pavlović, prof. savjetnica iz Srednje škole Čazma i Ljiljana Vidmar, prof. - pedagoginja iz Gimnazije Nova Gradiška. Savjetnički posjet odvijao se kroz prezentacije i radionice, a predavačice su iznosile konkretne primjere i bile otvorene za pitanja. Posjet je održan kao podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme.

Kroz prezentacije i radionice predavačice su nam detaljnije pojasnile razlike između vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje i vrednovanje naučenog i istaknule svrhu i korist svakog od vrednovanja, kako za učenike, tako i za nastavnike. Također su nam dale i konkretne primjere kako i kada primijeniti vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje. Posebno su naglasile važnost davanja jasnih i konkretnih povratnih informacija učenicima. Zajedno smo analizirali primjere iz prakse i pokušali formulirati dobre povratne informacije. Predavačice su nam pomogle s

konkretnim idejama kako osmisliti aktivnosti za učenike, izraditi sastavnice i kriterije u rubrikama za vrednovanje te primijeniti refleksiju s ciljem unapređenja vlastitog vrednovanja u nastavi.

Iako smo školsku godinu započeli prepuni pitanja i nejasnoća u vezi „Škole za život“, na ovom smo posjetu dobili odgovore na mnoga pitanja i stvari su postale puno jasnije, te smo se nakon toga ohrabрили i osnažili za nove uspjehe.

Mjesec hrvatske knjige u školskoj knjižnici

Tatjana Kreštan, prof., stručni suradnik mentor

„Čitaj mi, čitam ti!“

U Mjesecu hrvatske knjige knjižnica Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar pripremila je nekoliko programa za poticanje čitanja. Prvi među njima je program čitanja naglas „Čitaj mi, čitam ti!“, koji je održan 28. listopada 2019. u suradnji knjižničarke Tatjane Kreštan, profesorice Hrvatskoga jezika Sanele Baršić te pedagoginje Ornele Malogorski. Učenicima 2. c razreda i zainteresiranim učenicima 3. a profesorice su čitale naglas svoje omiljene autore i autorice. Tako su učenici mogli čuti ulomke iz knjige Zašto sam

vam lagala, autorice Julijane Matanović, za koju se odlučila profesorica Baršić s obzirom na to da joj je autorica bila sveučilišna profesorica i stoga što voli njezinu književnost. Knjižničarka je odabrala argentinskog književnika Jorgea Bucaya stoga što su njegove priče zanimljive i omiljene u cijelom svijetu, ali i zbog činjenice da je ove godine gostovao u Zagrebu na Festivalu svjetske književnosti kao jedan od vrlo čitanih pisaca u Hrvatskoj. Pročitala je dvije priče iz zbirke Ispričaj mi priču. Pedagoginja je predstavila nekoliko omiljenih naslova, skrenuvši pozornost učenicima na knjigu Sofijin svijet Josteina Gaardera, koju je voljela kao srednjoškolka. Zbog aktualnosti tematike za čitanje naglas odabrala je knjigu Danci i stranci Kristine Volsperger Danilovski, koja govori o iskustvima življenja u Danskoj iz perspektive strankinje u toj zemlji. U vrlo ugodnoj atmosferi u kojoj su profesorice otkrile dio svojih čitateljskih interesa učenicima proteklo je ovo druženje s književnošću.

Promocija zbirke „Koka Kata“

U četvrtak 7. studenoga 2019. u prostoru školske knjižnice okupili su se svi oni koji su odlučili svoje slobodno vrijeme provesti družeći se s Darinkom Bojčić, koja je predstavila svoju zbirku poezije „Koka Kata“. Velik broj njezinih prijatelja, kolega, učenika, ali i suradnika na projektu izdavanja zbirke slušali su stihove i mnoštvo detalja iz njezina

života i stvaralaštva. Govorila je o odrastanju, obitelji, životu na selu, školovanju, počecima pisanja, ali i mnogobrojnim aspektima umjetničkoga izražavanja tijekom života. Čuli smo brojne anegdote o nastanku njezinih crteža, slika, figurica, umjetničkih i ukrasnih predmeta, a budući da je ona izrazito zanimljiv govornik, oduševila je sve prisutne svojim osebnim stilom punim humora. Nije izostala ni interpretacija te smo u njejoj izvedbi čuli desetak pjesama. O procesu izdavanja zbirke i u ime nakladnika govorila je

kolegica Ornela Malogorski, prof., pedagoginja u Komercijalnoj i trgovačkoj školi Bjelovar i predsjednica Hrvatskog pedagoško-književnog zbora, Ogranak Bjelovar. Čuli smo i detalje koji su prethodili ideji izdavanja zbirke i navela je sve osobe koje su sudjelovale u tom projektu. Budući da je zbirka ilustrirana, na promociji je govorila pedagoginja Dječjeg vrtića „Ciciban“, mr. sc. Branka Biketa Caktaš, koja je recenzentica zbirke i voditeljica aktivnosti koje su urodile brojnim dječjim radovima i crtežima za ilustriranje zbirke. Profesorica Ruža Milić bila je inspirirana ovom dječjom poezijom i odlučila je dio pjesama i uglazbiti te su se i notni zapisi našli u zbirci. Gostima je otpjevala po nekoliko taktova i time je zaokružena priča o postignutoj sinesteziji različitih vrsta umjetnosti, prožimanju književnosti, slikarstva i glazbe. Na kraju susreta ravnateljica Komercijalne i trgovačke škole Nataša Vibiral govorila je o vremenu dok je Dara bila dio kolektiva naše škole govoreći o vedrini, humoru i toplini kojima je obasipala kolege. Zahvalila joj je na divnoj večeri koju će dugo pamtili.

Kolegice Etelka Testijan Nemet i Andrea Štefanec bile su u pratnji učenika 2. a i 3. a razreda, koji su sa zanimanjem pratili susret. Malu izložbu Darinih umjetničkih predmeta, figurica, nakita i slika u prostoru čitaonice postavila je knjižničarka Tatjana Kreštan, koja je pripremila susret i vodila razgovor s autoricom.

Promocija 13. Ljetopisa

U utorak 12. studenoga 2019. bilo je posebno svečano u školskoj knjižnici. Kao kruna ovogodišnjega Mjeseca hrvatske knjige uslijedila je promocija 13. broja Ljetopisa Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar, koji obuhvaća šk. god. 2018./2019. Ovoga puta publikaciju je predstavio profesor matematike u mirovini i dugogodišnji ravnatelj Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar, Vojislav Kranželić. U svojem pjesnički nadahnutom govoru opisao je našu publikaciju kao pokušaj zaustavljanja žrvnja vremena koje neumitno prolazi i odnosi sve, pa čak i sjećanja. Kazao je da smo uspjeli u toj misiji zaustavljanja vremena upravo knjigom, trajnim materijalnim dokumentom koji svjedoči o jednom vremenu. U ovom slučaju, školskoj godini u kojoj su zajedno proveli jednu dionicu svoga života učenici, nastavnici, ravnateljica i svi djelatnici škole. Posebno je istaknuo ljepotu naslovnice ovoga broja jer se na njoj nalazi srce, kao metafora za ljubav, a koja prožima cijelu publikaciju i on ju je zapazio u mnogim segmentima rada i života škole. Pohvalio je angažiranost svih djelatnika škole u radu na publikaciji. Doista su bile dirljive riječi pohvale profesora Kranželića koji je istaknuo opsežnost publikacije i zahtjevnost u oblikovanju. Zahvaljujemo mu na divnom osvrtu.

Još jednu lijepu prisposobu Ljetopisa kao nezaobilaznog dokumenta za prisjećanje na neko prošlo vrijeme u svom je govoru izrekao predsjednik Školskoga odbora, kolega Zoran Atlija. U svom obraćanju posebno je učenicima

prvih razreda sugerirao da se uključe u njegovo oblikovanje. Ravnateljica Nataša Vibiral otkrila je svoju motivaciju za pokretanje Ljetopisa Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar. Budući da Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar ima višegodišnju praksu izdavanja Ljetopisa, smatrala je važnim da i naša škola pokrene izdavanje svoje publikacije o životu i radu škole. Govorila je o procesu nastanka Ljetopisa, savjesnom bilježenju svih važnih momenata tijekom školske godine, fotografiranju aktivnosti i ostalim bitnim etapama. Istaknula je i rad stručnih suradnica na Ljetopisu. Ove godine svoj osvrt na Ljetopis dali su i učenici te smo od Jana Šmida (4. b) čuli nešto o važnosti ove publikacije iz njihova kuta.

U umjetničkom dijelu programa nastupio je duo gitara - Marta Čuković i Borna Bertić, učenici Glazbene škole Vatroslava Lisinskog, pod vodstvom Siniše Pauške, profesora mentora.

Profesorica Sanela Baršić pripremila je konferansu i učenike naše škole koji su sudjelovali u programu, kao i profesorica Mirela Alebić, koja je pripremila učenice za glazbenu točku. Martin Ivanko iz 4. a govorio je pjesmu Gdje su mladi dani, Dragutina Tadijanovića. Učenice Lara Živković (2. a), Maja Mijić (1. b) i Matea Sedić (1. b) pripremile su pjesme iz zbirke „Koka Kata“, autorice Darinke Bojčić. Monolog iz djela Jesam li se zaljubila, autorice Sanje Pilić, govorila je Lea Hosni (3. b). Glazbenu točku izvele su učenice Samantha Matanović i Marijana Filić (1. b), otpjevavši skladbu Hallelujah na njemačkom jeziku. Program su vodile učenice Marina Pecek i Petra Vrabc (2. c), a njih je također pripremila profesorica Sanela Baršić.

Prostor čitaonice ukrasile su slike Gordane Petak, profesorice naše škole u mirovini koja nam je i ovoga puta ustupila svoje umjetničke radove.

Zahvaljujemo svima koji su sudjelovali u organizaciji ovog posebnog događaja za našu školu te gostima koji su uveličali našu svečanost.

Svijeće za Vukovar

Nataša Vibiral, univ. spec. oec.

Grad Bjelovar s učenicima srednjih škola i udrugama proizašlim iz Domovinskog rata obilježio je Dan sjećanja na Vukovar paljenjem svijeća u Vukovarskoj ulici i na korzu u Bjelovaru. Paljenju lampaša u Vukovarskoj ulici i ove godine pridružili su se učenici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar u pratnji ravnateljice i profesora Jurice Korade. Učenici su se okupili ispred škole na Poljani dr. F. Tuđmana i u koloni u kojoj su sudjelovali branitelji i građani Bjelovara uputili se prema Vukovarskoj ulici.

Paljenje svijeća inicirano je prije dvadeset godina u Splitu kao akcija „I u mom gradu Vukovar svijetli“, a vremenom se ta akcija preimenovala u „Zapamtite Vukovar!“. Inicijatorica te akcije kaže: „Vukovar je grad simbol cijelog Domovinskog rata i svih ostalih mjesta i gradova koji su strahovito propatili, on je simbol za naše jučer i danas – pa treba biti naše svjetlo i za sutra, naš putokaz i moralni lučonoša“.

„U čemu je razlika ako sam različit – migracije i trgovanje ljudima“

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

U suradnji sa Crvenim križem Hrvatske i Gradskim društvom Crvenog križa Bjelovar 20. studenoga 2019. održano je Županijsko stručno vijeće za građanski odgoj i obrazovanje. Skup je održan pod nazivom „U čemu je razlika ako sam različit – migracije i trgovanje ljudima“. Nazočnima su se obratile voditeljica ŽSV-a Ornela Malogorski koja je ukazala na nužnost provedbe međupredmetnih tema iz građanskog odgoja i obrazovanja. Također su se obratile ravnateljica GDCK-a Bjelovar Vida Malek te Marijana Sutnjak koja je predstavila rad bjelovarskog Crvenog križa.

Radionice koje su vrlo dinamično i interaktivno, slikovito i metodički odlično artikulirane vodili su Sven Novosel, Marija Juzbašić i Adam Slačanac, stručnjaci Crvenog križa. Ciljevi ovog programa su razvijati interkulturalni dijalog, promicati raznolikost kulturnih izričaja, upoznati osnovne pojmove iz područja migracija, upoznati osnovne pojmove iz područja prevencije trgovanja ljudima, prepoznati rizične situacija koje vode u trgovanje ljudima i načine na koji se mladi mogu zaštititi. S obzirom na korisne informacije, važno je reći da su svi sudionici dobili priručnik Crvenog križa te sve materijale kako bi ih mogli koristiti u radu.

Mentalno zdravlje djece i mladih

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Ponosni smo što smo sudjelovali u organizaciji velikog stručno-znanstvenog skupa Ogranka HPKZ-a Bjelovar posvećen mentalnom zdravlju djece i mladih 29. studenoga 2019. u Veleučilištu u Bjelovaru. Na skupu se okupilo više od sto sudionika, odgojno-obrazovnih radnika od predškole do srednje škole, ali i drugih ustanova koje se bave djecom i mladima. Slušali smo vrhunske stručnjake koji su s nama podijelili svoja znanja i iskustva. Veliki interes i činjenica da 20 % djece ima teškoće s mentalnim zdravljem itekako upućuju na to da briga za mentalno zdravlje mora biti u fokusu cijelog društva.

Pojam i specifičnosti glow djece objasnila nam je doc. dr. sc. Zrinka Puharić, dr. med. s Veleučilišta u Bjelovaru. Iznimno korisno predavanje o strahu od škole, njegovim obilježjima, teorijama koje ga opisuju, karakterističnim ponašanjima i načinima pomoći učenicima održala je doc. dr. sc. Aleksandra Mindoljević Drakulić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Prof. dr. sc. Nataša Jokić Begić, također s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, u predavanju Sve je lako/teško kad si mlad osvrnula se na razvojne promjene, različite smetnje vezane za mentalno zdravlje i kako ih prepoznati,

utjecaj socijalnih čimbenika i generacijskih razlika, a ukazala je i na rezultate znanstvenih istraživanja s posebnim osvrtom na hrvatsku stvarnost.

U drugom dijelu skupa doc. dr. sc. Josipa Mihić s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu govorila je o mindfulness programima koji su podrška mentalnom zdravlju. Samostalni savjetnik za obrazovanje dr. sc. Petar Bezinović predstavio je rezultate istraživanja provedenog u Hrvatskoj vezane za iskustva sa školom i mentalno zdravlje učenika te pritom istaknuo brojne zabrinjavajuće podatke o stavovima i ponašanjima srednjoškolaca, s naglaskom da se o temama socijalnih i emocionalnih kompetencija u školama jako malo govori, a upravo nastavnici u školama trebaju biti ti koji će prepoznati da neka djeca imaju problem.

Stručno-znanstveni skup završio je predavanjem prim. Ljubice Paradžik, dr. med. iz Psihijatrijske bolnice za djecu i mlade Zagreb (Kukuljevićeva) koja je govorila o nesuicidalnom samoozljeđivanju i suicidalnom ponašanju mladih. Čuli smo dragocjena iskustva iz prakse popraćena rezultatima istraživanja i relevantnim podacima, ali i upute što učiniti u pojedinim situacijama s kojima se susrećemo u svom radu.

S nama su bile zamjenica gradonačelnika Valna Bastijančić Erjavec, predstavnica BBŽ-a Nikolina Prišćan te u ime Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar kao suorganizatora ravnateljica Nataša Vibiral, univ. spec. oec. Za cjelokupnu organizaciju i realizaciju ovoga skupa zaslužan je cijeli programsko-organizacijski odbor na čelu s predsjednicom Ogranka HPKZ-a Bjelovar Ornelom Malogorski, prof. te članovima: mr. sc. Brankom Biketa Caktaš, mr. sc. Zorkom Renić, mr. Zdenkom Brebrić i Darijem Malogorskim, prof., Anamarijom Tuškan, prof., Marijanom Veselski, Dijanom Matoš, prof. i Vojislavom Kranželićem, prof. Hvala Gradu Bjelovaru i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji na financijskoj podršci te svima koji su pomogli.

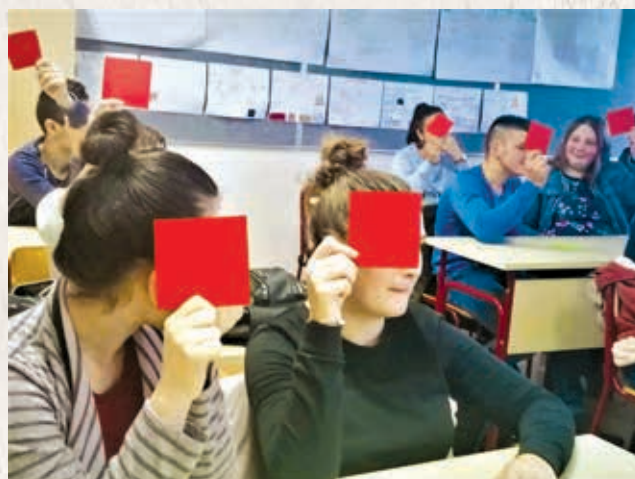
Vježbanje tolerancije

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Školske SOVE i ove su godine održale radionice za svoje vršnjake u školi. Tijekom studenog, uoči Međunarodnog dana tolerancije i Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama Anamarija Gidić i Lea Cindrić iz 3. a razreda uz pomoć pedagoginje Ornela Malogorski održale su radionice promicanja nenasilja i tolerancije u svakodnevnom životu učenicima prvih razreda. Učenicima se najviše sviđela vježba Korak naprijed tijekom koje su učenici zamišljali različite životne uloge i pokušale promišljati „iz tuđih cipela“.

Učenici su tijekom radionice razvijali kritičko promišljanje vlastitog djelovanja u društvu, prepoznavali i opisivali uloge drugih ljudi u okruženju, uspoređivali vlastite životne uvjete sa životnim uvjetima drugih, uočavali osnovne probleme te prepoznavali čimbenike koji prijete ostvarivanju pravednih odnosa u njihovom neposrednom okruženju. Također, naučili su razlikovati strukturalno, direktno i kulturno nasilje.

Na kraju, učenici su izrazili zadovoljstvo sudjelovanjem te su istaknuli da radionicu smatraju korisnom.

Primili smo Zahvalnicu Lige protiv raka

Nataša Vibiral, univ. spec. oec.

U povodu obilježavanja Mjeseca borbe protiv raka 6. prosinca 2019. u bjelovarskom Domu kulture održan je humanitarni koncert. Prije početka samoga koncerta predsjednik Izvršnog odbora Lige protiv raka BBŽ-a dr. sc. Želimir Bertić uručio je Zahvalnicu nastavnicima i učenicima Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar za humani rad koji je pomogao Ligi protiv raka u organizaciji i provođenju humanitarnih akcija te stjecanju novčanih sredstava za donaciju potrebitima. Zahvalnicu, kao znak zahvalnosti za dugogodišnju suradnju s Ligom, u ime naše škole primila je ravnateljica Nataša Vibiral.

Na humanitarnom koncertu nastupio je tamburaški orkestar HORKUD-a „Golub“ iz Bjelovara kojim je dirigirao Goran Kruno Kukulj, a solisti su bili Andrea Mikula, Sani Lukić i Mario Mikor. U predvorju Doma bili su izloženi ručni radovi i slastice Udruge žena Kapele i Slovinske Kovačice.

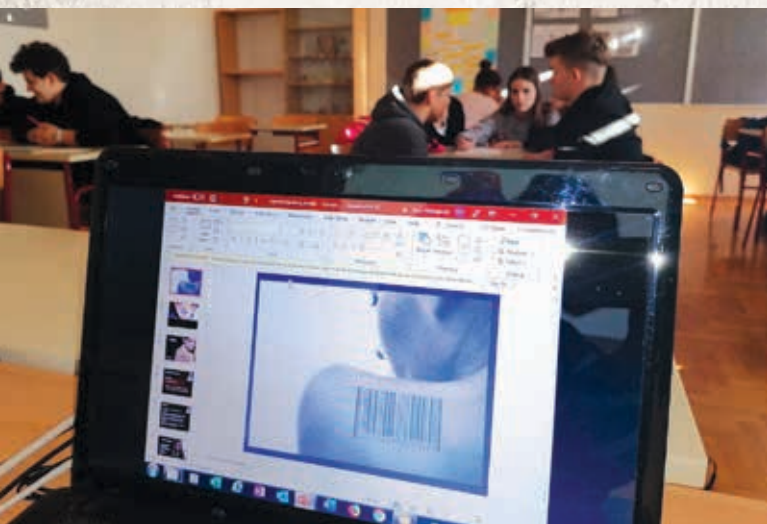

Trgovanje ljudima

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Svake godine učenici završnih razreda Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar sudjeluju u radionicama iz područja prevencije trgovanja ljudima pod vodstvom pedagoginje Ornele Malogorski. Ove godine radionice su održane tijekom studenoga u 4. a razredu. Tema o kojoj su mnogo toga čuli, ali vrlo površno i zapravo malo znaju i ove je godine pobudila veliki interes učenika. Uz osnovne pojmove i činjenice o ovom najvećem kršenju ljudskih prava pogledali su film Dvije djevojčice te raspravljali i analizirali trgovanje ljudima kao zločin kojim se iskorištavaju najranjiviji u društvu, pri čemu im se krše brojna ljudska prava kao što su: pravo na život, na rad i obrazovanje, slobodu izbora, slobodu kretanja, dostojanstvo, sigurnost, jednakost, zdravlje itd.

Ukazano im je da žrtva trgovanja može postati svatko od nas bez obzira na svoju razinu obrazovanja, spol, dob ili nacionalnost. Ipak, određene skupine su u većem riziku da upadnu u lanac trgovanja ljudima, a to su nezaposlene osobe ili osobe koje nisu u mogućnosti pronaći posao u skladu sa svojom razinom obrazovanja, neregularni migranti, izbjeglice, djeca bez pratnje, nestala djeca, marginalizirane skupine, osobe s financijskim teškoćama, osobe s lošim obiteljskim odnosima...

S obzirom na to da se naši učenici nalaze pred završetkom srednjoškolskog obrazovanja i pred izazovima traženja posla popraćenog željom za što boljom budućnošću, ukazano je i na oprez u čitanju raznih oglasa, sklapanja poslova u inozemstvu i sl.

Dobitnici smo Priznanja Mirotvorna škola

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

U Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku 12. prosinca 2019. naša je škola nagrađena za promicanje mirotvorstva. Dodijeljena nam je Nagrada za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava „Krunoslav Sukić“ - Priznanje Mirotvorna škola 2019. U ime škole nagradu su primile

ravnateljica Nataša Vibiral i učenice 3. a razreda Lea Cindrić i Anamarija Gidić. U pratnji je bila profesorica Sanja Papić.

Nagrada je to za naš rad svih proteklih godina na području mirotvorstva, tolerancije, promicanja dijaloga, uvažavanja različitosti, nenasilja i ljudskih prava ne samo u školi već i šire. Priznanje je to za sve naše preventivne programe, ali i cjelokupni odgojno-obrazovni rad svih nastavnika i djelatnika škole. Ponosni smo!

Ova nagrada dodjeljuje se jedanaesti put, a nagrada za Mirotvornu školu peti put. Dodjeljuje je Centar za mir i nenasilje Osijek. U obrazloženju stoji: „Nagrađuje se Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar za zajedništvo u poduhvatu da njihova škola postane učeća zajednica za mir – mjesto stjecanja znanja i usvajanja stavova i vještina koje njeguju međusobne odnose, onemogućuju nasilje, a osnažuju za nenasilne obrasce odgovornog građanstva, prijateljstvo, solidarnost i suradnju.“

Predavanje i radionica o papiru iz kuta kemičara

Ivana Štiglić, dipl. ing.

Filtrirni papir, indikator papir, lakmus-papir, kromatografija i dr. pojmovi su za koje možda netko od učenika 3. a i 3. b razreda do danas nije nikada čuo. Oni koji su čuli obnovili su svoje znanje, a oni koji nisu, naučili su nešto novo. Zanimljivo predavanje pod nazivom „Od papira u kemiji do kamenog papira”, ali i pokuse predstavili su nam Marina Čalogović, uskoro doktorica kemije, i prof. dr. sc. Tihomir Marjanac s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, koji su opet bili gosti u našoj školi. Upoznali su nas s obilježjima spomenutih papira te za što se oni koriste u kemiji. U praktičnom dijelu predavanja vidjeli smo kako se s pomoću indikator papira određuje pH-vrijednost neke otopine te kako se postupkom kromatografije može odrediti od

kjih su boja sastavljene boje u flomasterima. Naši učenici mogli su vidjeti pokus kako se određuju komponente određene boje flomastera i sudjelovati u njemu bojanjem papira. Kako se dobiva kameni papir, zašto je ekološki prihvatljiviji od papira koji mi koristimo, koje su mu prednosti i nedostaci te mogućnosti njegove upotrebe saznali smo u drugom dijelu predavanja.

Ovo predavanje sastavni je dio mini-projekta Papir koji se tijekom ove školske godine provodi u našoj školi u suradnji knjižničarke Tatjane Kreštan i nastavnice Ivane Štiglić.

Tri humanitarne akcije

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar tradicionalno provodi humanitarne akcije u prosincu. Svaki put naše humanitarne akcije dobiju poseban pečat dobrote i svaki put smo neizmjereno sretni što smo pokazali svoju solidarnost i suosjećanje u potrebama naših susjeda, sugrađana. Ove godine ponovo su se uključili svi učenici i zaposlenici i pokazali veliko srce i spremnost na pomaganje.

Profesorice Ivana Štiglić i Sanela Baršić organizirale humanitarnu akciju za sklonište za napuštene pse „Vau Vau“. Učenici su prikupljali novac te je kupljena hrana za pse koju su predali u sklonište. Razred 1. b pod vodstvom razrednika Tomislava Cuga prikupio je odjeću te donirao Crvenom križu. Bila je to prilika da učenici posjete Gradsko društvo Crvenog križa pri čemu su upoznali njegove aktivnosti i rad.

Tradicionalno je organizirana velika humanitarna akcija „Sreću čine male stvari“ koju vodi Volonterski klub škole

pod vodstvom pedagoginje Ornele Malogorski i u koju su se uključili svi u školi, svatko prema vlastitim mogućnostima. Učenice članice Volonterskog kluba V.O.L.I.M izrađivale su predmete i nakit od dass mase te su prihod od prodaje donirale za humanitarnu akciju. Najpotrebitijim obiteljima naše škole predani su paketi s namirnicama i higijenskim potrepštinama.

Kada čovjek napravi nešto humanitarno, nešto plemenito kako bi pomogao sugrađanima u lakšem i dostojnijem preživljavanju ovih teških vremena, doista se osjeća posebno i sretno. Neka nas taj lijepi osjećaj prati i motivira za sljedeću humanitarnu akciju. Ali neka motivira i ostale da nam se pridruže.

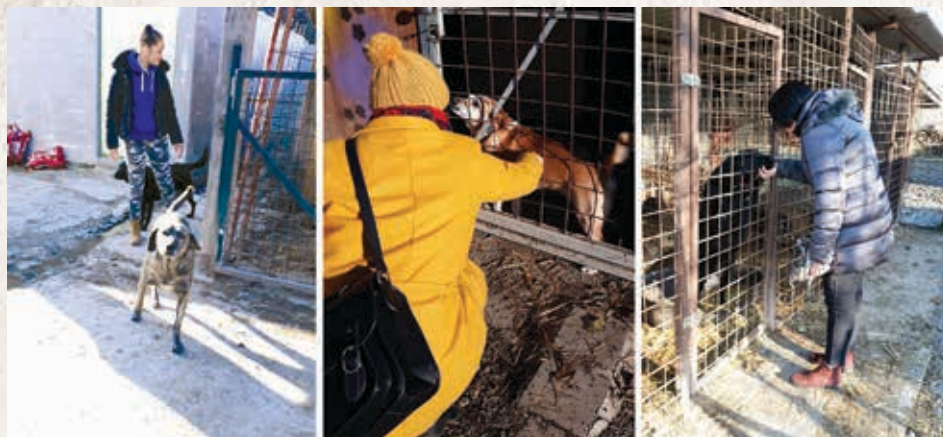

U azilu „Vau Vau“

Ivana Štiglić, dipl. ing.

Jedan običan sunčan dan u prosincu za nas, nastavnice Ivanu Štiglić, Sanelu Baršić i Gordanu Crnčić i učenice 2. c razreda Petru Vrabec i Marinu Pecek te 3. d razreda Mateu Pecek bio je još sunčaniji. Zahvaljujući donacijama učenika i nastavnika naše škole kupile smo hranu i keksiće za njuškice u azilu „Vau Vau“ u Predavcu. U azilu rade volonteri koji svaki svoj slobodan trenutak posvećuju brizi o 60-ak pasa. Imaju ih velikih, malih, crnih, bijelih, šarenih... Bez obzira kako izgledali svi imaju istu želju, pronaći svog budućeg vlasnika. Neki su kod njih godinama, neki tek nedavno, nažalost, svi napušteni od nekoga.

Kada smo stigli dočekao nas je gromoglasni lavež i veselo mahanje repićima. Nismo znale kojeg bi psića prije mazile, a nastojale smo obići sve. Neki su bili toliko sretni da nisu znali kome od nas bi prvom prišli. Nisu nam smetali otisci šapa na našim jaknama, baš suprotno tome, razveselili su nas. Oni su nama uljepšali dan, a nadam se i mi njima. Otišle smo s nadom da će uskoro naći „svog čovjeka“ jer oni to zaslužuju. Svi mi koji imamo pse znamo kako su oni predivna bića.

Crveni križ

Tomislav Cug, univ. spec. oec.

Dana 18. prosinca 2019. 1. b razred Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar napravio je malu humanitarnu predbožićnu akciju. Kako u doba adventa Crveni križ pakira poklone sa hranom i odjećom za potrebite, 1. b razred odlučio je sakupiti odjeću koja im je višak te je darovati Crvenom križu koji će je dalje prosljediti potrebitima. Svaki je učenik napunio jednu vrećicu s tri do pet komada odjeće te su posjetili Crveni križ u Bjelovaru gdje ih je dočekala ravnateljica gđa Vida Malek. Uz riječi zahvale zaposlenici Crvenog križa učenicima su predstavili povijest institucije te ih upoznali sa svim aktivnostima kojima se Crveni križ bavi. Učenike su počastili grickalicama i sokovima te ih pozvali da i dalje razmišljaju o potrebitima, bilo u vidu darivanja predmeta koji im više ne trebaju, bilo u vidu dragovoljne pomoći onima kojima je to potrebno. Naravno, svi su se složili da i iduće godine naprave nešto slično.

Božićno uređenje škole

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Predbožićno vrijeme uvijek unese radost i veselje, ali i želju da nešto dobro i lijepo napravimo, ukrasimo i uljepšamo prostor u kojemu boravimo. Božićni ukrasi sastavni su dio mjeseca prosinca. Školski hodnici i učionice tada postanu prave male radionice u kojima svatko nastoji dati svoj doprinos. Tako je i bilo i ovoga Božića. Marljivi zadrugari sa profesoricama Spomenkom Bohaček, Ivanom Štiglic i Jadrankom Rosić uredili su prostore škole i izrađivali

različite ukrase pritom posebno pazeći na kombinaciju boja, oblika i materijala koje koriste... Nisu zaboravili posijati pšenicu božićnicu koja je krasila sve učionice i radne prostore škole.

Profesorica Sanela Baršić s učenicima je uredila centralni pano pod nazivom Pjesnici o Božiću. Duh starih Božića kroz izložbu starih božićnih i novogodišnjih čestitki i božićnih pjesama dočarala je pedagoginja s učenicima, uredila pano sa starim božićnim pjesmama i čestitkama uz prigodne priče o običajima čestitanja. Osim toga učenici su

sa svojim nastavnicima i razrednicima uređivali učionice u kojima su se našle prigodne želje, svijetleće lampice, borovi i razni ukrasi koji dočaravaju mirise Božića. Za upućivanje dobrih želja u povodu božićnih i novogodišnjih blagdana u ime svih djelatnika i učenika škole pobrinula se knjižničarka Tatjana Kreštan, koja je osmislila i oblikovala elektronsku čestitku koju je naša škola uputila suradnicima, osnivačima, školama, poslovnim partnerima, ustanovama... Za predložak je koristila svoj likovni rad izrađen u tehnici akrilika na papiru.

Kažu stručnjaci da se ljudi u svijetu punom stresa i tjeskobe vole baviti stvarima koje ih usrećuju i da božićni ukrasi izazivaju snažne osjećaje sreće te ih upravo zato i mi volimo.

Ocjenjivanje i vrednovanje

Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi

Mali pedagoški razgovori – Pedagoški izazovi

Ornela Malogorski

Mali pedagoški razgovori

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Ove školske godine pedagoginja Ornela Malogorski inicirala je kontinuirano stručno usavršavanje unutar škole pri čemu bi svi zainteresirani profesori imali priliku međusobno se poučavati i razmjenjivati znanja i primjere odgojno-obrazovne prakse.

Svjesni važnosti stalnog rada na sebi nastavnici biraju teme koje procjenjuju potrebnim za sebe osobno i za svoj stručni rad. Cilj stalnoga stručnog usavršavanja je podizanje učiteljeve stručno-pedagoške i opće kompetentnosti tijekom cijeloga radnog vijeka. Stalno stručno usavršavanje pridonosi profesionalnom razvoju učitelja u smislu podizanja njegove stručnosti i maksimalnog korištenja ljudskih mogućnosti.

Edukacijski ciklus pod nazivom Mali pedagoški razgovori

ri - profesionalni izazovi započeo je 21. siječnja 2020. radionicom pod nazivom Ocjenjivanje i vrednovanje. Na prvoj radionici, koja je bila dobrovoljna, okupljeni nastavnici raspravili su nedoumice vezane za Pravilnik o o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika. Detaljno smo prošli cijeli Pravilnik te raspravili o konkretnim primjerima iz prakse na koje često ni sami pravilnici ne daju odgovore. Upravo je zato važan razgovor i razmjena mišljenja nositelja odgojno-obrazovnog procesa unutar ustanove kako bi se zajednički pronašla rješenja najbolja za učenike, ali i ostale sudionike nastavnog procesa.

Iduća tema vezana za disciplinu u razredu planirana je za ožujak, ali s obzirom na zdravstvenu situaciju zbog nepovoljne epidemiološke situacije u vrijeme COVID-19 te prijelaza na nastavu na daljinu, ovakav oblik usavršavanja odgođen je do daljnjega.

Kamo nakon srednje škole?

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Učenici završnih razreda itekako su svjesni da je kraj srednjoškolskog obrazovanja blizu, ali i da su tri, odnosno četiri godine brzo prošle. Vrijeme je da počnu razmišljati o nastavku svoga životnoga puta, o tome što, kako i kamo nakon srednje škole. Mišljenja su različita; jedni razmišljaju o nastavku obrazovanja, a drugi o što bržem zaposlenju. Upravo o brojnim dilemama i pitanjima te mogućnostima nakon srednje škole razgovarali su na radionici „Što nakon srednje škole?“ u bjelovarskom Centru za informiranje i savjetovanje o karijeri – CISOK, gdje su dobili sve važne informacije o tome kako donijeti odluku vezanu za odabir daljnjeg školovanja te o tržištu rada.

Učenici završnih razreda u pratnji razrednika te pedagoginje 20. i 29. siječnja 2020. upoznali su rad CISOK-a koji pruža sve informacije o mogućnostima obrazovanja i zapošljavanja u Hrvatskoj i inozemstvu, omogućuje samostalno pretraživanje objavljenih natječajâ za posao, kao i korištenje različitih online alata: portal e-Usmjeravanje, Upitnik samoprocjene osobina ličnosti povezanih s poslom, sustav informacija o tržištu rada (LMIS) te drugih internetskih portala, poput Burze rada 14 ili Statistike on-line 15.

Vežano uz ulogu CISOK savjetnika upoznati su s mogućnošću pružanja podrške u definiranju profesionalnih ciljeva i planova putem različitih savjetovanja, tematskih radionica, predavanja, prezentacija, seminara i okruglih stolova koji pružaju korisnicima potrebne informacije o obrazovanju, zapošljavanju ili cjeloživotnom planiranju i razvoju karijere. Ponuđena im je mogućnost individualnog savjetovanja, saznali su više o ulozi Zavoda za zapošljavanje, savjetnicima koje mogu konzultirati te o mjerama aktivne politike za zapošljavanje. Vjerujemo da će im savjeti dobro doći te da će odabrati najbolje za sebe.

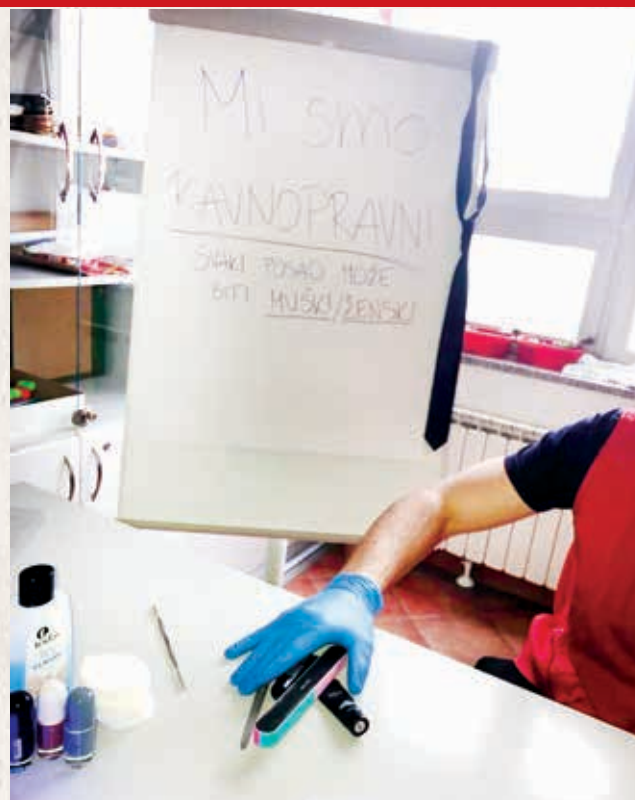

Mi možemo jednako!

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Učenici 3. a razreda Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar Klaudia Baukovac, Lea Cindrić, Anamarija Gidić, Denis Ivorek i Josip Žunić tijekom veljače marljivo su radili na snimanju videozapisa posvećenog ravnopravnosti, pod nazivom „Svaki posao je i ženski posao!“. Budući da je ta tema često prisutna u našoj školi, zainteresirala nas je i potaknula da sudjelujemo u natječaju Hrvatske zajednice županija pod nazivom „Mi možemo jednako“ čiji je nositelj Institut za istraživanje i edukaciju Zaposlena mama, a koji je sufinanciran od strane Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske u sklopu Švicarsko-hrvatskog programa suradnje. Partneri na projektu su Hrvatska zajednica županija, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića i SŠ Stjepana Sulimanca.

Tijekom ovog projekta učenici su imali priliku kritički promišljati o rodnoj ravnopravnosti, spolnim stereotipima i rodnoj diskriminaciji u cjelokupnoj zajednici, kao i nužnosti rodne ravnopravnosti kao važnog cilja održivog razvoja. Posebno su naglasak stavili na poslove koje obavljaju žene,

#MI MOŽEMO JEDNAKO
Djeca i mladi za otklanjanje stereotipa o muškarcima i ženama.

*I muškarci vole cvijeće.
I žene vole nogomet.*

**Ravnopravnost žena
= preduvjet uspjeha
društva**

**I žene i muškarci
vrijede isto**

odnosno muškarci te istaknuli da tu ne bi trebalo biti razlike i da moraju biti jednako cijenjeni.

Mentorica učenicima je pedagoginja Ornela Malogorski.

Svjetski dan čitanja naglas obilježen u knjižnici

Tatjana Kreštan, prof., stručni suradnik mentor

Svjetski dan čitanja naglas - World Reading Aloud Day utemeljila je svjetska organizacija LitWorld 2010. godine s idejom da je pravo na pismenost jedno od temeljnih ljudskih prava. Ova manifestacija trebala bi pokazati svijetu kako pravo na čitanje i pisanje pripada svima. Djeca i odrasli širom svijeta, slaveći moć riječi kreiraju društvo koje će omogućiti svakom, baš svakom djetetu pravo na obrazovanje te pristup knjigama i tehnologiji. Ove godine u suradnji knjižničarke Tatjane Kreštan i profesorice Hrvatskog jezika Sanele Baršić Svjetski dan čitanja naglas 5. veljače 2020. obilježili su učenici 3. d razreda, koji su odabrali ulomke iz književnih djela, pjesme i zanimljive tekstove u želji da ih

podijele sa svima. U čitanju, ugodnom druženju i razgovoru proveli su jedan sat, koji je po svemu bio drugačiji od ostalih u dnevnom rasporedu.

Radovi naših profesorica u novom broju Bjelovarskog učitelja

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

U Gradskom muzeju Bjelovar 5. veljače 2020. održana je promocija časopisa za odgoj i obrazovanje Bjelovarski učitelj koji već 28 godina izlazi u nakladi Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora, Ogranak Bjelovar.

Časopis su predstavile glavne i odgovorne urednice mr. Zdenka Brebrić i mr. Nataša Ljubić Klemše, a o radu Ogranka

govorila je predsjednica Ornela Malogorski. Promociju je moderirala Anamarija Tuškan. Prikaz rada vježbeničkih tvrtki u srednjim školama koje obrazuju učenike za zanimanje komercijalist napisala je profesorica Sanja Papić. U radu je istaknula načine rada u vježbeničkoj tvrtki, specifičnosti, ciljeve, dobrobiti i prednosti takvih modela rada, njihov utjecaj na učenje i razvijanje poduzetničkog duha, stjecanje građanskih kompetencija te razvoj osobnosti svakog pojedinca. Spomenula je i da je naša škola jedan od pionira ovog oblika nastave u našoj zemlji, na što smo iznimno ponosni. Ornela Malogorski napisala je rad pod nazivom Volontiranje u srednjoj školi u kojemu se osvrnula na značenje volontiranja, njegovu povijest, zakonodavne okvire s posebnim osvrtom na volonterske programe u srednjim školama Bjelovarsko-bilogorske županije i prikazom volonterskog programa Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar. Prikazani su i rezultati istraživanja o volontiranju u našoj školi, dobrobiti koje volontiranje donosi učenicima, stavovi učenika te prijedlozi za unapređenje volonterskih programa.

Čestitke za rad sudionicima promocije uputila je zamjenica župana Bojana Hribljan.

Promociji su nazočili ravnateljica Nataša Vibiral, profesori Mirela Alebić i Dario Malogorski te tajnica Marijana Veselski, koja je ujedno i tajnica Ogranka HPKZ-a Bjelovar. Vjerujemo da će se i u idućem broju Bjelovarskog učitelja naći radovi profesora iz Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar.

Studijsko putovanje: Reggio pedagogija

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

U studijskom posjetu Italiji, točnije regiji Emilia-Romagna 9. i 10. veljače 2020. sudjelovala je pedagoginja Ornela Malogorski. Studijsko putovanje organizirala je Udruga za podršku i poticanje zajedništva Hrvatska pomaže, a uz financijsku pomoć Grada Zagreba. Tom prilikom posjetili smo Međunarodni centar Loris Malaguzzi (Centro Internazionale Loris Malaguzzi) koji se nalazi u gradu Reggio Emilia. Također, prilikom boravka u Bologni posjetili smo dječji vrtić fondacije Mast.

Bila je ovo izvrsna prilika upoznati načela i primjenu Reggio pedagogije i saznati više o obrazovnoj inovativnoj

filozofiji pedagoga Loris Malaguzzija, koji je zaslužan što je ova pedagogija prepoznata, cijenjena i implementirana u školama i vrtićima velikog broja zemalja Europske unije. Reggio pristup koncepcija je Loris Malaguzzija, u čijoj su osnovi 3 načela: konstruktivizam, zorno učenje i škola otvorena zajednici. Koncepcija se temelji na učenju Deweya, Piageta i Vygotskog. Karakterističan primjer društvene inovacije, Međunarodni centar Loris Malaguzzi primjenjuje specifične metode u radu s djecom predškolskog i školskog uzrasta. Za razliku od standardnog obrazovnog sustava ondje se primjenjuje moderniji pristup u radu s djecom, počevši od malih nogu. „Škola bez ruksaka“ – kako je popularno naziva njeno osoblje, djeluje po principu da djeca ne nose

školske torbe jer se u školi nalazi sve što im je potrebno. Centar je međunarodno mjesto otvoreno za sve uzraste, ideje, različite kulture, nadu i maštu. Veliki prostor u kojem se istraživanje, inovacije i eksperimentiranje provode na obrazovnim sadržajima i procesima u različitim područjima znanja, kao i u povezivanju umjetnosti i znanosti.

U sklopu posjeta Međunarodnom centru Loris Malaguzzi upoznali smo se s poviješću i načelima Reggio pristupa, posjetili izložbe i sudjelovali u interaktivnom obilasku Atelijera svjetlosti, što je bilo vrlo impresivno i poticajno. U okviru studijskog posjeta posjetili smo i fondaciju Mast koja pruža usluge ranog odgoja te smo sudjelovali u radu s djecom predškolske dobi.

Našlo se vremena i za obilazak očaravajuće Bologne, koju još zovu Grad Znanja. Bologna je sjedište pokrajine Emilia-Romagna, a njena bogata povijest, najstarija sveučilišta na svijetu, zanimljiva arhitektura i legende koje je prate čine je jedinstvenom. Bogata renesansnim tornjevima, najdužim arkadama na svijetu (40 km) i najdužim natkrivenim stepeništem na svijetu Bologna je i grad u kojemu živi 100 000 studenata. Posjet gradu završili smo obilaskom najstarijeg sveučilišta u Europi osnovanog 1088. godine.

Samo dva dana, a jako puno doživljaja i iskustava. Korisno i poticajno za neke nove pedagoške uzlete.

Posjet učenika skladištu trgovačkog centra Pevec

Spomenka Bohaček, dipl. oec., mentor

U četvrtak 13. veljače 2020. učenici prvog razreda zanimanja prodavač i učenici drugog razreda zanimanja komercijalist u pratnji nastavnika Mirele Tomić, Zorana Atlije i Spomenke Bohaček posjetili su skladište trgovačkog centra Pevec. Obilazak skladišta organizirala je nastavnica Natalija Konir Ladović.

Skladišno poslovanje dio je nastavnog kurikuluma Trgovinsko poslovanje i Nabavno poslovanje. Stoga je povezivanje teorije i prakse od iznimne važnosti za učenike. U trgovačkom centru Pevec dočekao nas je voditelj skladišta Goran Karadža koji nas je proveo kroz skladište. Predstavio

nam je poslove skladišta i njegove zaposlenike. Iscrpno je odgovarao na sva naša pitanja kako bi nam predočio značenje skladišta u poslovanju gospodarskog subjekta. Učenici su po povratku dobili zadatak napisati svoja zapažanja o posjetu skladištu i prenijeti ih ostalim učenicima u razredu. Na odlasku nam je uprava trgovačkog centa Pevec pripremila darove, što nas je iznenadilo i razveselilo.

Nadamo se da će ovaj posjet skladištu prerasti u trajniju suradnju između Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar i trgovačkog centra Pevec.

Valentinovo

„Sve je lako kada te vodi ljubav“

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

„Sve je lako kada te vodi ljubav“ misao je Richarda Bacha koja je obilježila veljaču u našoj školi. Aktivnosti koje smo provodili bile su prilika da se prisjetimo početka obilježavanja Valentinova i saznamo da seže daleko u povijest u vrijeme staroga Rima. Tada je kršćanstvo bila mlada religija, a na vlasti je bio car Klaudije II. Car je zabranio ženidbu i zaruke vojnicima kako bi spriječio njihovu želju za

ostankom kod kuće, umjesto odlaska u rat. Svećenstvo je moralo poštovati odluku, ali svećenik Valentin koji je živio u to doba, ipak je ostao dosljedan i potajno vjenčavao vojnike koji su se htjeli ženiti. Careva ruka ga je sustigla, strpan je u tamnicu i 14. veljače po carevoj kazni odrubili su mu glavu. Nedugo nakon smrti narod je Valentina proglasio svecem pa tako danas i mi u modernom vremenu slavimo Valentinovo – Dan zaljubljenih. Mi ga u školi obilježavamo kao podsjetnik da su ljubav, poštovanje i uvažavanje važni svaki dan te da svi to zaslužujemo.

Učenici Volonterskog kluba škole, Učeničke zadruge „COOL - kolektiva“, na nastavi Hrvatskog jezika i Kreativnos-

ti zajedno sa svojim profesoricama veliku pažnju posvetili su temi ljubavi i zaljubljenosti. Tijekom veljače ukrašavali su školu, vrata učionica, panoje, izrađivali prigodne predmete. Uoči Valentinova članovi Učeničke zadruge ponudili su svoje prigodne proizvode koji su se mogli kupiti po prigodnim cijenama. Na samo Valentinovo učenici Volonterškog kluba V.O.L.I.M. darivali su sve učenike škole porukom ljubavi i slatkišem. U pripremi slatkih darova i poruka ljubavi sudjelovali su učenici 1. b razreda Žana Taritaš, Ana Zrinski i Lovro Ferenčak, koji su zajedno s učenicima 3. a malim darovima razveselili učenike naše škole. Da, podsjećanje da je ljubav važna izmamila je mnogo osmijeha!

Aktivnosti Učeničke zadruge uz Dan zaljubljenih

Spomenka Bohaček, dipl. oec., mentor

Koliko nam je ljubav važna u životu, pokazali smo izradom valentinovskih bombona i na taj način obilježili ovaj dan. Vješte ruke i puno uloženog truda učenica 2. a, 4. a i 4. b oblikovalo je i maštovito ukrasilo poklon-bombone. Nazvali smo ih Valentinovski bom-bon. U svakom su daru bili bomboni i ljubavna poruka. Nastavnica Ivana Štiglić i zadrugarke iz 3. a pomogle su pri uređivanju prodajnog mjesta. Poklon-bomboni uspješno su prodani na štandu zadruge u predvorju škole. Kupovali su ih učenici i nastavnici za darove dragim osobama.

Valentinovskom ugođaju doprinijela je i nastavnica Kristina Čavić koja je s učenicima 2. c izradila prigodne plakate i ukrasila izloge zadruga. Svima velika hvala!

Za kraj... „Ljubav je kad i sam pogled na voljenu osobu izmami osmijeh.“ (Ivo Andrić)

Dan ružičastih majica

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Prevenција svih oblika nasilničkih ponašanja zauzima važno mjesto u životu naše škole. Nastojimo se uključivati u različite preventivne programe i projekte, obilježavati važne datume posvećene ovoj temi i sami osmišljavati različite aktivnosti.

Svake godine zadnju srijedu u veljači obilježavamo Dan ružičastih majica, poznatiji kao Pink Shirt Day, a koji je 2017. godine Hrvatski sabor, na inicijativu Centra za edukaciju i prevenciju nasilja, potvrdio kao Nacionalni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja. Ideja je nastala u znak protesta zbog incidenta koji se dogodio u jednoj školi. Inicijativom školskih kolega na konstruktivan i inteligentan način riješeno je sustavno zlostavljanje dječaka, posvećenog podršci liječenju teško bolesne majke. Ružičaste majice, koje su solidarno

s dječakom nosili njegovi školski kolege, postale su prepoznatljiv simbol inicijative i, kasnije, međunarodno prepoznate obljetnice. Zadnje srijede u mjesecu u cijeloj zemlji organiziraju se razne aktivnosti, kako po školama, tako i na radnim mjestima te se nose ružičaste majice kako bi se simbolizirala borba protiv nasilja među vršnjacima.

Ove godine posebno su aktivni članovi i članice Volonterskog kluba škole koji su izradili različite materijale i podijelili učenicima ručno izrađene bedževe – ružičaste majice koje su učenici nosili kao znak borbe protiv vršnjačkog nasilja. Pohvaljujemo i učenike 2. c koji su se s razrednicom Sanelom Baršić pridružili i pozvali svoje vršnjake na miroljubivost i nenasilje.

I mi želimo podsjetiti javnost o nasilju, njegovim posljedicama, ali i snazi koju pozitivne društvene vrijednosti i poštovanje različitosti imaju na djecu i mlade. Nasilje danas nije samo verbalno ili fizičko, već je sve izraženije u virtualnom svijetu i društvenim mrežama te različiti oblici seksualnog nasilja koje djeca i mladi svakodnevno doživljavaju.

Od iznimne je važnosti sustavna provedba preventivnih aktivnosti usmjerenih razvoju socijalnih i emocionalnih vještina te podizanju svijesti i znanja o pojavi vršnjačkog nasilja.

Ovaj dan treba biti podsjetnik i ohrabrenje svima koji su zlostavljani, koji doživljavaju bilo koji oblik nasilja da skupe hrabrost i prijave nasilnike. Mi odrasli trebamo biti modeli tolerancije, ali i podrška djeci i mladima na njihovom putu odrastanja i svojim djelovanjem osigurati svakom djetetu pravo na sigurno i poticajno okruženje u zajednici. Upravo zato svi zajedno moramo reći #Nasiljeprestajeovdje.

4. Dani strukovnih nastavnika

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih organizirala je četvrte Dane strukovnih nastavnika koji su održani od 4. do 6. ožujka 2020. u Šibeniku.

Ovaj događaj Agencija je organizirala u okviru ESF-ova projekta „Modernizacija sustava stručnog usavršavanja nastavnika strukovnih predmeta“ koji se financira iz ESF-ova Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. u skladu s ciljem 2.2. Unapređenje sustava trajnog profesionalnog razvoja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, definiranog Programom razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2016. - 2020.

U ime naše škole i naših nastavnika strukovnih predmeta sudjelovalo je Tomislav Cug. Također, kao predavačica je sudjelovala pedagoginja Ornela Malogorski koja je za stotinjak zainteresiranih nastavnika strukovnih škola održala interaktivno predavanje „Učenje temeljeno na problemu“. Ujedno, njezin rad je objavljen u zborniku s dotičnoga stručnog skupa.

Osim zanimljivih plenarnih predavanja održan je niz radionica i predavanja vezanih za odgojno-obrazovni proces u strukovnim školama, s podjednakom zastupljenošću tema vezanih uz struku i pedagoški rad. Radni dio bio je podijeljen u dva bloka: Zajednička opća predavanja i Sektorske radionice i predavanja. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih ovim oblikom rada omogućuje nastavnicima strukovnih škola stjecanje novih znanja i spoznaja, susrete i razmjenu s kolegama iz cijele Hrvatske.

Godina izolacije, korone i novih spoznaja!

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Ušli smo u drugo polugodište puni planova. Planirala se nadoknada nastavnih sati i dana, natjecanja, projekt Erasmus (srećom smo najveći i najvažniji dio odradili na vrijeme) i drugi projekti, Dan škole, sajam vježbeničkih tvrtki, seminari, izleti, državna matura, maturalna putovanja, maturalne zabave i sl.

Onda je krenuo koronavirus. U trenu je bio posvuda. Proširio se impresivnom brzinom i nije zaobišao niti našu zemlju.

Slušali smo kako je u drugim zemljama. Nastava se prestaje održavati u školama, obrazovne ustanove odustaju od tradicionalnih oblika učenja. To su činjenice koje su nam nametnute. Istovremeno, brzo smo shvatili da ova ograničenja ne znače da nema alternative. Naprotiv, ova faza pružila je priliku za promjenu i učenje.

Kada je 11. ožujka 2020. Vlada Republike Hrvatske donijela odluka da se od petka 13. ožujka 2020. na dva tjedna zatvore škole u Istri, nismo ni u najluđim snovima mislili da nas to sve stvarno čeka i to još do kraja nastavne godine. Možda smo samo naslućivali. Ministarstvo znanosti i obrazovanja poslalo je Smjernice osnovnim i srednjim školama vezano uz organizaciju nastave na daljinu s pomoću informacijsko-komunikacijske tehnologije. Nekako smo se nadali da ipak neće trebati. Ipak smo, prema uputama koje su stigle, pripremili učenike i nastavnike na takav scenarij i kod nas. Već 12. i 13. ožujka 2020. zajedno s ravnateljicom obišla sam sve razrede da bismo učenicima objasnile što se događa, provjerile imaju li svi učenici AAI identitete, objasnile kako ih koristiti u online nastavi, što je i kako funkcionira platforma Microsoft Team. Ukazale smo i na nužnost informatičke opreme, mogućnost da istu dobiju na posudbu od škole, pozvale na brigu o svom zdravlju i zdravlju svojih najbližih. Isto su činili i nastavnici te razrednici. Oformljeni su timovi, kanali (za razredne odjele, Nastavničko vijeće, Razredna vijeća, Vijeće učenika) i sve drugo što je bilo potrebno. Osjećala sam da u tim trenucima nitko nije bio sretan. Učenici se obično raduju kada čuju da nema nastave, ali ovaj put nije bilo te dječje, mladenačke radosti. Prilikom objašnjavanja učenicima vladala je neka čudna tišina u razredima, visjela neizvjesnost i strepnja. Nastavnici nisu imali vremena za predah. Radilo se cijeli vikend, pripremalo, ispitivalo mogućnosti, odgovaralo na pitanja učenika i roditelja. I prva online probna sjednica Nastavničkog vijeća održana je u nedjelju 15. ožujka preko platforme Teams. I zaista, od ponedjeljka

16. ožujka počela je nastava na daljinu, online nastava, virtualna nastava... Iskreno, tada i nismo puno znali o tome. Naučili smo preko noći. Moji kolege i kolegice nastavnici dobro se snalaze u online okruženju, prilagodljivi su, spremni su učiti i međusobno si pomagati pa je to bilo olakšavajuće i sada je to došlo do izražaja.

Odjednom smo se svi našli u svojim domovima, u izolaciji. Škola je utihnula, ulice se ispraznile. Muk. I brza reakcija da sve mora ići dalje, da nema stajanja, da moramo pomagati jedni drugima, da nastava i učenje ide dalje. Intenzivno praćenje uputa, vijesti Nacionalnog stožera, snalaženje u online svijetu, pozivanje učenika na sudjelovanje u virtualnim učionicama, video i audiosastancima, online nastavnička vijeća sastanci s roditeljima, traženje najboljih načina što i kako dalje; kako svima što više olakšati i pomoći. Podrška i pomoć postale su naše glavne devize. Tijekom izolacije spoznali smo nešto dragocjeno, a to je svijest učenika da im jako nedostaje prava škola, prijatelji, nastavnici, ali i da nastavnicima nedostaju učenici i prava škole te se jedva čekaju u nju vratiti. U prvi plan su izbile najvažnije socijalne potrebe za koje nam se prije korone činilo da su se izgubile.

U svemu tome, zadrhtalo je tlo. Zagreb i šire zagrebačko područje 22. travnja 2020. u ranim jutarnjim satima, u 6.24 pogodio je snažan potres, magnitude 5,5. Osjetio se i u Bjelovaru i okolici. Uz materijalnu štetu koja je pogodila Zagreb, uvukla se doza straha i uznemirenosti. Ali, nismo ni tada stali. Kao da smo postali još jači.

Specifičnosti situacije u kojoj smo se našli postale su brzo svima jasne, iako nije prirodno da učenici ne vide svakodnevno svoje nastavnike, niti nastavnici učenike; teško je predavati i objašnjavati s druge strane ekrana, sudjelovati u nastavi u pidžami, ne provesti zadnje dane srednjoškolskog obrazovanja u školskim klupama... Teško je kada ne vidimo svoje prijatelje i kolege, kada u školi vlada tišina... Ova netipična faza dala je priliku da se napuste poznate staze i da isprobamo nešto novo, razvijemo neke nove obrazovne koncepte.

Svatko od nas dobro zna koliko je svaki učenik poseban, drugačiji, različit. Sada smo imali priliku spoznati to na neke druge, virtualne načine. Neki su s lakoćom pristupali zadacima, nekima je bilo teško, neki su imali tehničke teškoće, ponekad opravdane, a ponekad neopravdane izgovore. Svatko neke svoje razloge i načine. Neki su tek sada dobili priliku da pokažu koliko su dobri i snalažljivi. U svemu tome za svakog smo se trudili pronaći najbolji način. Proveli smo anketu s nastavnicima, učenicima i roditeljima kako bismo

saznali kako se snalaze, kako im pomoći i olakšati, što vide kao pozitivno, a što bi trebalo mijenjati ili razvijati. Nastojali smo svaki odgovor pažljivo pročitati i neprestano raditi na unapređenju nastave na daljinu. Nastojali smo sve informacije davati učenicima na vrijeme i učiniti ih dostupnima. Sudjelovali smo u puno online edukacija, sastanaka, završavali projekte u skladu s mogućnostima. Često je radni dan trajao i po 12 – 13 sati. Pročitaj, pripremi, pitaj, odgovori, poslušaj, istraži, razgovaraj, snimi, izradi... i tako u krug.

Bilo bi dobro da sve ovo shvatimo kao veliko iskustvo za sve nas, kao priliku da se bolje osvrnemo oko sebe, da bolje upoznamo sebe i svoje mogućnosti, priliku da shvatimo koliko smo jaki i strpljivi. Bila je ovo definitivno prilika da svi puno naučimo. I vjerujem da jesmo.

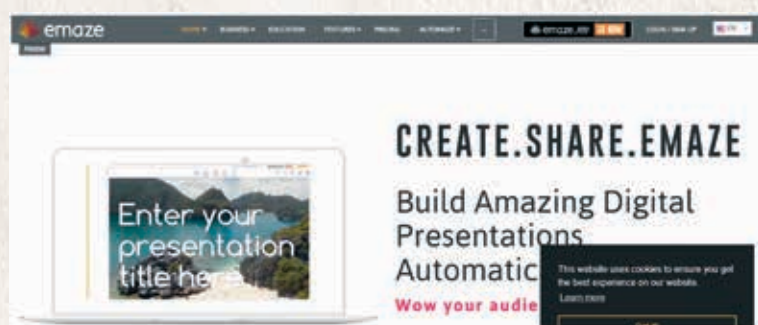
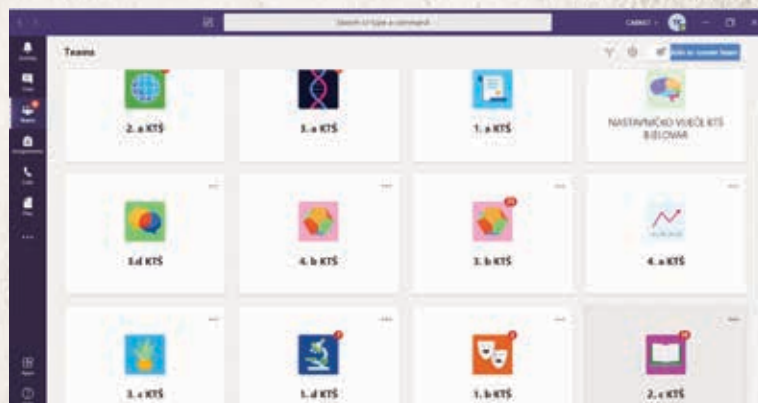
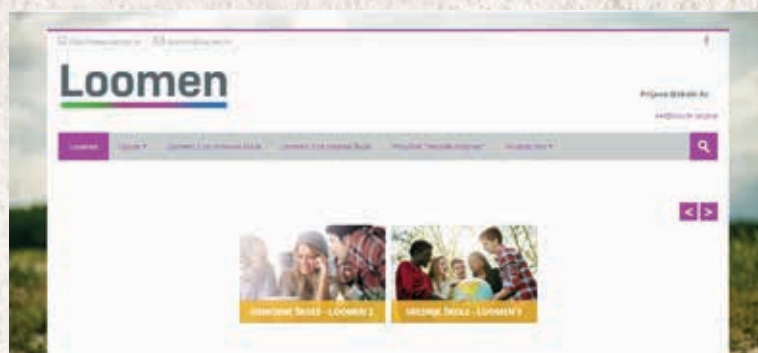
Vjerujem da su učenici, nastavnici i roditelji ovo vrijeme iskoristili kako bi se više posvetili svojoj obitelji, jedni drugima, naučili uživati u jednostavnim stvarima, poput vlastitog dvorišta ili samo mirnog sjedenja kraj prozora. Ponovo smo naučili da nema nerješivih problema, da će se na našem putu ponekad naći kamenje, ali da o nama ovisi što ćemo napraviti s njim: zid ili most.

Korona virus će dosta toga promijeniti, ne možemo to spriječiti. Virus će neko vrijeme biti s nama i ne možemo zanemariti činjenicu da će uzrokovati znatnu štetu. Ali ne smijemo na ovaj period gledati i mjeriti ga samo uzrokovanom štetom jer to je neće niti nadoknaditi niti je smanjiti. Zato je najbolje ponešto naučiti iz ovog razdoblja, proširiti svoje vidike i isprobati nove stvari. U tom smislu, pružena nam je prilika za promjenu. Na nama je da odlučimo hoće li to biti prilika za nešto loše ili za dobro. Nadam se da će ipak biti dobro.

Ova vremena ukazala su na mnoge dobre i hrabre ljude u našem društvu. Često smo čuli da ih nazivaju herojima. Svakako bih među sve te heroje društva dodala pedagoške radnike koji su u kratko vrijeme učinili čuda da bi nastava funkcionirala, da bi doprli do svakog učenika. Većina njih je gotovo cjelodnevno bila angažirana i dostupna svojim učenicima; pomagala im i savjetovala ih. No to bi sve bilo teško bez suradnje s roditeljima.

Rad u nastavi na daljinu puno je zahtjevniji od klasične nastave i sigurno nije uvijek jednostavno niti jednako uspješno.

Kraj nastavne godine je blizu, korak po korak rješavamo svakodnevne izazove. Ne znamo što nas čeka, ali vjerujem da će svi uspješno i sa zdravljem završiti ovu školsku godinu i veselim se prilici da se vidimo kada ovo prođe, uz podsjećanje na slogan naše škole „Sve što možete zamisliti, možete i ostvariti!“.

Nagrade Fonda „Boža Tvrtković“ u šk. god. 2019./2020.

Prijedlog Nastavničkog vijeća Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar za godišnju nagradu za najbolji razredni odjel škole – 3. a

Razred 3. a čine 24 učenika, 17 djevojaka i 7 mladića. To je suhoparan statistički podatak. Zapravo je 3. a mala složna zajednica mladih ljudi punih optimizma, životne energije i entuzijazma. Zajednica u kojoj je ugodno raditi i zajedno s njima otkrivati nove svjetove. Jedni prema drugima odnose se s poštovanjem i tolerancijom, a isto tako i prema okolini.

Ovaj razred dokazao se kao razred vrijednih i pouzdanih učenika koji su ostvarili zavidan uspjeh u savladavanju nastavnih sadržaja. Od početka svog srednjoškolskog školovanja ostvaruju visoku srednju ocjenu razreda. Vidljivo je kako postoji kontinuitet u vrlo dobrom uspjehu koji će zasigurno i ove školske godine biti na istom tragu.

Razredno vijeće svjedoči o lakoći rada u 3. a razredu; ništa im nije teško, poduzetni su, puni dobrih ideja, predani ispunjavanju školskih obveza, kako u redovnoj nastavi tako i nastavi na daljinu te uvijek spremni pomoći.

To je razred u kojem razrednik ne gubi vrijeme na administraciju izostanaka; učenici su redovni u pohađanju nastave, neopravdanih izostanaka je iznimno malo.

Osim što su se dokazali u kontinuiranom radu i izvršavanju redovnih obveza, posebno prednjače u sudjelovanju u raznim aktivnostima poput sportskih natjecanja u stolnom tenisu, odbojci, košarci i nogometu, nastupa na kulturnim i javnim događanjima u školskoj knjižnici, angažmana u Školskim SOVAMA, sudjelovanja na natječaju „Mi možemo jednako“, snimanja videouradaka o školi te rada u Forumu Mirotvornih škola. Posebno treba istaknuti Erasmus + projekt – „Izazovi komercijalista iz Hrvatske na praksi u Italiji“, u kojem je sudjelovalo 7 učenika. Učenici su 3 tjedna zajedno

radili, putovali i živjeli u Milanu te se vratili s pohvalama svojih nastavnika i mentora na praksi. Učenici su aktivno sudjelovali u pripremi, realizaciji i diseminaciji projekta.

Osim već navedenog učenici 3. a razreda prednjačili su i u radu Učeničke zadruge i uređivanju školskog vrta te sudjelovali u pripremi i organizaciji svih važnih datuma: Dana ružičastih majica, Dana grada Bjelovara, Dana sjećanja na žrtve Vukovara, ukrašavanju školskih prostorija uoči božićnih blagdana, kao i u prikupljanju humanitarne pomoći.

Mihaela Polančec, dipl. politolog (razrednica)

Prijedlog Nastavničkog vijeća Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar za godišnju nagradu za najboljeg učenika – Danijela Aščić (3. b)

Učenica završava 3. razred Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar, smjer komercijalist. Sve je razrede završila s odličnim uspjehom.

Redovito izvršava svoje obveze u nastavi. Kritički promišlja i izražava svoja razmišljanja i stavove. Aktivno sudjeluje u nastavnom procesu i potiče druge učenike na suradnju. Zna preuzeti inicijativu i radi s motivacijom i samopouzdanjem. Poduzetna je, marljiva, kreativna, točna i pouzdana u zadanim aktivnostima, što su prepoznali svi profesori koji joj predaju. Izrazito je odgovorna i redovna u pohađanju nastave te vrlo rijetko izostaje.

U siječnju je obavila trotjednu stručnu praksu u Italiji u Milanu, u okviru Erasmus + projekta „Izazovi komercijalista iz Hrvatske na praksi u Italiji“ te se istaknula svojim uzornim ponašanjem, pristupom radu i organizacijskim sposobnostima. Te su sposobnosti došle do izražaja kako u tvrtki u kojoj je obavljala praksu, tako i u zajednici s drugim učenicima i osjećajem za timski pristup suživotu u zajedničkom smještaju s još 14 učenika i učenica te snalažljivošću i velikim samopouzdanjem u nepoznatom okruženju.

Sudjelovala je u humanitarnom radu škole. Redovito je posjećivala udrugu OSIT i izražavala osobno zadovoljstvo i iskrenost u pomaganju i druženju s osobama s intelektualnim teškoćama. Bila je dio školske zadruge. Sudjelovala je u školskim humanitarnim akcijama te u projektu Foruma za slobodu odgoja „Školski volonteri – osnaživanje i mentorstvo škola za koordiniranje volonterskih programa“, koji je financijski podržala Europska unija. U sklopu tog projekta sudjelovala je u nizu volonterskih aktivnosti (obilježavanje značajnih datuma, humanitarne akcije, uređenje škole,

pomoć u učenju, suradnja s lokalnom zajednicom – u udruzi OSIT). O svojim iskustvima govorila je na završnoj konferenciji u Zagrebu te tako predstavila dio rada svoje škole.

Uvijek je spremna pomoći i zalagati se za učenike kojima pomoć i podrška trebaju. Spremna je na svaki oblik suradnje i zalaže se za pravednost i vrijedan pristup radu i ponašanju unutar i izvan razreda.

Mirela Alebić, prof. (razrednica)

Jedan pogled na čitanje

Tatjana Kreštan, prof., stručni suradnik mentor

U Komercijalnoj i trgovačkoj školi Bjelovar na kraju svake školske godine proglašavaju se najaktivniji čitatelji na svečanosti u školskoj knjižnici. Time na simboličan način ukazujemo na dobrobiti čitanja i vrijednosti te aktivnosti koja je značajno izgubila na popularnosti u suvremeno doba. Knjižničari su vrlo zabrinuti zbog tog negativnog trenda i na različite načine i raznovrsnim aktivnostima potiču čitanje. Tijekom proteklih godina u našoj knjižnici zaživjeli su programi čitanja naglas u kojima sudjeluju učenici, nastavnici, stručne suradnice i ravnateljica. Organizirani su književni susreti sa zavičajnim autorima, ali i s poznatim književnicima. U ovoj školskoj godini tijekom Mjeseca hrvatske knjige s posebnim nestrpljenjem iščekivali smo promociju pjesničke zbirke „Koka Kata“, naše drage kolegice u mirovini Darinke Bojčić. Učenici su mogli uživati u njezinim toplim i duhovitim stihovima, koji su i odrasle vratili načas u vrijeme djetinjstva i bezbrižnosti.

Sve školske aktivnosti nastavljene su i u drugom polugodištu i činilo se da sve teče prema planu i programu... No u ožujku 2020. sve se promijenilo. Od trenutka kada je proglašena opasnost od virusa COVID-19 učenici i nastavnici svoj su rad nastavili od kuće, a tijekom vremena postalo je jasno kako se učenici ove nastavne godine neće vratiti u svoje školske klupe. Stoga je i planirana svečana dodjela nagrada najaktivnijim čitateljima u lipnju morala biti otk-

zana. Unatoč tome, učenike koji vole čitati valja nagraditi kako bi se istaknula vrijednost čitanja.

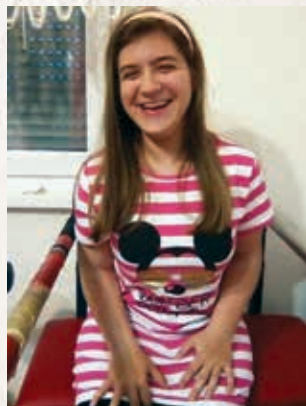
Posebno raduje činjenica što su dvije „najčitateljice“ iz prošle školske godine i ove godine nastavile posjećivati školsku knjižnicu i družiti se s knjigom. Viktorija Jagetić iz 2. b pročitala je najveći broj knjiga, a slijedi je Adriana Krog iz 2. a razreda, kojoj u čitanju pomaže njezina asistentica Nikolina. Čestitamo im što su zadržale svoje titule i što svojim primjerom pokazuju i drugim učenicima kako rasplamsati žar za čitanjem i ustrajati u svojoj ljubavi spram knjige i čitanja.

Osim što pratimo učenike koji vole knjigu, želja nam je istaknuti i kolege profesore kojima je čitanje među najdražim aktivnostima. Ove školske godine titulu „najčitateljica“ iz redova profesora ponijele su Ornela Malogorski, profesorica pedagogije i stručna suradnica savjetnica, te Nina Plažanin, profesorica psihologije. Nagrade je osigurala Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar, a odabrala ih je i pripremila za svoje „najčitateljice“ knjižničarka Tatjana Kreštan.

Čestitke svima nagrađenima uz citat našeg suvremenog književnika Mire Gavrana: „Čitajući knjige nećeš usavršiti vještinu življenja. Život je neobuhvatno protjecanje: opire se svakom određenju. Čitajući knjige nećeš doprijeti do istine. Sve što je napisano, izmišljeno je – stvarnost se ne pokorava riječima. Čitajući knjige nećeš postati ni sretniji ni bolji – ali knjige moraš čitati da bi to shvatio.“

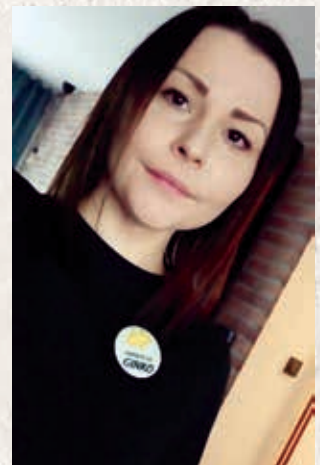
Viktorija Jagetić, 2. b

Adriana Krog, 2. a

Ornela Malogorski, prof.

Nina Plažanin, prof.

Slikovni podsjetnik na obrane završnih radova

Državna matura

Tomislav Cug, univ. spec. oec.

Državna matura školske godine 2019./2020. bila je do sada najneobičnija. Deset godina je iza nas, deset državnih matura. Stvari normalno teku svojim tijekom, mature se odrađuju gotovo rutinski, bez stresa. Svi su već bili voditelji ili dežurni nastavnici, gotovo svi su već bili i u školskom ispitnom povjerenstvu. Što može biti u jedanaestoj maturi, a da nas iznenadi ili da nam bude problem? Ništa, sve smo prošli. A onda kreće uvoz. Naravno, made in China. Uvozi se panika. Pojavio se virus. Mišljenja stručnjaka su podijeljena, mišljenja nestručne javnosti još više. Iz stožera stiže uputa da se zatvore škole i da se nastava odvija online.

Državna matura je ozbiljan projekt, ne može se dopustiti da se radi online. I tako Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (koji provodi državnu maturu) pomiče neke rokove, mijenja neke datume i kreće u provedbu mature.

Na raspored dežurstava i višekratno dežuranje nitko nije imao prigovora, manjim dijelom zbog želje da se dođe u školu, da se vide kolege, da se popriča, a većim dijelom zbog odgovornosti zaposlenika. Znam da mogu računati na kolege, bio sam koordinator od početka, s jednom pauzom od četiri godine. Najveće zlo nametnuto ljudima je socijalna distanca. Nasreću, ljudi su to ignorirali. Socijalne distance ne smije biti, ne smijemo se otuđiti. No fizička distanca se poštovala. Virus se ne prenosi prijateljstvom, već fizičkim kontaktom. I tako ljudi visoke socijalne inteligencije i visoke razine odgovornosti odradiše savršeno državnu maturu. Svaka im čast, iskreno, ništa manje nisam očekivao. Znam koliko je kvalitetna zbornica.

A učenici? Oni su odradili svoje. Neki su poštovali preporuke stožera da boravak u istoj prostoriji mora biti što kraći, da se ne prenosi eventualna zaraza. Tako su izlazili sa ispita čim im se ukazala prilika, pola sata nakon početka. Neki su ostali pisati duže, čak i do kraja. Bez maski, da im se vidi osmijeh zadovoljstva kada naiđu na pitanje na koje, eto, znaju odgovor.

ODLIČNI UČENICI ZAVRŠNIH RAZREDA NA KRAJU ŠK. GOD. 2019./2020.

R. br.	Ime i prezime	Razred
1.	Sanja Flekštajn	3. c
2.	Erika Bartolčić	3. d
3.	Josipa Bosak	3. d
4.	Jelena Čavrag	3. d
5.	Ivana Jozić	3. d
6.	Anita Srebrenović	3. d
7.	Anita Jurčić	4. b
8.	Ruža Matanović	4. b

ERASMUS+ PROJEKT KOMERCIJALNE I TRGOVAČKE ŠKOLE BJELOVAR

Mario Šavorić, prof.

Imamo projekt!

Svibanj 2019. godine ostat će zapamćen u povijesti projektnih aktivnosti naše škole jer nam je donio jednu doista divnu vijest. Odobren je, naime, naš prvi prijavljeni Erasmus+ projekt! Nakon prijave projektnog prijedloga na natječaj Agencije za mobilnost i programe Europske unije u sklopu Ključne aktivnosti 1 u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja Agencija nas je izvijestila da je on ocijenjen kao kvalitetan i da su nam dodijeljena tražena financijska sredstva za njegovu provedbu. Sav trud uloženi u pripremu dokumentacije te osmišljavanja projektne prijave i njena pisanja ipak su se isplatili – prva prijava i odmah uspjeh! Početno oduševljenje ovom vijestom ubrzo su morale zamijeniti prve aktivnosti provedbe projekta. Ravnateljica škole gđa Nataša Vibiral i profesor Mario Šavorić, projektni koordinator, u srpnju su sudjelovali u dvotjednim predavanjima i radionicama namijenjenima korisnicima Erasmus+ KA1 Projekata mobilnosti iz područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Za predstavnike Agencije imali smo jako puno pitanja i jedva smo čekali da na njih dobijemo odgovore.

Kakav smo to projekt osmislili?

Projekt smo nazvali „Izazovi komercijalista iz Hrvatske na praksi u Italiji“. Svjesni važnosti internacionalizacije svoje ustanove, ali i perspektive naših učenika, odlučili smo našim ponajboljim učenicima omogućiti trotjednu praksu u Italiji. Izbor je pao na grad Milano, lombardijsku prijestolnicu i jedan od po ekonomskoj aktivnosti najvibrantnijih metropola Europe. Vodila nas je vjera da će upravo taj grad svojom velegradskom i kozmopolitskom energijom proširiti vidike naših učenika i dati im priliku da unaprijede svoju međukulturalnu osviještenost. Kao što smo dali do znanja i u nazivu svoga projekta, bili smo, naravno, svjesni i svih izazova koje trotjedni boravak u tako velikom gradu sa sobom nosi. Cilj nam je bio učenicima pružiti priliku za jedinstvenim međunarodnim iskustvom, onim koje će im omogućiti uvid u drukčiju radnu dinamiku i etiku te suočavanje s različitim profesionalnim situacijama u uvjetima koji su progresivniji od onih koje im najčešće nudi njihova lokalna sredina.

Tko putuje u Italiju?

Početkom nove školske 2019./2020. godine na sjednici Nastavničkog vijeća predloženo je formiranje stručnog tima koji će raditi na odabiru učenika i nastavnika za sudjelovanje u projektu. U projektnoj prijavi navedeno je da će u Milano putovati ukupno 15 učenika. Kriteriji za odabir učenika sudionika projekta mobilnosti bili su znanja učenika iz stručnih predmeta, njihova motiviranost te njihove jezične kompetencije. Naime, područja koja su učenici morali pokazati u svojoj prijavi bila su stručno znanje u teoriji i praksi, psihosocijalne sposobnosti te znanje engleskog jezika. Nakon predaje sve potrebne dokumentacije u sklopu prijave na natječaj te odrađenih intervjua s profesoricom psihologije i profesorom engleskog jezika dobili smo listu petnaestero najuspješnijih kandidata. Odlučeno je tako da iz 3. a razreda u Milano putuju Marta Biškup, Ivana Žgela, Ana Škondro, Mateo Novak, Noa Vujčić, Antonija Starčević i Ružica Jenjić, a iz 3. b razreda Petra Kopas, Lea Hosni, Mirna Koren, Ivan Šešić, Antonia Štargl, Barbara Malvić, Danijela Aščić i Nikolina Marčinko.

Pripremne aktivnosti

Učenici odabrani za mobilnost vrlo su se rano posvetili i pripremama za boravak u Italiji. U sklopu nastave stručnih predmeta odradili su pripreme s naglaskom na područja relevantna za obavljanje stručne prakse u inozemstvu. Osim nastave stranog jezika, znanje engleskog jezika učenici su brusili i na platformi OLS, namijenjenoj usavršavanju jezičnih vještina sudionicima Erasmus+ mobilnosti. Profesorica psihologije Nina Plažanin s učenicima je odradila psihološke pripreme za mobilnost, razriješivši uspješno dileme i nesigurnosti koje su neki od njih imali vezano za prvo veliko inozemno iskustvo. Profesor Dario Malogorski učenicima je predstavio Milano kao destinaciju i upoznao ih s brojnim osobitostima grada i talijanskog načina života, upozorivši ih pritom na brojne detalje na koje valja pripaziti prije i za vrijeme boravka u Italiji. U međuvremenu je odabran i logo našeg projekta, u bojama talijanske zastave, a profesorica Papić posvetila se uređenju panoa u prostoru škole, namijenjenom isključivo obavijestima koje se tiču projekta i njegove provedbe. S obzirom na to da je termin mobilnosti pomaknut na siječanj 2020., učenike smo redovito i pravovremeno informirali o nizu praktičnih detalja važnih za uspješnu organizaciju njihove

mobilnosti. U sklopu provedbe projekta profesor Šavorić sudjelovao je na trodnevnoj aktivnosti transnacionalne suradnje u organizaciji irske nacionalne agencije LEARGAS u Dublinu, predstavivši ondje naš projekt i školu kolegama iz raznih dijelova Europe. Projekt smo dodatno predstavili na društvenim mrežama te na radiju. Preostalo nam je tako na kraju nakon silnog iščekivanja i priprema samo spakirati kofer(e) te konačno doputovati do svoga odredišta.

Konačno Milano

U nedjelju 5. siječnja stigli smo u Milano. Smjestili smo se u sobe koje je za nas u svom objektu La Villetta pripremila naša milanska partnerska organizacija Evolve. Talijanska avantura time je i službeno mogla početi. Budući da se 6. siječnja i u Italiji slavi kao blagdan, taj smo dan iskoristili za posjet centru grada. Za većinu učenika to je bilo prvo iskustvo putovanja podzemnom željeznicom, tako da uzbuđenja nije nedostajalo. Na stanici Duomo čeka nas je pravi užitek za oči – po izlasku iz hodnika podzemne željeznice zabljesnula nas je zadivljujuća ljepota milanske katedrale i okolnoga trga. Radi se o jednoj od najvećih europskih i svjetskih katedrala, koja svojom raskošnošću izaziva divljenje posjetitelja iz svih dijelova Italije i svijeta. Posjetili smo, naravno, i čuvene arkade Gallerije Vittorio Emanuele II i iskoristili priliku za fotografiranje ispred trgovina nekih od

najluksuznijih svjetskih modnih kuća. Učenicima smo pokazali i znamenitu opernu kuću La Scala te glavne ulice oko Katedralnog trga, koje će u narednim danima postati njihov drugi dom i nepresušan izvor zanimljivosti. Nismo zaboravili ni na druge znamenitosti grada, pa smo tako već iduće subote posjetili i San Siro, legendarni stadion na kojem svoje domaće utakmice igraju FC Milan i Inter. I dobro da jesmo jer, kao što je nedavno i službeno potvrđeno, čuveni će ljepotan, simbol talijanskog nogometa, biti srušen, a na njegovu će mjestu niknuti novi, moderniji stadion. Grad Milano ima i svoj moderni centar, prepun poslovnih zgrada i nebodera, smješten u blizini željezničkog kolodvora Porta Garibaldi, pa smo tako posjetili i čuveni stambeni kompleks Bosco Verticale u četvrti Porta Nuova, koji je svojim razigranim balkonima prepunim zelenila svjetski poznat primjer novog pristupa urbanoj stambenoj arhitekturi. Zelenila je u siječnju, naravno, bilo manje nego za toplijeg vremena, ali svi smo se svejedno oduševili zanimljivim izgledom tih nebodera te u njima izabrali stanove koje ćemo si jednoga dana, čim malo zaradimo, svakako priuštiti. U kasnim popodnevnim satima uspjeli smo posjetiti i možda i najromantičniji dio Milana, koji nosi naziv Navigli. Riječ je o sustavu međusobno povezanih kanala oko kojih danas sve vrvi od kafića, restorana, galerija, zanimljivih trgovinica i obrta. Taj dio grada privlači stanovnike i posjetitelje svojim specifičnim ugođajem i nebrojenim interesantnim kutcima i zakutcima koje svakako vrijedi istražiti. Dio je to grada koji je ujedno i nešto jeftiniji, tako da je svakako sjajan izbor za odlazak na piće ili ručak. Idućega dana, u nedjelju, uživali smo u eksponatima Muzeja znanosti i tehnologije Leonardo

da Vinci, a idućega vikenda u impresivnim dvoranama dvorca Sforza u samom centru grada te pogledu koji se na čitav grad pruža s 39. kata nebodera poznatog kao Palazzo Lombardia, sjedišta lombardijske vlade. Bila je to prilika da se i iz ptičje perspektive uvjerimo u svu veličinu grada koji nam je na tri tjedna postao dom.

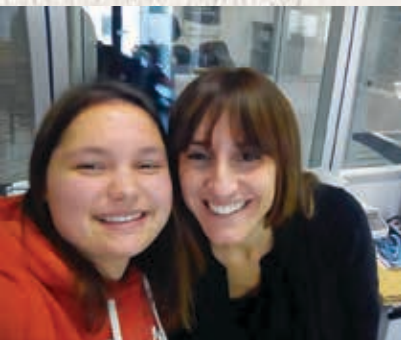

Work, work, work

Naravno, mi u Milano nismo došli samo uživati. Dapače, glavni nam je cilj bio nešto posve drugo – obavljanje stručne prakse, tako da smo zapravo većinu vremena tijekom tjedna bili jako vrijedni i zauzeti poslovnim obvezama. Učenici su svakoga dana rano ustajali, osobito oni koji su na svoje radno mjesto morali putovati javnim prijevozom, te svakoga dana marljivo rješavali sve zadatke koje su pred njih postavljali njihovi mentori u talijanskim tvrtkama. U La Vi-

Ilettu bi dolazili umorni, ali navečer je zato uvijek bilo prilike za opuštanje – druženja uz večere, TV i Playstation, glazbu, filmove, društvene mreže, „pizza nights“ petkom, sastanke s profesorima u pratnji, koji su im vrijedno i pravovremeno prenosili sve potrebne informacije, ali i čišćenje i razdvajanje smeća, koje je u Italiji vrlo bitno. Možemo reći da smo u ta tri tjedna uz tako strog trening postali pravi stručnjaci za savjesno raspolaganje otpadom. Zauvijek ćemo pamti „šizove“ koje bi profesori doživljavali kada bi u nekoj kanti za otpatke otkrili nešto što u nju ni po kojem ključu ne pripada. „Unsorted“, „organic“, „plastic“ – bile su to naše male svakodnevne mantre ta tri tjedna u Italiji. Profesori su inzistirali da sve zajedničke prostorije budu čiste, tako da su učenici radišno čistili po zadanom rasporedu, što je naše talijanske domaćine oduševilo te su nas proglasili najboljom grupom koju su ikada imali priliku ugostiti. Naravno, kad doista i jesmo bili sjajni! U to su se mogle uvjeriti i ravnateljica škole, Nataša Vibiral te profesorica Sanja Papić, koje su nas posjetile potkraj milanske avanture kako bi i same vidjele kako izgleda provedba Erasmus+ aktivnosti na samom odredištu. Što se same prakse tiče, bilo je tu svega – raznih uredskih aktivnosti, niskih temperatura u skladištu, slaganja robe i logistike, istraživanja brendova, osmišljavanja marketinških projekata – a jedno je sigurno – sva ta iskustva dragocjen su doprinos na budućem karijernom putu naših učenika.

Epilog

Ne sumnjamo da će se svi naši učenici rado sjećati prilike koju im je Erasmus+ program omogućio te da će im Europass certifikati o položenoj stručnoj praksi koje su u Milanu zaradili jednoga dana, a možda već i vrlo uskoro, biti ono što će ih u traženju zaposlenja izdvojiti od drugih mladih ljudi koji to iskustvo nemaju. Mi svakako još jednom čestitamo svim našim učenicima koji su sudjelovali na ovoj mobilnosti, zahvaljujemo im na hrabrosti, strpljivosti, odgovornosti i pouzdanosti koje su pokazali te dokazali da su spremni nositi se s izazovima koje sa sobom nose život i posao. Vjerujemo da im je Erasmus+ iskustvo otvorilo brojne nove vidike te pružilo nešto što će ponijeti sa sobom u život koji ih čeka nakon škole.

Projekt Šafran

Dario Elijaš, struč. spec. oec.,
 Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik i
 Sanja Papić, dipl. oec.

I ove godine naša škola sudjeluje u međunarodnom Projektu Šafran. Učenici 1. d razreda usmjerenja prodavač u okviru predmeta Ekologija i održivi razvoj 12. studenoga 2019. posadili su lukovice šafrana, izrađivali plakat i na taj način započeli Projekt Šafran. Voditelj ovog projekta u našoj školi je profesor Dario Elijaš.

Ovaj projekt pokrenula je Irska zaklada za obrazovanje o holokaustu (Holocaust Education Trust Ireland), a u našoj zemlji surađuje s Javnom ustanovom Spomen-područje Jasenovac. Projekt se održava u brojnim školama iz cijeloga svijeta. Cilj projekta je upoznati mlade ljude s temom holokausta i podizati svijest o opasnostima diskriminacije, predrasuda i nesnošljivosti. Uključivanje djece u sadnju lukovica i promatranje cvijeća kako raste potiče kontinuirano učenje o važnosti tolerancije i poštovanja.

Irska zaklada za obrazovanje o holokaustu opskrbljuje škole lukovicama žutog šafrana koje se sade u jesen u znak sjećanja na milijun i pol židovske djece i tisuće druge djece koja su umrla u holokaustu. Žuti cvjetovi podsjećaju na žute Davidove zvijezde koje su Židovi bili prisiljeni nositi pod nacističkom vlašću.

Na satu Ekologije i održivog razvoja redovito smo dopunjavali kalendar zapažanjima o nicanju i rastu naših šafrana. Prisjetili smo se još jednom našeg projekta i razloga njegova provođenja na Međunarodni dana sjećanja na holokaust, 27. siječnja. Naši šafrani procvjetali su sredinom veljače i svojim prekrasnim žutim cvjetovima uljepšali atrij naše škole.

„Seksualno nasilje - edukacijski i prevencijski program“ (SNEP)

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Prosječno se godišnje u Hrvatskoj prijavi od 560 do 1000 djela protiv spolne slobode, spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Podaci Ministarstva unutarnjih poslova pokazuju da je 2019. prijavljeno 426 kaznenih djela protiv spolne slobode te 838 kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

Kako bi se podigla svijest o tom problemu, Ženska soba razvila je edukacijski program o seksualnom nasilju za učenike srednjih škola koji je do kraja veljače 2020. godine implementiran u 31 srednjoj školi, a od iduće školske godine planira se uvesti u školske kurikulume. Jedna od tih škola je i naša, Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar koja se aktivno uključila u provedbu, odnosno pilotiranje programa koji je dio europskog projekta „Seksualno nasilje - edukacijski i prevencijski program“ (SNEP). Koordinatorica za školu je pedagoginja Ornela Malogorski koja je prošla edukaciju i superviziju Ženske sobe, a zatim provela testiranje putem anketnih upitnika učenika. Uslijedile su radionice u prvim, drugim i trećim razredima. Nakon toga je provedeno post testiranje poslije tjedan dana radionica te post testiranje mjesec dana poslije radionica, a s ciljem procjene učinka na velikom uzorku. O svojim iskustvima u radionicama i stavovima o ovoj problematici učenici 3. a govorili su i u radijskoj emisiji za mlade na Radio Tereziji koja je emitirana 10. ožujka 2020.

S obzirom na prelazak na nastavu na daljinu i nemogućnost održavanja klasičnih edukacija i sastanaka 24. travnja 2020. održan je virtualni follow up sastanak u kojemu je sudjelovala Ornela Malogorski zajedno s predstavnicama Ženske sobe i tridesetak škola koje sudjeluju u projektu. Bila je to prilika za osvrt na realizaciju aktivnosti, osvrt na dobrobiti i nedostatke programa.

Važno je da su učenici vrlo dobro prihvatili radionice u kojima su više saznali o seksualnom nasilju općenito, seksualnom nasilju u obitelji, elektroničkom seksualnom nasilju i seksualnom nasilju u vezama. Analizirali su stavove, filmove, promišljali o konkretnim situacijama, kako pomoći, gdje potražiti pomoć i sl.

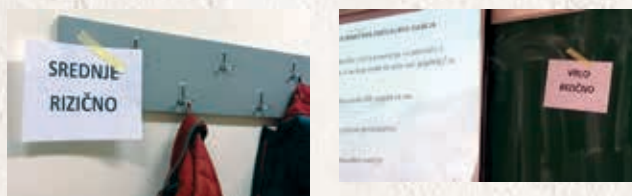
Osnovna ideja je da program SNEP postane sastavni dio prevencijskih kurikuluma u školama te da sav materijal, kao i rezultate njegove dosadašnje primjene Ženska soba daruje Ministarstvu znanosti i obrazovanja odnosno školama, s idejom da se kontinuirano primjenjuje na svim sljedećim generacijama. U međuvremenu Ministarstvo je podržalo provedbu ovog programa u školama.

Nužno je informirati i educirati djecu, njihove roditelje te osobe koje se bave djecom, ali i promijeniti društvenu stigmatu prema žrtvama seksualnog nasilja, što se ogleda u prebacivanju odgovornosti sa žrtve na počinitelja.

U okviru ovog europskog projekta Ženska soba je početkom 2020. pokrenula i Nacionalnu kampanju protiv seksualnog nasilja nad djecom, kojoj je cilj podići svijest o problematici seksualnog nasilja nad i među djecom i mladima te zagovara uvođenje edukacijskih i prevencijskih programa u srednje škole. Također, izašao je i priručnik o seksualnom nasilju nad i među djecom i mladima s popratnim materijalima za radionice.

Do kraja godine planiraju se održati dvije konferencije - Internacionalna konferencija s međunarodnim sudjelovanjem pod nazivom „Važnost i izazovi u implementaciji prevencijskih programa protiv seksualnog nasilja u školama“ te Konferencija za mlade o važnosti prevencijskih programa, na kojoj će sudjelovati mladi uključeni u provedbu projekta i oni će ujedno biti jedini govornici na njoj.

Aktivnosti Učeničke zadruge „COOL-kolektiva“

Ivana Štiglič, dipl. ing.,
Spomenka Bohaček, mag. oec. i
Jadranka Rosić, dipl. ing.

Učenička zadruga „COOL-kolektiva“ uključila se u ovogodišnju humanitarnu akciju Terry Fox Run. Na poziv za sudjelovanje u utrci odazvali su se učenici i zadrugari prvih i četvrtih razreda. Voditeljice sekcija nastavnice Jadranka Rosić, Ivana Štiglič i Spomenka Bohaček organizirale su odlazak učenika na utrku koji su kupnjom majica i sudjelovanjem u utrci pokazali dobru volju i plemenitost.

Velika hvala svim sudionicima!

Zelena čistka je čišćenjem okoliša i divljih odlagališta ponovno potaknula ljude na razmišljanje o važnosti očuvanja prirode i planeta Zemlje, koja je naše zajedničko dobro. Koordinatorica akcije nastavnica Jadranka Rosić, učenici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar i učenička zadruga „COOL-kolektiva“ rado sudjeluju u svim ekološkim aktivnostima te su tako proveli ovu akciju u prostoru oko škole. Učenici su bili jako iznenađeni količinom sakupljenih opušaka. Vjerujemo da su osim podizanja svijesti o važnosti osobne brige za okoliš, osvijestili i problematiku nedopuštenog pušenja u vanjskom prostoru škole.

Aktivnosti sekcije „Aranžiranje i kreativnost“

Voditeljice sekcija nastavnice Jadranka Rosić i Spomenka Bohaček uključile su se u Tjedan strukovnog obrazovanja održavanjem radionice „Ukrasimo izloge plodovima jeseni“. Voditeljice su prikupile plodove iz prirode i potrebne materijale te ih zajedno sa zadrugarima iz 1. a, 4. a i 4. b oblikovale u različite predmete i ukrase. Pokazali smo mogućnost korištenja prirodnih materijala u svrhu aranžiranja i uređivanja prostora. Aranžirani izlozi u potpunosti su dočarali svu ljepotu jeseni.

Tijekom studenoga zadrugarice su počele izrađivati božićne ukrase. Ukrašavale su svijeće, izrađivale mašne, a od recikliranog materijala pahulje i prstenove za salvete. U izradi su se pokazale vrlo vješte, spretne i kreativne. Uredili smo i izlog u božićnom tonu. Desetak dana prije božićnih blagdana proizvode smo pakirali i prodavali na štandu u predvorju škole. Prodani su svi proizvodi što nam je pokazatelj koliko su kupci bili zadovoljni, a mi uspješni u svom radu.

Aktivnosti sekcije „Školski vrt“

Povratkom u školu jesen je polako kucala na vrata, a s njom i jesenski radovi u vrtu i cvijetnjaku pa su se učenici zajedno s voditeljicom Ivanom Štiglič primili posla. Trebalo je oplijeviti cvijetnjak, ubrati povrće u vrtu i pripremiti gredice za jesensku sjetvu. Zahvaljujući nastavnicima Ivanu Bodišu i Spomenki Bohaček, koji su nam dali stare cigle, ogradili smo naše gredice. Vlasnik Cvjetnog ateljea Marina, gospodin Ivan Šepoval, i vlasnik tvrtke TENAGRA d. o. o., Davor Krce, darovali su nam supstrate koje smo pomiješali sa zemljom na našim gredicama i na taj način poboljšali kvalitetu tla. Na pripremljene gredice posijali smo špinat i posadili luk. Naše mlade voćke poduprli smo novim potpornjima te smo počeli polako stvarati vlastiti kompost. Naš cvijetnjak obogatili smo novim vrstama cvijeća i ukrasnog grmlja koje nam je darovala pedagoginja Ornela Malogorski.

Osim rada u vrtu sudjelovali smo i u raznim aktivnostima. Zasadili smo četiri ukrasna grma i na taj način podržali akciju „Zasadi drvo, ne budi panj“, obilježili „Dane zahvalnosti za plodove zemlje“, obišli izložbu u Gradskom muzeju Bjelovar „Zašto je pčela važnija od čovjeka?“, sijali smo božićnu pšenicu...

Sve u svemu, bili smo jako vrijedni i s veseljem čekamo toplije dane da nastavimo s aktivnostima. Hvala svim učenicima, članovima Učeničke zadruge, koji su svojim radom omogućili da napravimo sve ovo.

Aktualnosti iz lipnja

Na sastanku Podružnice HUUŽ-a Bjelovarsko-bilogorske županije, održane 18. lipnja 2020. u Đulovcu, učenička zadruga naše škole „COOL-kolektiva“ jednoglasno je odabrana za sudjelovanje na Državnoj smotri učeničkih zadruga, koja će se održati početkom listopada u Vinkovcima.

Tema naših radova ove školske godine je „Recikliraj i kreiraj“ te i proizvod kojim smo se predstavili je dekoracijski predmet - slika izrađena od otpadnih papirnih tuljaka (od papirnih ručnika i toalet-papira).

U izradi proizvoda istaknule su se učenice Lara Živković, Dajana Lekić, Ana Jelić, Jozefina Dominković i Irena Matić, a od velike pomoći bili su i članovi zadruge Martina Žgela, Matea Matešin, Lucija Zeko, Nikolina Balen, Mario Čibarić, Emanuel Husnjak, Martina Popović, Anamarija Demović, Antonija Starčević, Lea Cindrić, Anamarija Gidić, Danijela Šošić i Ivana Žgela.

Školsko natjecanje iz engleskog jezika

Jurica Korade, mag. educ. philol. angl.

U našoj školi održano je školsko natjecanje u poznavanju engleskog jezika 23. siječnja 2020., s početkom u 13 sati. Natjecanju je pristupilo troje učenika drugih razreda (iz 2. a i 2. b) te petero učenika četvrtih razreda (iz 4. a i 4. b). Nakon što su natjecatelji zauzeli svoja mjesta pročitane su im upute te su mogli prionuti rješavanju izazovnih testova. Svi natjecatelji su predali testove prije isteka vremena te su željno iščekivali rezultate. Privremene liste su objavljene popodne istog dana te je najbolji rezultat imala Dajana Lekić, učenica 4. b razreda, što je i potvrđeno drugi dan kada su rezultati, nakon dodatne redovne provjere, postali službeni. Nažalost, Dajani je nedostajalo samo nekoliko bodova za odlazak na županijsko natjecanje koje se održava u Čazmi. Hvala svim natjecateljima na uloženom trudu!

Gradski LidraNo

Ornela Malogorski, prof., stručni suradnik savjetnik

Volim školu

„Najviše volim ponedjeljke ujutro kada se probudim i shvatim da počinje još jedan školski tjedan, dan pun novih uzbuđenja, izazova, novih znanja. Petak mi nije toliko drag. Tada znam da ću opet biti sama, bez školskih prijatelja, bez prilike da nešto novo čujem, naučim. Zato vikend nastojim iskoristiti da ponovim sve što su me nastavnici poučili tijekom tjedna i tako utvrdim svoje znanje...”

Tako o školi piše Adriana Krog, učenica 2. a razreda naše škole. Adriana je zaista posebna i izuzetna, borbena i snažna. Zato smo ponosni na nju. Od nje često čujemo da voli školu i veseli se svakom danu provedenom u školi i učenju. Svojim stavovima i marljivošću zaista može biti uzor svima. Svoje misli i izjave pretočila je u jedan vrlo motivacijski tekst koji smo odlučili uputiti na ovogodišnji Lidrano koji je na gradskoj razini održan u organizaciji Ekonomske i birotehničke škole Bjelovar 13. veljače 2020. u Bjelovarskom kazalištu. Povjerenstvo na gradskom Lidranu prepoznalo je vrijednost Adrianinih riječi te je rad predložen za županijsku razinu smotre koja se ove godine trebala održati 13. ožujka 2020. u SŠ Bartola Kašića u Grubišnom Polju, ali je zbog situacije s korona virusom otkazana.

Mentorica je pedagoginja Ornela Malogorski, a u pripremi su pomogle i profesorica Sanela Baršić te Adrianina pomoćnica Nikolina Orlović.

Čestitamo Adriani i želimo joj puno snage, pozitivnih misli i mnogo lijepih rečenica i misli za dalje.

Vjeronaučna olimpijada

Silvestar Čamber, dipl. kateheta

Dana 2. ožujka 2020. u Srednjoj školi Dragutina Stražimira u Svetom Ivanu Zelina održana je vjeronaučna olimpijada na biskupijskoj razini, što odgovara razini međuzupanijskog natjecanja. Nastupilo je ukupno sedam srednjih škola. Tema ovogodišnje vjeronaučne olimpijade bila je Sveti Vinko Paulski – apostol milosrdne ljubavi. Na natjecanju su bile četiri učenice iz Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar, a to su: Elena Nikles, Ivona Đorić, Maja Vrbovčan i Ivana Lukač iz 2. b razreda. Konkurencija je bila zahtjevna i učenice su zauzele sedmo mjesto. Prvo mjesto osvojila je Srednja škola „August Šenoa” Garešnica. Nakon pismenog testa i tombole, usmenom dijelu natjecanja - tzv. Isusovu Milijunaku, pristupilo je pet najboljih ekipa srednjih škola. Svim članovima ekipa uručena su priznanja za sudjelovanje na natjecanju te prigodni darovi škole domaćina.

Pregled sportskih natjecanja u šk. god. 2019./2020.

Gordana Crnčić, prof.

Odlični rezultati naših učenika na Gradskom krosu

Gradsko natjecanje u krosu srednjih škola održano je u Bjelovaru 16. listopada 2019. Našu školu predstavljale su tri kategorije učenika: učenice prvih i drugih razreda, učenici prvih i drugih razreda te učenici trećih i četvrtih razreda.

U kategoriji učenica 1. i 2. razreda naša škola ekipno je zauzela četvrto mjesto, a pojedinačno Marina Smiljanović iz 1. a osvojila je 7. mjesto, Maria Boffo iz 1. c 12. mjesto, dok je Ana Razum iz 1. a zauzela 25. mjesto.

U kategoriji mladića 1. i 2. razreda pobjednik je naš učenik Matej Babić iz 2. c, sedmo mjesto zauzeo je Leonardo Lalić iz 2. a, deseto mjesto Leonardo Gegić iz 2. a te 28. mjesto Stefano Palijan iz istog razreda. U ekipnom poretku pobijedila je Tehnička škola Bjelovar, a odlično drugo mjesto zauzela je ekipa naše škole.

U kategoriji mladića 3. i 4. razreda najbolji plasman ostvario je Marijan Margotić iz 4. a osvojivši deveto mjesto. Mateo Novak iz 3. a bio je sedamnaesti, Martin Ivanko iz 4. a dvadeset četvrti, Zvonimir Dujmović iz 4. a dvadeset deveti, Manuel Husnjak iz 4. a trideset sedmi, a Mihael Tunić iz 3. b trideset osmi. Ekipno smo zauzeli peto mjesto, dok je najuspješnija bila Gimnazija Bjelovar. Čestitke svim natjecateljima!

Županijsko natjecanje u krosu

U organizaciji Saveza školsko-športskih društava BBŽ-a održano je Županijsko natjecanje u krosu srednjih škola u Garešnici 23. listopada 2019. Našu školu predstavljali su Leonardo Lalić, Leonardo Gegić i Stefano Palijan iz 2. a te Matej Babić iz 2. c. u kategoriji prvih i drugih razreda. Mladići su osvojili ekipno 6. mjesto od ukupno osam srednjih škola. Čestitamo!

Odličan plasman naših učenika na gradskom natjecanju u stolnom tenisu

Natjecanje je održano 11. prosinca 2019. Našu školu predstavljali su Dino Hećimović iz 2. a, Josip Žunić iz 3. a te Zvonimir Dujmović i Fran Novaković iz 4. a. Mladići su osvojili 2. mjesto i tako se plasirali na županijsku razinu natjecanja. Čestitamo!

Košarkaši

Košarkaši se nisu proslavili na gradskom natjecanju održanom 19. prosinca 2019. U ekipi naše škole igrali su Dino Hećimović, Stefan Palijan, Leonardo Gegić i Leonardo Lalić iz 2. a, Ivian Đurić i Marko Petak iz 3. b, Borna Banović i Mateo Krasnić iz 3. d, Manuel Husnjak i Zvonimir Dujmović iz 4. a te Ivan Zadro iz 4. b. Mladići su osvojili 7. mjesto. Čestitke!

Nogometaši sedmi

Nogometaši su nastavili slijed loših rezultata na gradskom natjecanju održanom 14. siječnja 2020. U našem timu zaigrali su Dino Hećimović i Leonardo Lalić iz 2. a, Matej Babić iz 2. c, Ivian Đurić iz 3. b, Ivan Kokotić iz 3. c, Zvonimir Dujmović, Manuel Husnjak i Mario Čibarić iz 4. a te Dorian Došić iz 4. b. Mladići su osvojili 7. mjesto.

Stolnotenisači na dva koraka do Državne završnice

Županijsko natjecanje u stolnom tenisu održano je 17. siječnja 2020. u Bjelovaru. Našu školu predstavljala je ista ekipa kao i na gradskom susretu: Dino Hećimović iz 2. a, Josip Žunić iz 3. a te Zvonimir Dujmović i Fran Novaković iz 4. a. Mladići su osvojili odlično 3. mjesto. Čestitke!

Nogometašice četvrte

Nogometašice nisu izdržale pritisak na gradskom natjecanju održanom 21. siječnja 2020. Našu školu predstavljale su Maria Boffo, Sara Horvat i Ivana Vuk iz 1. c, Ivona Mesarec i Ivona Djorić iz 2. b, Marina Pecek iz 2. c, Dajana Peleš iz 3. b te Katarina Begović, Jelena Čavrag i Tamara Furmek iz 3. d. Djevojke su osvojile 4. mjesto. Čestitamo!

Veliko iznenađenje priredile badmintašice

Županijsko natjecanje u badmintonu za djevojke i mladiće održano je 22. siječnja 2020. u Bjelovaru. U ženskoj kategoriji nastupile su Ana Čavrag iz 1. d, Anita Srebrenović i Kristina Blažeković iz 3. d te Antonela Raić iz 4. a. U muškoj kategoriji nastupili su Ivian Đurić iz 3. b te Manuel Husnjak i Zvonimir Dujmović iz 4. a. U ekipnom plasmanu djevojke su osvojile 2. mjesto, a mladići 5. mjesto. Čestitamo!

Rukometaši opravdali očekivanja

Najveća očekivanja su bila od naših rukometaša, što su i opravdali na Gradskom natjecanju u rukometu za mladiće 7. veljače 2020. U ekipi naše škole igrali su Dino Hećimović i Leonardo Lalić iz 2. a, Ivian Đurić iz 3. b, Ivan Dozan iz 3. c, Mario Ćibarić, Manuel Husnjak i Zvonimir Dujmović iz 4. a te Matej Vuleta i Ivan Zadro iz 4. b. Mladići su osvojili 2. mjesto i tako se plasirali na županijsku razinu natjecanja. Čestitamo!

Odbojkaši četvrti

Jedini sport gdje su svi podjednaki je odbojka za mladiće, a održana je 19. veljače 2020. Našu školu predstavljali su David Budemac iz 1. a, Dino Hećimović iz 2. a, Ivian Đurić i Marko Petak iz 3. b, Ivan Dozan iz 3. c, Borna Banović i Marko Pranjić iz 3. d, Manuel Husnjak, Zvonimir Dujmović i Mario Ćibarić iz 4. a te Matej Vuleta i Ivan Zadro iz 4. b. Mladići su osvojili 4. mjesto. Čestitamo!

Odbojkašice na Gradskom natjecanju četvrti

Ženska odbojka već godinama nema sreće s plasmanom na županijsku razinu natjecanja. Gradsko natjecanje u odbojki za djevojke održano je 25. veljače 2020. Našu školu predstavljale su Ana Čavrag iz 1. d, Lara Živković, Anamarija Granc, Sandra Zorbac i Matea Matešin iz 2. a, Lucija Šarić iz 3. a, Laura Pranjić iz 3. c, Jelena Čavrag iz 3. d te Antonela Raić, Jozefina Dominković i Matea Ivašković iz 4. a. Djevojke su osvojile 4. mjesto. Čestitamo!

Aktivnosti u ožujku i travnju odgođene su do daljnjega zbog COVID-19. Najviše žalimo za rukometom i našim rukometašima koji su živjeli za rukomet i za plasman prema završnici koju su im svi predviđali. Velika hvala našim maturantima i maturanticama na doprinosu i promociji škole!

Nastavljamo dalje s puno entuzijazma u nove pobjede u novoj nastavnoj godini.

NAJUSPJEŠNIJI SPORTAŠI U ŠK. GOD. 2019./2020.

Zvonimir Dujmović, 4. a

Antonela Raić, 4. a

Stručni izlet u Zagreb

Sanela Baršić, prof.

Učenici naše škole 5. studenoga 2019. u ranim jutarnjim satima, još pomalo pospani, ukrcali su se u autobuse i sa svojim razrednicima i nastavnicima zaputili se u Zagreb na stručni izlet.

Prvo su posjetili Teatar EXIT, koji naša škola već nekoliko godina posjećuje, a tamo su ovog puta pogledali zanimljivu i nagrađivanu predstavu Nevjerojatan događaj, redateljice Ivce Boban. Čak i oni najpospaniji tijekom predstave su se razbudili i uživali u neobičnoj predstavi u kojoj se pred njima izmjenjivalo dvadesetak likova koje je oživjelo tek četvero mladih glumaca među kojima je i jedna Bjelovarčanka, nagrađivana glumica Erna Rudnički. Predstava na duhovit način progovara o ponekad teškoj i sumornoj hrvatskoj stvarnosti i našim se učenicima jako svidjela. Nakon predstave, prepuni dojmova, u pratnji nastavnika zaputili su se

u centar metropole gdje su uživali u slobodnom vremenu koje su neki iskoristili za kupovinu, neki za istraživanje brojnih zagrebačkih ulica, a neki za uživanje u toplom napitku ili obroku u, među učenicima uvijek vrlo popularnom, McDonaldsu. Nakon toga uslijedio je stručni dio izleta. Učenici su posjetili trgovačke centre Designer Outlet Croatia i IKEA gdje su odradili i zadatke koje su im zadali nastavnici stručnih predmeta prije odlaska na izlet. Naravno, ostalo je vremena i za kupovinu u brojnim trgovinama trgovačkog centra pa ih ni kiša koja je uporno padala nije spriječila da prošeću improviziranim ulicama novootvorenog centra, počaste se nekom sitnicom ili samo proučavaju ponudu i maštovito ukrašene izloge.

Iako zabavan, dan je bio naporan i dug i naši su učenici već pomalo umorni dočekali autobuse koji su ih vratili natrag u Bjelovar. Putem su izmjenjivali dojmove s izleta, zadovoljni onime što su toga dana vidjeli, doživjeli i naučili.

U Varaždinu i Čakovcu na nagradnom izletu Fonda „Boža Tvrtković“

Mirela Alebić, prof.

U organizaciji Fonda „Boža Tvrtković“ tradicionalno idu nagrađeni razredi bjelovarskih srednjih škola i njihovi razrednici na izlet te je tako ta čast za prošlu školsku godinu pripala 3. b razredu i razrednici Mireli Alebić jer je upravo taj razred jednoglasno izabran na Nastavničkom vijeću kao najbolji na školi. Izlet je, srećom, 4. ožujka 2020. realiziran na vrijeme, upravo stoga što smo 13. ožujka odradili zadnje sate u učionici i krenuli s virtualnom nastavom te smo, tako reći, u zadnji tren iskoristili zasluženu nagradu. No unatoč sjajnoj organizaciji i lijepom vremenu koje nas je pratilo cijelim putem u Varaždin i Čakovec, ostat će neprežaljena činjenica da je na izlet išlo samo 14 učenika jer su svi ostali bili bolesni, zahvaćeni nesretnim valom gripe koja je tih dana vladala.

I tako smo tog jutra krenuli autobusima ispred srednjoškolskog centra u 8.30 sati. Osim razrednice, pratnja učenicima bila je i profesorica Sanja Papić, a sjedala u busu dijelili smo s učenicima iz Turističko-ugostiteljske i prehrambene škole, dok su se u drugom autobusu vozili najbolji učenici i razrednici iz još dvije srednje škole te predsjednik Fonda, kolega Dario Malogorski.

Prvo smo obilazili znamenitosti Varaždina, pri čemu nam je najvažnije podatke ispričala turistička voditeljica koja nas je tamo i dočekala. Spomenut ću samo neke: tvrđava Stari grad Varaždin, Varaždinsko groblje, Varaždinska katedrala, Župna crkva sv. Nikole, puno baroknih palača građenih od 17. do početka 19. stoljeća (npr. palača grofova Drašković te palača Patačić – poznata po tome što su u njoj grof Franjo Patačić i žena mu Katarina organizirali plesove i kazališne predstave). Prema arheološkim nalazima grad je bio naseljen još u rimsko doba, a prvi puta spominje se 1181. U srednjem vijeku Varaždin je bio vrlo napučen grad, trgovačko, obrtničko i crkveno središte. Marija Terezija je 1767. osnovala prvu modernu hrvatsku vladu sa sjedištem upravo u Varaždinu čime je on bio glavni grad Hrvatske, međutim nesretnim okolnostima pretrpio je velike štete uslijed požara 1776. pa je vlada preseljena u Zagreb. Nakon obilaska grada i mnoštva zanimljivih podataka o prekrasnom Varaždinu svi su pomalo s nestrpljenjem čekali svoje slobodno vrijeme za odlazak na kavu, sok i jelo pa nam je i to bio dio programa.

Nakon Varaždina uputili smo se u Čakovec i tamo smo se razdvojili prema željama učenika: jedan dio njih je u pratnji profesora Malogorskog išao na kupanje na čakovečke Grad-

ske bazene, a ostali su razgledali grad i družili se. Ovdje nismo imali stručnu pratnju vodiča i zakutke grada otkrivali smo sami. I Čakovec, poput Varaždina, ima svoje korijenje u rimskom dobu, ali njegov centar nema barokni šarm koji nas je zadivio u Varaždinu. No Čakovec je upravno, gospodarsko i kulturno središte Međimurske županije, diše europskim duhom kakav ćete osjetiti izvan granica Lijepe naše te svojom uređenošću redovito konkurira drugim gradovima na izboru za najuređeniji grad kontinentalne Hrvatske.

S puta smo se sretni i ispunjeni, a nadasve zahvalni Fondu što postoji i ovako nagrađuje najbolje učenike, vratili kući u predvečerje. Jedino ostaje žal što na izlet nije moglo ići svih 25 učenika 3. b razreda jer su svi podjednako sudjelovali u stvaranju priče o najboljoj generaciji u 2018./19. godini.

BJELOVAR U sklopu Tjedna strukovnog obrazovanja u petak (18. listopada) učenici 4. a razreda Komercijalne i trgovačke škole u predvorju škole predstavili su rad svoje vježbeničke tvrtke CUKONI d.o.o. učenicima prvih razreda.

Učenike su upoznali s osnivanjem vježbeničke tvrtke, izborom imena tvrtke, dokumentacijom i promocijskim materijalima tvrtke, sudjelovanjima na sajmovima i drugim poslovima koje obavljaju unutar svoje tvrtke. Odgovarali su na pitanja učenika prvih razreda i na taj su im način približili i upoznali sa zanimanjem komercijaliste.

Na kraju su učenicima podijelili promotivne materijale.

Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar: Druženje s autoricom zbirke poezije "Koka Kata" Darinkom Bojčić

U četvrtak 7. studenoga 2019. u prostoru školske knjižnice okupili su se svi oni koji su odlučili svoje slobodno vrijeme provesti družeći se s **Darinkom Bojčić**, koja je predstavila svoju **zbirku poezije "Koka Kata"**. Posebno nas raduje činjenica da je promocija održana u Mjesecu hrvatske knjige. Velik broj njezinih prijatelja, kolega, učenika, ali i suradnika na projektu izdavanja zbirke slušali su njezine stihove i mnoštvo detalja iz njezina života i stvaralaštva. Govorila je o svojoj obitelji, životu na selu, školovanju, počecima pisanja, ali i mnogobrojnim aspektima umjetničkoga izražavanja tijekom života. Bojčić je iznijela brojne anegdote o nastanku njezinih crteža, slika, figurica, umjetničkih i ukrasnih predmeta, a budući da je ona izrazito zanimljiv govornik, oduševila je sve prisutne svojim osebnim stilom punim humora. Nije izostala ni interpretacija jer je Darinka Bojčić predstavila i **desetak pjesama**. O procesu izdavanja zbirke i u ime nakladnika govorila je kolegica **Ornela Malogorski**, prof., pedagoginja u Komercijalnoj i trgovačkoj školi Bjelovar i predsjednica Hrvatskog pedagoško-književnog zbora, Ogranak Bjelovar. Govorilo se i o detaljima koji su prethodili ideji izdavanja zbirke te navedene su sve osobe koje su sudjelovale u tom projektu. Budući da je zbirka ilustrirana, na promociji je govorila pedagoginja Dječjeg vrtića "Ciciban", mr. sc. **Branka Biketa Caktaš**, koja je recenzentica zbirke i voditeljica aktivnosti koje su urodile brojnim dječjim radovima i crtežima, a koji su dali okvir Darinčinim stihovima u knjizi. Profesorica **Ruža Milk** bila je inspirirana Darinim pjesmama i odlučila je dio pjesama i uglasbiti te su se i notni zapisi našli u zbirci. Gostima je otpjevala po nekoliko taktova i time je zaokružena priča o postignutoj sinesteziji različitih vrsta umjetnosti, prožimanju književnosti, slikarstva i glazbe. Na kraju susreta ravnateljica Komercijalne i trgovačke škole **Nataša Vibration** govorila je o vremenu dok je Dara bila dio kolektiva naše škole govoreći o vedrini, humoru i toplini kojima je obasipala kolege. Zahvalila joj je na divnoj večeri koju će dugo pamtit.

Kolegice **Etelka Testijan Nemet** i **Andrea Štefanec** bile su u pratnji učenika 2. a i 3. a razreda, koji su sa zanimanjem pratili susret. Malu izložbu Darininih umjetničkih predmeta, figurica, nakita i slika u prostoru čitaonice postavila je knjižničarka **Tatjana Kreštan**, koja je pripremila susret i vodila razgovor s autoricom.

Foto: Javorika Pangerlbić i Ornela Malogorski

► NASLOVNA ► ŠKOLSKO ZVONO

C-JELOŽIVOTNO UČENJE

Umjesto u školske, sjeli u klupe u parku

FOTO: KTŠ Bjelovar

Razred 3.d iz Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar na neuobičajen je način obišao svoj grad

11.10.2019. 21:08 | Tomislav Cug – KTŠ PREGLEDA: 1056

Facebook 148

Twitter

E-mail

Messenger

Viber

BJELOVAR U srijedu (9. listopada) u Tjednu cjeloživotnog učenja koje obilježava i Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar, 3.d razred sa zamjenskim razrednikom i turističkim vodičem Tomislavom Cugom prošao je Bjelovarom na pomalo neuobičajen način. Sat i pol sjedenja u klupama u školi zamijenili su sa sat i pol sjedenja na klupama u parku. Prve su im nametnute kao obvezna oprema učionice, a ove druge bile su njihov izbor. Valjda 3.d voli sjedenje u/na klupama. Krenuvši od škole učenici su se laganim korakom uputili Hebrangovom i Franjevačkom ulicom prema centru. Ugodno se smjestivši na klupe koje je netko donio pred muzej, učenici su saznali detalje o osnutku grada, o ljekarni »K angjelu«, u kojoj danas ne možete dobiti lijek, ali liječi ljepotom ulaza... Također su saznali više o bivšim i sadašnjim funkcijama zgrada na bjelovarskom Korzu. Pohvalno je da su dosta podataka učenici već znali, što svjedoči o njihovoj ljubavi prema gradu, ali su saznali i neke detalje iz povijesti grada te neke anegdote koje su inače rezervirane samo za turiste, rijetko za obične građane. Vrijeme je bilo savršeno, sunčano sa temperaturom iznad dvadeset stupnjeva, tako da je ova terenska nastava završila krasnim, romantičnim sutonom za sve zaljubljenike u rodni grad. Nadam se da će ih pogled na rodni grad iz perspektive turista navesti da s radošću pročitaju i poslušaju neke druge podatke i anegdote o gradu i da svoje znanje podijele sa drugima kako bi i oni bili zainteresiraniji za mjesto u kojemu žive.

► NASLOVNA ► ŠKOLSKO ZVONO

ČITAJ MI – ČITAM TI

Čitanje naglas u knjižnici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar

FOTO: KTŠ Bjelovar

Komercijalna i trgovačka škola obilježava Mjesec hrvatske knjige brojnim aktivnostima, a u prvih od njih naglas su čitani Matanović, Bucayo, Gaarder, Danilovski...

BJELOVAR U Mjesecu hrvatske knjige knjižnica Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar pripremila je nekoliko programa za poticanje čitanja. Prvi među njima je program čitanja naglas »Čitaj mi, čitam ti«, koji je održan 28. listopada, u suradnji knjižničarke Tatjane Kreštan, profesorice Hrvatskoga jezika Sanele Baršić te pedagoginje Ornele Malogorski.

Učenicima 2. c razreda i zainteresiranim učenicima 3. a profesorice su čitale naglas svoje omiljene autore i autorice. Tako su učenici mogli čuti ulomke iz knjige Zašto sam vam lagala, autorice Julijane Matanović, za koju se odlučila profesorica Baršić s obzirom na to da joj je autorica bila sveučilišna profesorica i stoga što voli njezinu književnost. Knjižničarka je odabrala argentinskog književnika Jorgea Bucaya stoga što su njegove priče zanimljive i omiljene u cijelom svijetu, ali i zbog činjenice da je ove godine gostovao u Zagrebu na Festivalu svjetske književnosti kao jedan od vrlo čitanih pisaca u Hrvatskoj. Pročitala je dvije priče iz zbirke Ispričaj mi priču. Pedagoginja je predstavila nekoliko omiljenih naslova, skrenuvši pozornost učenicima na knjigu Sofijin svijet Josteina Gaardera, koju je voljela kao srednjoškolka. Zbog aktualnosti tematike za čitanje naglas odabrala je knjigu Danci i stranci Kristine Volsperger Danilovski, koja govori o iskustvima življenja u Danskoj iz perspektive strankinje u toj zemlji.

U vrlo ugodnoj atmosferi u kojoj su profesorice otkrile dio svojih čitateljskih interesa učenicima proteklo je ovo druženje s književnošću.

SVJETSKI DAN ČISTIH RUKU

Prvi C Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar oprao je ruke

U sklopu nastavne jedinice Osobna higijena učenici su izradili plakat i slikovito dočarali pravilno pranje ruku u cilju povećanja svijesti o značaju pranja ruku za zdravlje

16.10.2019. 18:04 | KTS (Sonja Đuračić) PREGLEDA: 607

BJELOVAR Svjetski dan čistih ruku obilježava se 15. listopada. Ove godine obilježili su ga učenici 1. c razreda Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar u okviru predmeta Poslovanje prodavaonice. U sklopu nastavne jedinice Osobna higijena učenici su izradili plakat i slikovito dočarali pravilno pranje ruku u cilju povećanja svijesti o značaju pranja ruku za zdravlje. Najvažnija mjera za sprečavanje širenja zaraznih bolesti je upravo pravilno pranje ruku jer se na taj način otklanjaju virusi, bakterije, gljivice i paraziti. Plakatom ukazuju i ostalim učenicima na važnost higijene te podsjećaju da je pranje ruku toplom vodom i sapunom najisplativija zdravstvena intervencija. Kako bi se promoviralo pranje ruku sapunom i vodom, od 2008. godine u svijetu se 15. listopada obilježava Svjetski dan pranja ruku (Global Handwashing Day) zahvaljujući odluci Generalne skupštine Ujedinjenih naroda. Istraživanja kažu da samo pet posto ljudi pere ruke pravilno, odnosno između 15 i 20 sekundi, koliko je potrebno da se ubiju bakterije i spriječi širenje bolesti.

NASLOVNA ŠKOLSKO ZVONO

POVRATAK MEHU OSNOVCE

Učenici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar posjetili Osnovnu školu Rovišće

Patricia i Manuel su, u pratnji profesora, svoju školu i njezine programe predstavili sedmatima i osmašima

23.10.2019. 18:32 | KTS Bjelovar PREGLEDA: 1383

ROVIŠĆE Učenici Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar Patricia Grdijan i Manuel Husnjak u pratnji profesorice Spomenke Bohaček i pedagoginje Ornela Malogorski posjetili su u utorak (22. listopada) Osnovnu školu Rovišće.

U okviru projektnog dana »Škola po izboru učenika« predstavili su školu i zanimanja učenicima sedmih i osmih razreda.

Patricia i Manuel govorili su o specifičnostima zanimanja prodavač i komercijalist, o tome kako su izabrali srednju školu, koje predmete uče u školi, gdje polaze praksu, što rade na praksi te što ih sve čeka ako upišu našu školu. Sve to kroz zanimljiv dijalog u kojem su se izmjenjivale ozbiljne i vesele teme isprepletene učeničkim šalama tako da smijeha nije nedostajalo. Učenici su imali prilike pogledati filmiće o dobrom i lošem prodavaču te snimku sajma vježbeničkih tvrtki koji su snimljeni u našoj školi te postavljati pitanja i komentirati sve što ih zanima u vezi zanimanja prodavač i komercijalist. Na kraju smo im poželjeli puno sreće prilikom izbora zanimanja te u daljnjem životu i školovanju.

ZVONO

NASLOVNA NA SVA ZVONA NAJAVE

KOKA U KNJIŽNICI

Srdačno Vas pozivamo

na promociju pjesničke zbirke Koka Kata

u četvrtak 7. studenoga 2019. u 17.30 h.

PUBLIKACIJU PREDSTAVLJAJU

DARINKA BOJČIĆ, autorica

mr.sc. Branka Biketa Caktaš

Ornela Malogorski, prof.

KOKA KATA

Školska knjižnica

FOTO: KTS Bjelovar

5.11.2019. 21:43 | Izvor: KTS Bjelovar PREGLEDA: 250

BJELOVAR Darinka Bojčić profesorica je matematike u mirovini i u Komercijalnoj i trgovačkoj školi Bjelovar radila je dugi niz godina. Osim što je posvećena matematici, vrlo je kreativna i izražava se u različitim medijima i tehnikama, a pjesme piše od mladosti. Njezino pjesništvo predstaviti će u četvrtak (7. studenoga) u 17.30 sati u školskoj knjižnici na promociji zbirke »Koka Kata«, koja je izašla ove godine u nakladi Hrvatskog pedagoško-književnog zbora, Ogranak Bjelovar. Publikaciju će predstaviti: Ornela Malogorski, prof., predstavnik nakladnika, Ruža Milić, prof., autorica glazbe te mr.sc. Branka Biketa Caktaš, recenzentica.

ZANIMLJIVA IZLOŽBA

Povijest trgovine u Bjelovaru u predvorju Komercijalne i trgovačke škole

FOTO: KTŠ Bjelovar

Učenici 1. b prokopali su po povijesti Bjelovara i napravili izložbu o nekadašnjim danima komercijalnih djelatnosti u svojem gradu

ZVONO

KOMENTARI NA SVA ZVONA ŠKOLSKO ZVONO ZVONIMO ZA VAŠE ZVONO

16.11.2019. 13:35 | KTŠ Bjelovar | PREČLEDA: 120

Facebook 27 | Twitter | E-mail | Messenger | Viber

BJELOVAR U školi u kojoj se učenici obrazuju za buduće prodavače i komercijaliste dobro je da upoznaju povijest trgovine u Bjelovaru. Brojni povijesni podaci potvrđuju kako je Bjelovar osim statusa vojnog grada s vremenom dobivao sve veći značaj u razvoju obrtništva i posebno trgovine. Ujedno, trgovina je jedna od najstarijih gospodarskih djelatnosti našega grada što je bio i jedan od povoda za ovu izložbu. Bjelovar je i grad sajmova, a povijest sajmovanja na području Bjelovarsko-bilogorske županije seže u 13. st. otkada datira prvi pisani trag o sajmovima u ovome dijelu Hrvatske.

Učenici 1. b razreda uz pomoć pedagoginje Ornele Malogorski pripremili su malu izložbu u predvorju škole i zadatke za učenike. Izložba, uz povijesni pregled razvoja trgovine obuhvaća brojne fotografije starih bjelovarskih prodavaonica i grada, osvrt na marketinške aktivnosti (reklame, oglase, uljudnu komunikaciju s kupcima kroz poruke na oglasima i sl.), ali i zadatke za učenike gdje ih se poziva da pokušaju istražiti i saznati gdje se u Bjelovaru nalazila prva samoposluga, Šternova trgovina, Gotalova mesnica i Bayerova željezarija? Na izložbi učenici i gosti škole mogu više saznati o Nami, Bjelovarčanki, Seki i Braci, Univerzalu, Granapu, ali i mnogo starijim prodavaonicama kao što su Julio Lauš i drug, prodavaonici Gjüre Roseberga, prodavaonici i tvornici šešira, raznim prodavaonicama pomodne robe i tkanina, robe za »neveste«, krojačkim radnjama, što je bilo na mjestu današnjeg DM-a, kako je izgledala današnja tržnica, kako su izgledali računi te svjedodžbe za naučnike, ali i kako je nastala tvornica kekša, kakvu je ambalažu koristila u doba Wolfa i kasnije u doba Koestlina...Vjerujemo da će im roditelji, bake i djedovi pomoći u otkrivanju točnih odgovora.

BJELOVAR Komercijalna i trgovačka škola Bjelovar prepoznata je kao škola koje promiče nenasilje. Od osnutka Forumu mirotvornih škola 2017. godine aktivno sudjeluje u njegovu radu te je jedna od potpisnica Platforme mirotvornih škola i kandidat za nagradu Krunoslav Sukić za promicanje mirotvorstva, nenasilja i ljudskih prava. Forum je osnovan u okviru organizacije Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka te okuplja 15 osnovnih i srednjih škola te nekoliko organizacija civilnog društva. Grad Osijek prvi je potpisao Povelju potpore mirotvorstvu u školama, a ove godine pridružili su se gradovi Delnice, Vrbovsko te općina Mrkopalj. Tom prilikom delnički gradonačelnik Dražen Mufić je rekao: »Time smo iskazali odgovornost za izgradnju mira u našim zajednicama«.

Forum Mirotvorna škola se zalaže za obrazovni sustav u Hrvatskoj i Europi koji razvija kulturu mirotvorstva. On povezuje škole (učenike, nastavnike, roditelje) i druge institucije i organizacije koje rade na izgradnji mira i obrazovanju za mir, lokalne samouprave i stručnjake iz područja mirotvorstva. Inicijativa je proizašla iz kruga laureata i nominiranih škola za Priznanje MIROTVORNA ŠKOLA koje dodjeljuje Centar za mir – Osijek od 2015. Mirotvorne su škole one koje u svome radu promiču mir, toleranciju i nenasilje, njihovi učenici i djelatnici pružaju podršku jedni drugima i kroz razne oblike rada i suradnje izgrađuju bolje odnose u školskoj zajednici i šire, međusobno se uvažavaju i izazove rješavaju dijalogom, smislom za zajedništvo, povjerenjem, solidarnošću. Razna su područja djelovanja u kojima se škole mogu iskazati i ponijeti titulu mirotvorne škole: npr. brigom za okoliš, brigom za nezbrinute životinje, sudjelovanjem u projektima Crvenog križa i u raznim humanitarnim akcijama, njegovanjem međureligijskog dijaloga, ukazivanjem na nepravde nastale zbog nekih predrasuda te mnogim drugim aktivnostima na razini razreda, škole, lokalne zajednice i još šire – na nacionalnoj razini.

